

Oslo

Årsberetning 2023

Bydel Søndre Nordstrand

Bydelsdirektørens beretning

Søndre Nordstrand er med sine nærmere 40.000 innbyggere en mangfoldig og flerkulturell bydel hvor over 50 % av befolkningen har bakgrunn som 2., 3. eller 4. generasjons innvandrere. Bydelen har en ung befolkning med en høyere andel barn og unge enn resten av Oslo. Jevnt over scorer bydelen dårlig på levekårsindikatorer som inntekt, sysselsetting, utdanning og trangboddhet - noe som igjen bidrar til en uro på flere nivåer knyttet til oppvekstvilkår og utenforskap. En stor andel av befolkningen lever marginalt. Med den kraftige vekst i levekostnader gjennom 2023, har situasjonen for mange familier blitt mer krevende. Dette gir store utslag i utbetaling av økonomisk sosialhjelp og urovekkende mange bekymringsmeldinger til barnevernet med påfølgende kostnadspåslag. Plassering i institusjon for barn og unge, er ofte ingen god løsning verken for den unge selv eller for bydelens økonomi. Bydelen har derfor gjennom 2023 hatt fokus på å vri fra kostbare plasseringstiltak til å etablere nye tiltak, spesielt ulike type ambulerende tjenester. Arbeidet med å vri ressursbruken fra kostbare tiltak vil fortsette også inn i 2024.

Bydelen opplever at mange barn og unge sliter. Nasjonale prøver viser at det er urovekkende mange som i 5. klasse ennå ikke oppnår tilfredsstillende nivå innen lesing, skriving og regning. Overgangen til ungdomsskolen og senere videregående skole, blir svært krevende for disse. Urovekkende mange dropper ut av skolen. Utenforskapet har blitt mer synlig gjennom 2023 med økende ungdomsvold og kriminalitet ned i stadig yngre aldersgrupper. Bydelen har derfor gjennom året styrket innsatsen overfor barn og unge med sammensatte behov. Det har vært et utstrakt samarbeid mellom bydelen og Oslo-Sør-satsningen, Politiet og UDE/skolene.

Året 2023 har vært preget av organisatorisk uro. Bydelsdirektøren sluttet brått 1. mars. Fra samme dato ble bydelsdirektøren i bydel Frogner midlertidig konstituert. Fra 1. september er denne konstitueringen gjort varig gjennom en ny åremålsstilling vedtatt av Byrådet.

Med mye uro som høyt sykefravær, flere varslingsaker, stor turnover og store budsjettoverskridelser, har det for ny bydelsdirektør vært avgjørende å bygge en ny tillit i organisasjonen og skape fremtidshåp. Det er gjort flere organisatoriske grep for å stabilisere organisasjonen. Sammen med nytt bydelsutvalg og engasjerte tillitsvalgte, er bydelens ledelse godt i gang med utarbeidelse av ny strategiplan for perioden 2024 – 2027 som svar på hvordan utfordringsbildet skal møtes.

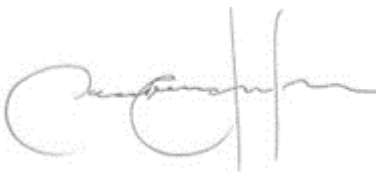
Ut fra et økonomisk perspektiv, ville det vært riktig nå å gjøre vesentlige kutt i våre tjenestetilbud og redusert antall ansatte. Imidlertid vet vi at dette vil ha svært kortsiktig effekt. Problemene vil komme tilbake som en boomerang og med enda større konsekvenser og lede oss inn i en samfunnsmessig nedadgående spiral hvor velferdssamfunnet virkelig settes på prøve. Dette er bakgrunnen for at bydel Søndre Nordstrand i stedet for å kutte i antall årsverk, faktisk øker innsatsen og foreslår opprettelse av flere stillinger for på sikt å redusere de samlede samfunnskostnader. Virksomhetsstyring og lederkompetanse vil utgjøre bærende fokusområder i den varslede omstillingen parallelt med at bruk av maskinlæring, kunstig intelligens (AI) og velferdsteknologi må løftes frem.

Det finnes mye kraft, engasjement, initiativer og folk som bidrar i å finne løsninger på bydelens samfunnsutfordringer. Bydelen må lykkes med å aktivere sivilsamfunnet og frigjøre det potensial som ligger i befolkningen, næringsliv, trossamfunn og lag/foreninger. Flere må oppleve tilhørighet og engasjere seg i lokalmiljøet. Bydelen må styrke sin posisjon som samfunnsaktør og tilrettelegge for en bred innbyggerdialog som ledd i å redusere de offentlige utgiftene fremover. Opprettelsen av avdeling for Samfunn & Innbyggerdialog må sees i lys av denne satsningen.

Kompetanseutvikling, kompetansevidning og oppgaveforskyvning er viktige virkemidler for at bydelen skal kunne utvikle både omstillingskapasitet og lykkes med å levere nødvendige tjenester i årene som kommer.

Det økonomiske resultatet viser et merforbruk på 61,8 millioner i 2023. Merforbruket skyldes i all hovedsak økte sosialhjelpsutgifter, økte barnevernsutgifter samt økt behov for kostbare tiltak tilknyttet helse- og omsorgstjenestene.

Som ny bydelsdirektør, vil jeg berømme laginnsatsen jeg opplever medarbeidere og ledere viser gjennom det omstillingsarbeidet som har vært helt påkrevet å gjennomføre spesielt gjennom siste del av året. Jeg vil også benytte anledningen til å takke for den gode mottakelsen jeg har fått som ny bydelsdirektør både av folkevalgte og tillitsvalgte og den gode samarbeidsånd som har fått vokse frem.

Odd Rune Andersen

bydelsdirektør

Innhold

1	Innledning	6
2	Situasjonsbeskrivelse og utfordringer i sektoren.....	8
2.1	Organisasjon/bemannings.....	12
2.2	Befolkningsgrunnlag.....	16
2.3	Omfang av politiske organers virksomhet	16
3	Måloppnåelse og resultater	17
3.1	Bydelens totale ressursinnsats.....	17
3.2	Funksjonsområde 1: Administrasjon og fellesutgifter	21
3.3	Funksjonsområde 2A: barnehager	35
3.4	Funksjonsområde 2B: Barnevern	42
3.5	Funksjonsområde 2C: Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste	54
3.6	Funksjonsområde 3: Helse og omsorg	63
3.7	Funksjonsområde 4: Sosiale tjenester og ytelser	81
3.8	Styring og kontroll	99
4	Særskilt rapportering.....	102
4.1	Tiltak for å forbedre service overfor brukerne.....	102
4.2	Saksbehandlingstid	104
4.3	Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse	108
4.4	Universell utforming.....	108
4.5	Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere.....	110
4.6	Læringer	110
4.7	Rapportering innen HR-området og helse- miljø og sikkerhet (HMS)	111
4.8	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	117
4.9	Gjeldsofferassistanse.....	121
4.10	Språkstimulerende tiltak for barn utenfor barnehage og rekruttering av barn til barnehage.....	121
4.11	Språkstimulerende tiltak for barn i barnehage	122
4.12	Ledig kapasitet i barnehageavdelinger	122
4.13	Satsingen Oslohjelpa.....	122
4.14	Økt bemanning i utvalgte barnehager	122
4.15	Rekruttering av barnehagelærere og barne- og ungdomsmedarbeidere	123
4.16	Vikarbruk i barnehager	123
4.17	Barn som kan være utsatt for omsorgssvikt, vold eller seksuelle overgrep	123
4.18	Rapportering Jodberedskap	124
4.19	Bruk av konsulenter	125

5	Miljø og klimarapportering 2023	127
6	Oppfølging av verbalvedtak og flertallsmerknader	129

Årsberetning 2023

1 Innledning

Årsberetningen for 2023 er bydelens tilbakemelding til byråd og bystyre om bydelens totale aktivitetsnivå og måloppnåelse innenfor de tjenestekområder og tilbud som bydelen forvalter.

Bystyrets budsjettvedtak gir retningslinjer gjennom mål for hvordan de ulike tjenestene skal drives og videreutvikles, og bydelsutvalget vedtar bydelens budsjett innenfor rammer og føringer gitt av bystyret. Årsberetningen beskriver bydelens aktiviteter knyttet opp mot mål, resultater, regnskapstall og plantall.

Kapittel 2 gir en statusbeskrivelse samt et sammendrag av den økonomiske situasjonen i bydelen. I kapittel 2 gis det også en beskrivelse av bydelens organisering, befolkningsutvikling og politiske organers virksomhet.

Kapittel 3 beskriver hva det enkelte funksjonsområde omfatter, situasjonsbeskrivelse for de enkelte tjenestene og resultater i forhold til byrådets og bydelens målsetninger. I tillegg inneholder kapittelet rapportering i forhold til økonomisk hovedoversikt per funksjonsområde og enhetsnivå, samt mål- og nøkkeltall for hvert funksjonsområde. Enkelte av disse dataene presenteres også i bydelens årsstatistikk for 2023.

Kapittel 4 inneholder særskilt rapportering for bydelen.

Funksjonsområde 1 (FO1):	Administrasjon og fellestjenester
Funksjonsområde 2A (FO2A):	Barnehager
Funksjonsområde 2B (FO2B)	Barnevern
Funksjonsområde 2C (FO2C)	Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste
Funksjonsområde 3 (FO3):	Helse og omsorg
Funksjonsområde 4 (FO4):	Sosiale tjenester og ytelser
	FO4A Sosiale tjenester
	FO4B Kvalifiseringsprogram
	FO4C Økonomisk sosialhjelp

- Funksjonsområde 1 er politiske råd og utvalg, administrasjon og fellesutgifter for bydelen.
- Funksjonsområde 2A er drift av barnehager og inkluderer også forsterket tilbud til førskolebarn.
- Funksjonsområde 2B er barnevernstiltak og drift av bydelens barnevern.
- Funksjonsområde 2C er øvrige tjenester rettet mot barn og unge. Det omfatter blant annet drift av fritidsklubber, helsestasjonsvirksomhet og skolehelsetjeneste, familiesenteret og ungdomstiltak
- Funksjonsområde 3 er tjenester som retter seg mot eldre og brukere i alle aldre som har ulike former for funksjonshemming. Eksempler på denne type tjenester er kjøp av sykehjems- og dagsenterplasser, drift av eldresentre og omsorgsboliger. I tillegg inneholder dette funksjonsområdet hjemmebaserte tjenester til eldre og yngre/voksne funksjonshemmede, avlastningstiltak for familier med funksjonshemmede barn, omsorgslønn, personlig assistent og støttekontakt, foruten drift av trygde- og omsorgsboliger for yngre/voksne funksjonshemmede og transporttjenester til eldre og funksjonshemmede.
- Funksjonsområde 4 består av sosiale tjenester, råd, veiledning og forebyggende arbeid, samt ytelser knyttet til økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet.

2 Situasjonsbeskrivelse og utfordringer i sektoren

Bydelens årsresultat for 2023 viser 61,8 mill. i merforbruk etter at det er korrigert for øremerkede midler.

Merforbruket i 2023 relaterer seg i all hovedsak til følgende forhold:

• Merforbruk tidligere år (barnevernet i 2020)	- 19 mill. kroner
• Merforbruk barnevernet	- 27 mill. kroner
• Merforbruk økonomisk sosialhjelp	- 17 mill. kroner
• Merforbruk habiliteringstjenesten	- 22 mill. kroner
• Merforbruk diverse	- 4 mill. kroner
• Sentralt avsatte midler	+ 27 mill. kroner

Resultatet for 2023 innebærer at bydelen har gått fra et merforbruk fra tidligere år på 19 mill. kroner, til et merforbruk i 2023 på 61,8 mill. kroner. Et aktivitetsnivå i 2023 som er 43 mill. kroner over tildelt budsjetttramme for 2023. «For høyt aktivitetsnivå tidligere år» knytter seg til barnevernskostnader som økte med 38 mill. kroner fra 2019 til 2020. Til tross for at bydelen har gjennomført flere omstillingstiltak siden da, har man ikke lyktes med å igjen komme ned på et mer «normalt» nivå i barnevernstjenesten.

«Dyrtid» har medført en stor økning i økonomisk sosialhjelp – fra gjennomsnittlig 10 mill. kroner per måned i første halvdel av 2022, til 17,5 mill. kroner per måned i siste halvdel av 2023. I desember var utbetalingen til økonomisk sosialhjelp på 20 mill. kroner. Dette er utfordrende både for bydelens økonomi, men også ift. bemanning. Utviklingen i økonomisk sosialhjelp er nok per i dag den største usikkerhetsfaktoren i forhold til økonomisk kontroll – spesielt i 2024. Videreføres dette kostnadsnivået er risikoen for et merforbruk ift. økonomisk sosialhjelp på ca. 40 til 50 mill. kroner i 2024, da bydelen er tildelt et langt lavere beløp i 2024 enn i 2023.

Bydelen har for øvrig budsjettert alle tildelinger tilknyttet økonomisk sosialhjelp til økonomisk sosialhjelp i 2023 – i motsetning til tidligere år hvor man har kunnet omdisponere deler av bevilgningen til driften for øvrig. I tillegg har store deler av integreringstilskuddet blitt budsjettert som økonomisk sosialhjelp. Resterende del av integreringstilskuddet har gått til å dekke bemanning til bosetting, samt introduksjonsstønad. Allikevel blir det et merforbruk på 17 mill. kroner i 2023.

I årene som kommer skal bydelen både dekke inn merforbruket fra 2023 (61,8 mill. kroner), samt dekke inn et aktivitetsnivå som ligger ca. 43 mill. kroner for høyt i 2023. I tillegg kommer forventet effektiviserings- og omstillingskrav på 11 mill. kroner og økonomisk sosialhjelp som anslås et merforbruk på minimum 20 mill. kroner, men mest sannsynlig 40 til 50 mill. kroner. Utover dette er det også en risiko ift. både barnevernet og habiliteringstjenestene på anslagsvis 20 til 30 mill. kroner. Bydelen har lagt inn innsparings- og omstillingstiltak tilsvarende 30 mill. kroner i 2024. Dette gir et potensielt omstillings- og innsparingsbehov på 140 til 160 mill. kroner, forutsatt at foreslåtte omstillingstiltak gir planlagt effekt.

Den største økonomiske risikoen i budsjett 2024 knytter seg til «dyrtid» og økte sosialhjelpsutgifter, men også samfunnsmessige utfordringer som påvirker spesielt barnevernstjenesten- og habiliteringstjenesten, men også rus- og psykiatritjenestene.

De største omstillings- og innsparingstiltakene i budsjett 2024 gjelder tiltak som direkte eller indirekte knytter seg til barnevernstjenesten. I tillegg er det diverse tiltak for å redusere behovet for dyre kjøpetjenester i helse- og omsorgstjenestene, samt tiltak for å redusere antall sosialhjelpsmottakere. De nye tiltakene dreier seg i stor grad om å etablere nye tilbud som bydelen ikke har per i dag – herav også tjenester som jobber tett inn i enkeltfamilier og med enkeltindivider.

Bydelens økonomiske utfordringer er på et nivå som tilsier at bydelen må jobbe langsiktig – herav vedta en omstillings- og utviklingsplan for å komme i økonomisk balanse i løpet av en 3 til 4 års periode. Den største omstillingen ligger altså frem i tide, dvs. at bydelen så vidt er i gang med det store omstillingsarbeidet.

Diagrammet under viser resultatutviklingen fra 2016 til 2023.

Bydelens økonomiske resultat i 2023 er sterkt påvirket av utviklingen innenfor oppvekstområdet og da særlig bydelens barnevernstjeneste, samt økte behov for helse- og omsorgstjenester og ikke minst utviklingen i økonomisk sosialhjelp («dyrtid»).

I barnevernstjenesten har det i tillegg til økonomiske utfordringer også vært en relativt stor økning i både antall varsler om mulige straffbare forhold til politiet og antall bekymringsmeldinger.

Til tross for at bydelen har gjennomført flere omstillings- og endringstiltak i og utenfor barnevernstjenesten gjennom flere år, så ser man liten eller ingen nedgang i kostnadene. I 2023 ble blant annet tjenesten mobilt akutt-team (finansiert av områdeløftet) etablert. Dette tiltaket har redusert kostnadsutviklingen ved å forhindre institusjonsplasseringer, øke antallet nettverksplasseringer m.m. Til tross for dette har kostnadene allikevel økt, men uten denne type tilbud ville antakelig kostnadsbildet vært enda høyere. Bydelen ser at når man jobber tett inn i enkeltfamilier så virker det, jfr. her også evaluering av prosjekt «Hjemmeveiledning», som bydelen etter endt prosjektperiode implementerte i den ordinære driften.

Generelt har resultatutviklingen i barnevernet i flere år vært bestemmende over bydelens resultat og handlingsrom fra år til år, da utfordringer i barnevernet også krever tiltak og satsinger innenfor bydelens øvrige tjenester. I tillegg har nå også økonomisk sosialhjelp påvirket resultatet vesentlig de to siste årene.

Tabellen under viser resultatet i 2023 per avdeling.

Avdeling	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik 2023	Overført prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Økonomi og administrasjon	142 042	174 611	188 026	129 387	58 639	29 035	29 604
Oppvekst og nærmiljø	801 635	735 596	899 285	875 571	23 714	52 073	-28 359
Helse, omsorg og mestring	707 434	717 480	741 964	778 349	-36 384	3 436	-39 820
NAV	276 642		362 241	361 903	338	23 569	-23 231
Totalt drift 2023	1 927 753	1 627 687	2 191 516	2 145 210	46 307	108 112	-61 805

Tall i tusen kroner

Kommentarer til resultat per avdeling

Økonomi og administrasjonsavdelingen har et mindreforbruk på 29,6 mill. kroner. Mindreforbruk kan i all hovedsak knyttes til risikoavsetninger og reserver under enhet økonomi.

Avdeling oppvekst og nærmiljø har et samlet merforbruk på 28,4 mill. kroner hvorav 27,8 mill. kroner er knyttet til Enhet barnevern. Det ble etablert en stab i Avdeling Oppvekst og Nærmiljø i løpet av 2023. Årsverk fra tjenestene i oppvekst ble ikke flyttet budsjettmessig til denne seksjonen. Det ble derfor et merforbruk på 2,4 mill. kroner på enhet stab/støtte oppvekst og nærmiljø, med et tilsvarende mindreforbruk i de øvrige tjenestene. Enhet fritid og nærmiljø hadde et mindreforbruk på 4 mill. kroner knyttet til nye tiltak med forsinket oppstart og rekrutteringsutfordringer innenfor enkelte av tjenestene. Ved enhet helsetjenester er det et merforbruk på 1,7 mill. kroner som blant annet skyldes merforbruk i ergo- og fysioterapitjenesten til barn og unge, grunnet en stor økning i antall barn med spesielle og sammensatte behov.

Avdeling helse, omsorg og mestring har et samlet merforbruk på 39,8 mill. kroner. Det er tjenestene heldøgnsomsorgs i institusjon, heldøgnsomsorg i bolig rehabilitering, kjøp av personlig assistent, avlastning i bolig og TT-tjenester som har størst merforbruk i 2023.

Avdeling NAV hadde i 2023 et samlet merforbruk på 23,2 mill. etter justering for ubrukte øremerkede midler. Økonomisk sosialhjelp viste et samlet merforbruk på 17,4 mill. kroner, mens driften av NAV sosialtjenesten hadde et merforbruk på 5,8 mill. kroner etter overføring av ubrukte øremerkede midler på 23,6 mill.

Utviklingen i økonomisk sosialhjelp fortsatte å øke i 2023. For å bremse utviklingen har det blitt jobbet aktivt med tiltak og bistand til brukere for å få de over i opplæring- og kvalifiseringstiltak, samt arbeid. Dette gjelder tiltak for å øke yrkesdeltagelsen, hjelp til å fremskaffe bolig og boligstøtte, samt andre typer hjelp, støtte og veiledning når det gjelder å kunne delta i yrkeslivet og skape økt trygget og rammevilkår rent generelt.

Fellesnevneren for områdene med størst merforbruk, uavhengig om det gjelder oppvekst eller helse og omsorg, er at tjenesten er basert på kostbare enkelttiltak mot brukere som har omfattende hjelpebehov. Dette er tiltak som krever langsiktig og strukturelt arbeid der koordinering, samarbeid og bevisstgjøring på tvers av hele bydelen må være en del av løsningen, her også i forhold til det offentlige tjenesteapparatet for øvrig. Samtidig må det arbeides bevisst på alle områder i forhold til samhandling rundt bruker og brukers familie, samt målrettet forebyggende arbeid som har effekt og som treffer aktuell målgruppe.

Flere tjenester har store avvik mellom tildelt budsjett og videreført kostnadsnivå. Det betyr at bydelen må iverksette tiltak for å tilpasse aktivitetsnivået. Dette gjelder særlig barnevernet og heldøgns omsorg i boliger. Disse tjenestene vil kreve ekstra styring og kontroll i 2023 gjennom løpende tilpasningstiltak og tett økonomisk oppfølging.

Risikoreduserende tiltak i 2024 og framover vil være:

- Gjennomføring av lederutviklingsprogram med mål om å styrke ledelse og styring
- Økt satsing på innovasjon og digitalisering
- Videreutvikling av virksomhetsstyring
- Løpende effektmåling og evaluering av tiltak
- Porteføljestyling av strategiske satsinger
- Økt satsing på analyse og kunnskapsbaserte beslutninger
- Mobilisering av bydelens ulike aktører og enkeltpersoners egne ressurser
- Kontinuerlig forbedringsarbeid – herav tiltaks- og tjenesteutvikling
- Økt budsjettkvalitet med tydelige budsjettprinsipper for hver enkelt leder.

I tillegg vil det bli utarbeidet en omstillingsplan for perioden 2024-2027.

Det er likevel ikke til å underslå at en stor utfordring fortsatt vil være kompetanse, herav også å rekruttere, samt beholde medarbeidere med høy kompetanse og utviklingspotensiale.

2.1 Organisasjon/bemanning

	01.01.2023	01.01.2024	Endring
Ansatte	1 642	1 794	152
Årsverk	1 128	1 232	104

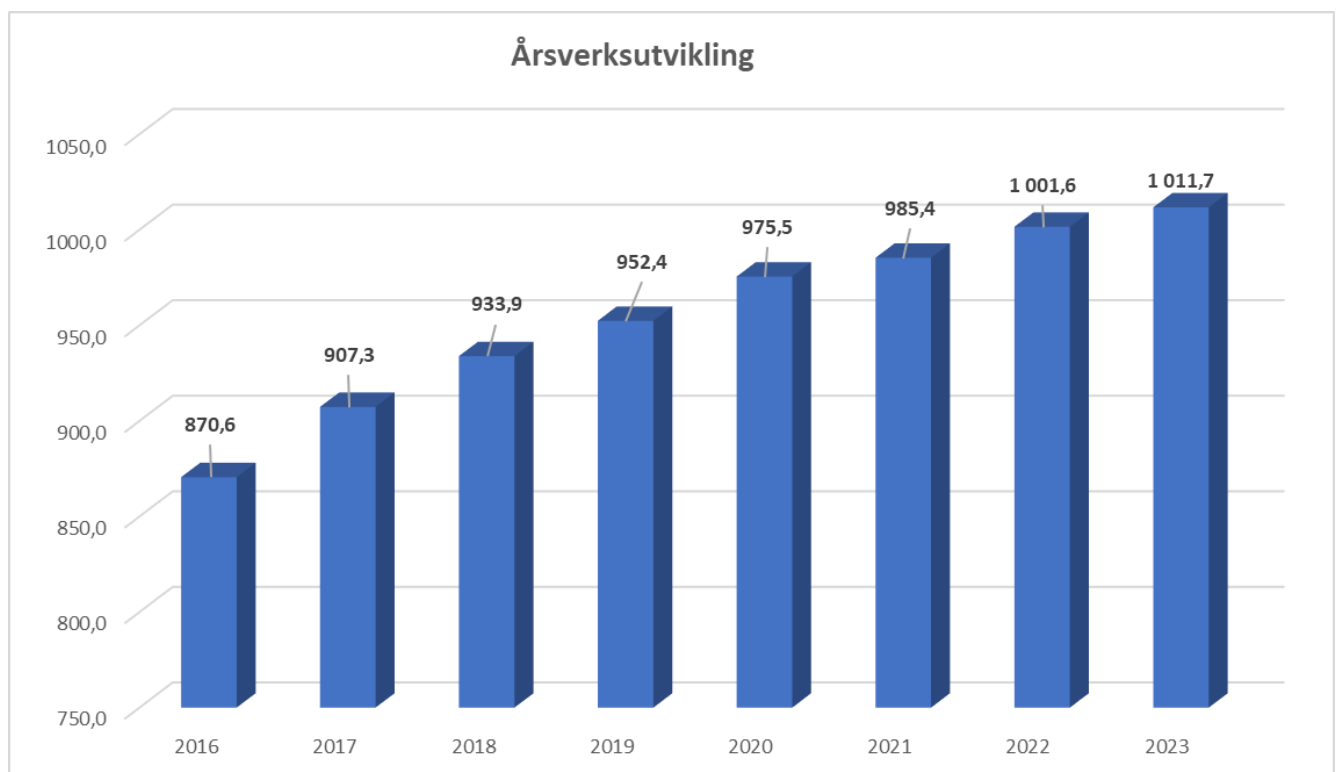
* Ansatte inkludere faste, vikarer, og midlertidige. Ungdommer tilknyttet tiltaksavdelingen inngår også i tallet faste ansatte.

Årsverk gjengir både faste årsverk i tillegg til timebetalte og midlertidig ansatte (omregnet til årsverk).

Bydelen har i 2023 startet implementering av kompetansestyringsverktøyet kompetanseplan. Arbeidet har tatt for seg kompetanseplaner knyttet til onboarding av nyansatte, onboarding av nyansatte ledere og kompetanseplan for HMS.

Bydelen har fokus på å rekruttere inn i faste stillinger med rett kompetanse. Bydelens rekrutteringsstrategi ble ferdigstilt i 2023. Det ble i dette arbeidet også etablert en prosedyre for å sikre at annonser som publiseres er kvalitetssikret og at det rekrutteres rett fagkompetanse.

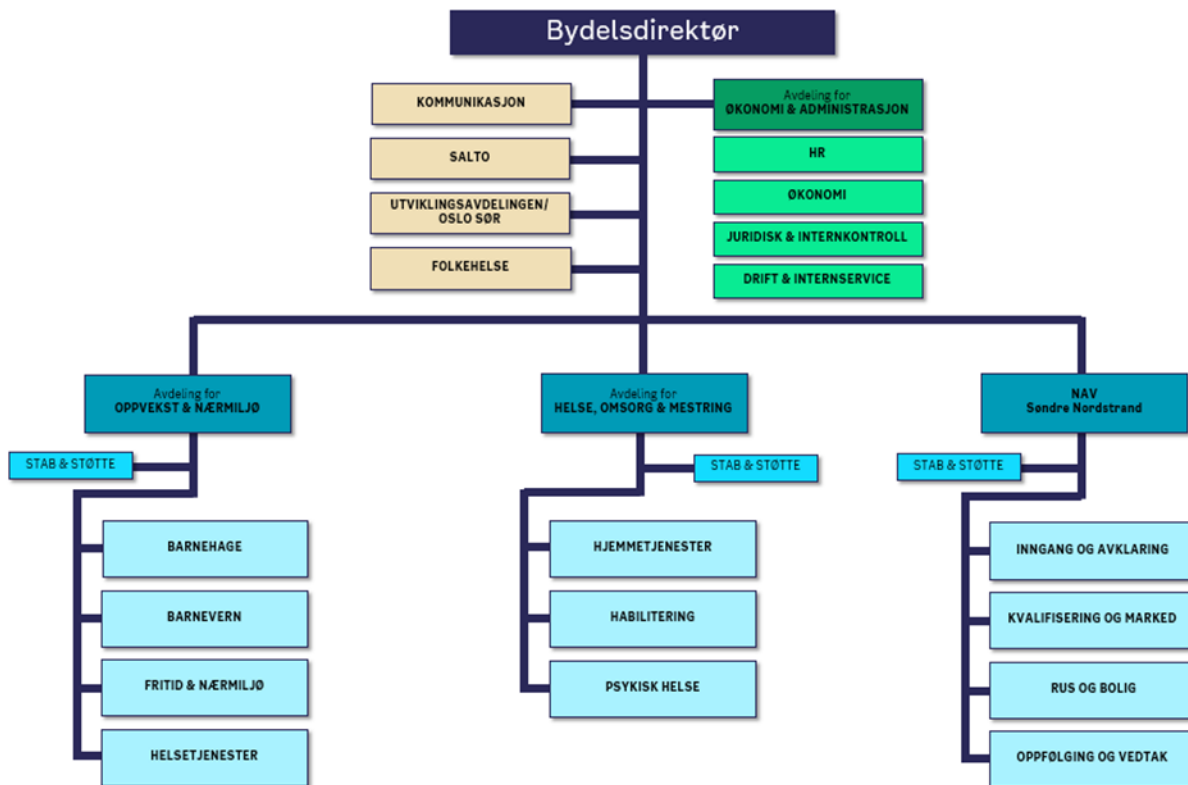
I 2023 har bydelen mottatt mange krav på fast stilling etter arbeidsmiljøloven (AML § 14-9 (7), og krav om økt stillingsprosent (AML § 14-4a). Disse kravene knyttes til bruk av ringevikarer, innleie fra vikarbyrå, midlertidige ansettelser i prosjekter, samt midlertidig innleid personell som har jobbet ved andre virksomheter i Oslo kommune før de kom til Bydel Søndre Nordstrand. En stor andel av kravene knyttes til ufaglærte i betydningen at de mangler formalkompetanse. Dette medfører at bydelen har et økende kompetansebehov, samtidig som stillinger knyttet til krav har lav jobbmobilitet.

Årsverksutviklingen har fortsatt å øke i løpet av 2023, da det er en villet endring å etablere flere tiltak i egen regi kontra kjøp av kostbare tjenester. I tillegg har bydelen måttet bemanne opp i forhold til blant annet mottak av flyktninger.

Bydelens organisering

Figuren under viser bydelens organisasjonskart for 2023. Endringer gjort i løpet av året tas med i nytt organisasjonskart, gjeldende fra januar 2024.

I 2023 ble det gjennomført flere organisatoriske endringer. Nedenfor er en kort beskrivelse av disse.

Oppvekst og nærmiljø:

Barnevernet har opprettet en ettervernseksjon med tilhørende endringer, flyttinger og opprettelser av stillinger for å redusere størrelsen ved to av de største seksjonene; seksjon Omsorg og seksjon Ungdom. En ny seksjon for ettervern vil også medføre at Barn 1 og Barn 2 raskere kan overføre saker til seksjon Omsorg og seksjon Ungdom og vil dermed minke sakstrykket og skape bedre flyt i tjenestene. Opprettelsen av ettervernseksjon skal bidra til et mer enhetlig og bedre tilbud til ettervernsungdom, samt bidra til bedre personal kapasitet.

Det kreves mye kompetanse og erfaring for å jobbe i de komplekse barnevernssakene som er i bydelen. Fagkompetansen er styrket ved å omgjøre to oppsøkende miljøterapeut stillinger til fagkonsulentstillinger i enhet Barnevern, seksjon Ressursteam.

Helse, omsorg og mestring

Enhet hjemmetjenester har høsten 2023 etablert et eget team for praktisk bistand med en teamleder (helsefagarbeider). Teamet har ingen faglig oppfølging, og ansatte jobber dagtid fem dager i uka – ikke helger.

De fire små geografiske teamene er slått sammen til to seksjoner (med to team i hver seksjon) med hver sine seksjonsleder, og hver sin delvis operative fagsykepleier. Demensarbeidslag fordeles på de to nye seksjonene for å styrke et helhetlig demenstilbud for brukerne.

Avklaring og mestringsteam er fra høsten 2023 organisert som et mestringsteam med to sykepleiere, fire helsefagarbeidere, to ergoterapeuter, en fysioterapeut og en mestringssykepleier. Mestringssykepleier med spesialkompetanse innenfor mestring, veiledningskompetanse, geriatri, demens, psykiatri, ernæring, palliasjon eller tilsvarende, blir et sykepleiefaglig bindeledd i det tverrfaglige arbeidet i teamet.

Det er også opprettet et Palliativt team som består av kreftkoordinator, demenskoordinator og en sykepleier med videreutdanning i palliasjon.

NAV endret fra 4 til 7 avdelinger

NAV-kontoret har i 2023 vært i omstilling, der organisasjonsstrukturen har blitt endret, og flere avdelinger blitt opprettet. Det er opprettet to nye avdelinger med avdelingsleder, og to nye underavdelinger med seksjonsledere som rapporterer til avdelingsleder. Totalt tilsvarer det 7 avdelinger, og 2 underavdelinger. Dette er gjort for å sikre en bedre tilgjengelighet for medarbeiderne til sin leder, og for å styrke resultat- og økonomistyringen.

Avdelingene innehar både statlige og kommunale medarbeidere som rapporterer til leder. Sosialtjenesten, dvs. den kommunale delen av NAV, har nå blitt fordelt på flere avdelinger enn tidligere. Dette gir ledere en bedre oversikt over sine medarbeidere, og det er lettere å følge med på sykefraværstall o.l., som igjen legger til rette for bedre personaloppfølging.

Teamkoordinatorer vil nå fungere som en fagressurs. Dette vil gi positive synergier for medarbeiderne som da har mulighet til å få tettere leder- og fagoppfølging, noe som igjen vil fremme bedre kvalitet i tjenestene til brukere. Endringer i samfunnet har medført økning i arbeidsmengden og porteføljene per medarbeider. Det er også iverksatt ulike prosjekter og tiltak for å jobbe mer helhetlig med brukere. På sikt vil dette gi bedre tjenester og fremme effektivitet. I 2023 ser vi at bl.a. at omorganiseringsprosessen og økt arbeidsmengde har gitt et høyere sykefravær. Denne situasjonen er nå i ferd med å stabilisere seg. Det vil jobbes videre med nærvær og sykefraværsoppfølging i 2024 og framover.

2.2 Befolkningsgrunnlag

					Andel av bef. i Oslo pr.	Andel av bef. i Oslo pr.
Befolknings-utvikling	01.01.2020	01.01.2021	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2022	01.01.2023
0 år	504	475	457	404	5,0 %	5,0 %
1-2 år	965	953	990	950	6,2 %	5,8 %
3-5 år	1 591	1 591	1 482	1 474	6,7 %	6,7 %
6-12 år	4 022	3 934	3 829	3 789	7,5 %	7,5 %
13-17 år	2 859	2 870	2 918	2 931	8,6 %	8,3 %
Sum 0-17 år	9 941	9 823	9 676	9 548	7,3 %	7,2 %
18-24 år	3 576	3 574	3 545	3 585	5,9 %	6,0 %
25-66 år	21 889	21 851	21 823	21 817	5,1 %	5,1 %
67-79 år	2 970	3 118	3 250	3 377	5,9 %	6,0 %
80-89 år	560	590	601	667	3,6 %	4,0 %
90 år +	130	141	142	133	2,9 %	2,7 %
Sum 67 år +	3 660	3 849	3 993	4 177	5,2 %	5,1 %
Sum bydel	39 066	39 097	39 037	39 127	5,6 %	5,5 %

Bydelen har fra 2022 til 2023 hatt en nedgang i de laveste aldersgruppene. Parallelt har det vært en relativt stor økning i aldersgruppen 80+ (totalt 7,7%). Andelen i aldersgruppen 80+ var i 2022 i bydelen på 6,5% av Oslo kommune sin befolkning. I 2023 er denne på 6,7%.

2.3 Omfang av politiske organers virksomhet

	2022		2023	
	Møter	Saker	Møter	Saker
POLITISK UTVALG				
Bydelsutvalg	9	144	9	135
Arbeidsutvalg	9	141	9	128
Lokal klagenemd				
Oppvekst/kulturutvalget	8	43	9	39
Miljø/byutviklingsutvalget	8	52	9	42
Andre utvalg	9	48	9	32
BRUKERUTVALG				
Eldreråd	9	42	9	58
Råd for funksjonshemmede	8	53	9	43
Tilsynsutvalg alders- og sykehjem	15		19	
Andre utvalg	19	66	18	77

3 Måloppnåelse og resultater

3.1 Bydelens totale ressursinnsats

Nedenfor er bydelens regnskap, budsjett og avvik presentert på bydelsnivå i forhold til driftsregnskapet og investeringsregnskapet.

3.1.1 Bydelens driftsregnskap

Tabell 0.1 Brutto driftsutgifter

Brutto driftsutgifter	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regn- skap 2023
Funksjonsområde 1	19 194	53 465	45 641	48 939	-3 298
Funksjonsområde 2A	512 339	480 507	527 256	533 890	-6 634
Funksjonsområde 2B	306 881	264 178	286 906	327 934	-41 028
Funksjonsområde 2C	120 275	88 739	147 639	147 979	-340
Funksjonsområde 3	943 627	925 768	948 862	1 015 890	-67 028
Sum brutto utgifter, drift	1 902 316	1 812 657	1 956 304	2 074 632	-118 328
Funk.omr. 4, Sosiale tjenester og ytelser (brutto utg.)	383 284	349 419	478 694	456 848	21 846
Sum brutto utgift + sosialhjelp	2 285 600	2 162 076	2 434 998	2 531 480	-96 482

Tall i 1000 kr. Tabellen viser sum kostnader uten justering av prosjektmidler overført til 2024.

Tabell 0.1 viser brutto driftsutgifter per funksjonsområde. Samlet kostnad i 2023 er kr. 2,531 mrd. I forhold til budsjett gir det et totalt merforbruk på 96,5 mill. Det er FO3 helse og omsorg og FO2B barnevern som har størst negativt budsjettavvik, noe de også har på nettonivå jfr. tabell nedenfor. FO4A-4C har størst positivt budsjettavvik.

Avviket ift. brutto utgifter på FO-områdene er knyttet til sammenhengen mellom lønnsutgifter og lønnsrefusjoner, prosjekt-tildelinger, samt refusjoner ressurskrevende brukere.

Tabell 0.1B Netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter	Regnskap 2022	Oppr. Budsjet 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regnskap 2023	Overførte prosjektmidler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Funksjonsområde 1	10 342	47 411	39 557	31 082	8 476	6 153	2 323
Funksjonsområde 2A	438 154	414 818	474 968	461 882	13 086	18 673	-5 587
Funksjonsområde 2B	289 642	260 181	293 754	309 801	-16 047	11 702	-27 749
Funksjonsområde 2C	98 898	75 359	136 430	125 012	11 419	11 403	16
Funksjonsområde 3	758 782	773 561	797 159	816 137	-18 978	2 639	-21 617
Sum netto utgifter, drift	1 595 818	1 571 330	1 741 869	1 743 914	-2 045	50 570	-52 615
Funk.omr. 4, Sosiale tjenester og ytelser (netto utg.)	331 935	319 968	449 648	401 296	48 353	57 542	-9 189
Sum netto utgift + sosialhjelp	1 927 753	1 891 298	2 191 517	2 145 210	46 307	108 112	-61 805

Tall i 1000 kr.

Tabell 0.1 B viser netto driftsutgifter per funksjonsområde. Regnskap for 2023 er på 2,145 mrd. kroner mot regulert budsjett på 2,192 mrd. Kroner. Det gir et samlet mindreforbruk på 46,3 mill. kroner. Av dette skal 108,1 mill. kroner i øremerkede midler overføres budsjett 2024, dvs. at bydelen netto har et merforbruk på 61,8 mill. kroner.

Bydelens budsjett inneholder øremerkede midler til ulike prosjekter. Den delen av midlene/prosjektene som ikke er avsluttet, vil bli overført til 2024. For å vise et mest mulig korrekt regnskap er det korrigert for ubrukte øremerkede midler som skal overføres til 2024. Prosjekter som er finansiert med statlige eller kommunale øremerkede midler som søkes overført til 2024 utgjør totalt 108,1 mill. kroner. Korrigert for ubrukte øremerkede midler viser bydelens resultat et merforbruk på 61,8 mill. kroner. Avvikene innen de ulike funksjonsområdene i tabellen ovenfor vil bli utdypet og forklart nærmere under det enkelte funksjonsområde både i forhold til KOSTRA-funksjoner og bydelens interne organisering på enhetsnivå

Regnskap per resultatenhet

Budsjettet og regnskap legges fram på to nivåer – per funksjonsområde og per resultatenhet. Per resultatenhet er iht. bydelens organisering og delegasjon. I årsberetningen er økonomiske resultater for 2023 i hovedsak kommentert per avdeling og resultatenhet.

Tabellen under viser resultat per avdeling og resultatenhet korrigert for prosjektmidler.

Resultatenhet/avd.	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik 2023	Overført prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Enhet stab/støtte							
bydelsdirektør	4 268	5 015	8 654	6 909	1 745	3 505	-1 760
Enhet utvikling	20 333	0	27 731	16 343	11 388	11 406	-18
Enhet folkehelse	17 004	9 839	13 861	8 233	5 628	3 330	2 298
Bydelsdirektør	41 605	14 854	50 246	31 485	18 761	18 241	520
Enhet HR	23 581	21 623	21 623	20 317	1 306	0	1 306
Enhet økonomi	8 460	50 114	50 114	13 102	37 012	8 046	28 966
Enhet juridisk og internkontroll	4 077	4 812	4 812	4 710	102	0	102
Enhet drift og internservice	64 319	61 231	61 231	59 773	1 458	2 748	-1 290
Økonomi og administrasjon	100 437	137 780	137 780	97 902	39 878	10 794	29 084
Enhet stab/støtte oppvekst og nærmiljø	7 890	6 227	8 493	11 185	-2 692	-286	-2 406
Enhet barnehage	421 815	391 686	462 935	444 644	18 291	18 782	-491
Enhet barnevern	271 406	244 421	278 941	295 336	-16 395	11 384	-27 779
Enhet fritid og nærmiljø	45 562	36 795	85 485	63 694	21 791	17 780	4 011
Enhet helsetjenester	54 961	56 467	63 432	60 713	2 719	4 414	-1 695
Oppvekst og nærmiljø	801 634	735 596	899 285	875 571	23 714	52 073	-28 359
Enhet stab/støtte helse, omsorg og mestring	11 575	9 992	10 489	9 868	621	0	621
Enhet hjemmetjenesten	292 733	291 690	303 779	324 131	-20 352	315	-20 667
Enhet habilitering	296 355	311 941	319 282	340 439	-21 157	1 506	-22 663
Enhet boliger psykisk helse	106 771	103 857	108 415	103 911	4 504	1 615	2 889
Helse, omsorg og mestring	707 434	717 480	741 965	778 349	-36 384	3 436	-39 820
Enhet økonomisk sosialhjelp	134 902	124 013	170 807	188 247	-17 440	0	-17 440
Enhet NAV sosial	141 740	139 598	191 434	173 656	17 778	23 569	-5 791
NAV	276 642	263 611	362 241	361 903	338	23 569	-23 231
Totalt drift 2023	1 927 752	1 869 321	2 191 517	2 145 210	46 307	108 112	-61 805

Tall i hele tusen

Resultatet per avdeling viser at det er avdelingene helse, omsorg og mestring (-39,8 mill. kroner), avdeling oppvekst og nærmiljø, herav barnevern (-28,4 mill. kroner) og avdeling økonomi og administrasjon (+ 29,0 mill. kroner) som har de største budsjettavvikene i 2023.

For økonomi og administrasjon skyldes mindreforbruket i all hovedsak sentralt avsatte midler (+26,5 mill. kroner). For bydelen som helhet viser oversikten at bydelen fra 2023 til 2024 har overført 108,1 mill. kroner i øremerkede prosjektmidler jfr. note 21 i årsregnskapet og egen oversikt som viser fremføring av mer-/mindreforbruk fra 2023 til 2024.

Regnskapsresultatene for de enkelte avdelinger kommenteres nærmere under hovedoversikten til det enkelte funksjonsområde

3.1.2 Bydelens investeringer

Prosjektnr.- og navn	1. Periodiserings- avvik, men innenfor vedtatt tidsramme	2. Reelle netto besparelser på ferdige prosjekter	3. Reelle forsinkelser iht. vedtatt tidsplan	4. Uforutsigbare avsetninger	Sum prosjekt
10905200 BSN Handl.progr.Oslo Sør musikk binge	0	0	19	0	19
11004200 Øvingsbane Cricket - Oslo Sør	0	0	32	0	32
11103300 Møteplasser - Oslo Sør	0	0	23	0	23
11306900 Kjøp av EL biler	0	0	0	0	0
11405500 Søndre Ås Gård - traktor	0	0	52	0	52
11508600 Søndre Ås Gård - rehabilitering	1 816	0	0	0	1 816
11704000 Mortensrud - aktivitetspark	0	0	1 570	0	1 570
11808100 Oppgradering av fritidsklubber	0	-6	0	0	-6
11904500 Kjøp av EL biler	0	0	0	0	0
11904600 Kjøp av buss	0	74	0	0	74
11906000 Åsbråten Torg	0	0	0	0	0
11907100 Oslo Sør-Satsing (BSN)	0	0	905	0	905
12001800 Fontehuset Lofsrud Gård	212	0	0	0	212
12005800 Kjøp av utslippsfrie anleggsmaskiner	0	0	28	0	28
12104100 Universell utforming	0	0	0	0	0
1210500 Nytt Bydelshus BSN	0	0	191	0	191
12106000 Utbygging Nordre Ås bhg	0	-307	0	0	-307
12207800 Kjøp av EL-busser, for å erstatte fossile	1 800	0	0	0	1 800
12209800 Innføring av digital løsning ELISE - BSN	0	0	0	0	0
12305800 ENØK-tiltak Bjørndal gård	272	0	0	0	272
Sum	4 100	-239	2 820	0	6 680

Tall i tusen kroner.

3.1.3 Noter i regnskapet

For noteopplysninger vises det til bydelens årsregnskap 2023.

3.2 Funksjonsområde 1: Administrasjon og fellesutgifter

3.2.1 Ansvarsområde

Under administrasjon og fellesutgifter ligger tjenester og utgifter knyttet til bydelsutvalg, politiske råd og utvalg, bydelsdirektørens ledergruppe og sekretariat, samt stabs- og støttefunksjoner. Administrasjonen har ansvaret for den daglige styringen og koordineringen av bydelens virksomhet i overensstemmelse med bystyrets, byrådets og bydelsutvalgets føringer og innenfor de økonomiske rammer, lover, forskrifter og reglement som gjelder.

Administrasjonen skal bidra til at bydelen som helhet er en brukerorientert og fleksibel organisasjon som jobber for å nå statlige og kommunale mål. Av viktige styringsdokumenter er budsjett, handlings- og økonomiplan, tildelingsbrev og strategisk plan. Administrasjonen ivaretar

- sekretariat for politisk ledelse
- overordnet administrativ ledelse
- rapportering, utredning, kvalitetsutvikling, overordnet planarbeid
- overordnet økonomi- og personaloppfølging, inkl. HMS
- beredskap- og informasjonsarbeid
- IKT
- juridiske rådgivning
- eiendomsforvaltning, tekniske tjenester og renhold
- koordinering av bydelens arbeid med miljøledelse og miljøfyrtårnsertifisering
- anskaffelser
- folkehelse
- miljørettet helsevern
- smittevern og migrasjonshelse
- bydelsoverlegefunksjon og administrering av legetjenester
- SaLTo-samarbeidet

3.2.2 Hovedmål

- Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid
- Mål 2: Flere opplever god helse og mestring
- Mål 3: Levekårsforskjellene er redusert
- Mål 4: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap
- Mål 5: Digitale tjenester er innbyggerorienterte
- Mål 6: Deltakelsen i arbeidslivet er økt

- Mål BSN: Pådriver for samhandling og digitalisering
- Mål BSN: Samskaping med særlig fokus på de mer kostnadskrevenne tjenestene
- Mål BSN: God økonomi- og virksomhetsstyring
- Mål BSN: Bidra til bærekraftig byutvikling

3.2.3 Situasjonsbeskrivelse

Bydelen har et utstrakt og godt samarbeid med organisasjonene og vernetjenesten på ulike nivåer, både når det gjelder HMS- og IA-arbeid, i enkeltsaker og i ulike prosesser i organisasjonen.

I 2023 har det vært sterkt fokus på økonomistyring og tilpasning av drift- og tjenestenivå for flere tjenester, grunnet bydelens økonomiske situasjon. Kartlegging, analyse, samt oppfølging- og gjennomføring av innsparingstiltak har vært sentralt i dette arbeidet. Det er behov for å videreutvikle arbeidet tilknyttet virksomhetsstyring og analyser, omstillings- og endringsarbeid, samt behov for å utarbeide et felles kunnskaps- og analysegrunnlag for bydelen.

Ved anskaffelser benytter bydelen seg i det vesentlige av de samkjøps- og rammeavtaler som er inngått av Oslo kommune. Bydelen har også fokus på arbeidet mot arbeidslivskriminalitet i sine anskaffelser. De enkeltanskaffelser som er foretatt har vært gjennomført i henhold til gjeldende lovverk og sentrale retningslinjer. Antall enkeltanskaffelser innen helse- og omsorgstjenester har avtatt noe da det er inngått rammeavtaler sentralt for Oslo.

Det har vært gjennomført tilsyn, både varslede og uanmeldte, med helse- og omsorgstjenester både i egen drift og kjøpte. Kontraktsoppfølging har vært en del av tilsynet, men har også i enkelte tilfeller bare dreid seg om reforhandlinger vedrørende pris- og innhold. Det har også vært gjennomført tilsyn med flere barnehager med henblikk på om driften er i overensstemmelse med gjeldende lovgivning.

Nytt bydelshus fra 2022 har gitt innbyggere i bydelen et felles resepsjonspunkt sentralt plassert i Holmlia Senter. I 2023 har det vært nedlagt et arbeide for å sikre at man tidlig i 2024 vil kunne gi tilgang for frivilligheten til bygget på ettermiddag/kveld ved hjelp av Oslonøkkelen og bookingløsningen til Oslo Origo.

Oslo Sør-satsingen

Ansvarsområde

Oslo sør- satsingen ble igangsatt i 2018 og varer ut 2026. Satsingen skal bidra til varige forbedringer av tjenester og nærmiljøkvaliteter i områder i Oslo sør der behovene er størst, slik at flere beboere i disse områdene blir økonomisk selvstendige og aktivt deltakende i lokalsamfunn og storsamfunn. Oslo sør- satsingen er organisert i tre delprogram:

- Delprogram 1: Nærmiljø
- Delprogram 2: Oppvekst og utdanning
- Delprogram 3: Sysselsetting

Oslo opplever at enkelte lokalmiljø og boområder står overfor komplekse utfordringer som skaper behov for å ta vare på og utvikle viktige kvaliteter i nærmiljøene. Det er derfor utviklet en områdepolitikk som skal bidra til at alle skal ha like muligheter til å kunne bo og vokse opp i gode og trygge nærmiljøer med god kvalitet. Politikken skal sørge for at kommunen er i stand til å identifisere de områdene som har behov for et ekstra løft, og igangsette helhetlige og koordinerte innsatser for å sikre en positiv utvikling i de aktuelle områdene.

Behovsutvikling fremover

Befolkningen i Bydel Søndre Nordstrand er mangfoldig. Bydelen har en relativt høy andel av fattige barnehusholdninger, mange som bor trangt, og har en høy andel innbyggere som ikke har fullført videregående opplæring. I tillegg er andelen av befolkningen som mottar økonomisk sosialhjelp og har nedsatt arbeidsevne blant Oslos høyeste. Det er også utfordringer knyttet til drop-out problematikk og kriminalitet. Barnefattigdom og andelen som ikke eier egen bolig påvirker også utfordringsbildet.

Områdesatsingen blir innenfor delprogram nærmiljø gjennomført som såkalte områdeløft, som er en tidsavgrenset innsats innenfor et begrenset lokalområde. På bakgrunn av en vurdering av levekårsindeksene og stedsanalyser i 2018 er innsatsen primært fokusert på områdeløft i grunnkretsene Holmlia senter og Rudshøgda nord, sør og vest.

Områdesatsingens tre delprogram tar utgangspunkt i utfordringsbildet i de to områdeløftene, og bydelen for øvrig. Delprogram sysselsetting og delprogram oppvekst og utdanning jobber med tjenesteutvikling, mens delprogram nærmiljø jobber inn mot lokalområdene gjennom innbyggerinvolvering- og medvirkning.

Mål, tiltak og effekter

Målet for **delprogram nærmiljø** er «Nærmiljøkvaliteter i lokalområder i bydel Søndre Nordstrand skal styrkes og innstasen skal bidra til inkluderende lokalsamfunn der flere er aktivt deltakende». For å oppnå dette skal vi jobbe for å skape økt trygghet, trivsel, tillitt og tilhørighet hos befolkningen, og hovedstrategiene for innsatsen er:

- Jobbe kunnskapsbasert
- Medvirkning og ressursmobilisering
- Jobbe tverrfaglig og koordinert
- Jobbe utforskende og utvikle gode innovative metoder
- Synliggjøring av aktiviteter og resultater

Delprogram nærmiljø hadde i 2023 totalt 16 prosjekter. Arbeidet gjennomføres i samarbeid mellom bydelen, en rekke aktører i lokalmiljøene og kommunale etater og foretak.

Samarbeidet mellom de tre delprogrammene er godt etablert, og arbeidet med prosjekter i områdeløftene som involverer barns oppvekstsvilkår og sysselsetting blant unge fortsetter.

De viktigste tiltakene i 2023 var:

- Åpningen av Skilpaddeparken i samarbeid med Bymiljøetaten
- Videre utvikling av Holmliaparken i samarbeid med Bymiljøetaten, med ferdigstilling av rapport fra forprosjektet for sone 1 og 2, og videre planer for sone 5
- Videreutvikling av nærmiljøkontoret på Rudshøgda som base for bomiljøarbeid og beboerinvolvering
- Overføring av samarbeidsformer og rutiner fra prosjektet "Et tilgjengelig og koordinert fritidstilbud" til linjeorganisasjonen
- Åpning av nabolagsinkubatoren i nye lokaler på Mortensrud Gård, samt etablering av Norge Unlimited og oppstart av samarbeid med OBOS samfunnsarena
- Åpning av nabohuset på Holmlia som base for bomiljøarbeid og beboerinvolvering
- Videreutvikling av samskapingsarbeidet med Forandringshuset Holmlia, og planlegging av nytt samarbeidsprosjekt
- Mennesket bak uniformen, et tillitsbyggende prosjekt i samarbeid med de uniformerte tjenestene, ble gjennomført i to runder
- Igangsatt samarbeid med Pådriv Oslo
- Nytt prosjekt for etablering av Kulturerana på Holmlia i samarbeid med Holmlia Kulturhavn

Delprogram oppvekst og utdanning har som mål at «flere skal ha gode oppvekstvilkår og skal fullføre og bestå videregående opplæring gjennom forbedringer av tjenester på oppvekst- og utdanningsfeltet». Tiltakene i delprogrammet skal utgjøre en forskjell for barn og unge som bor i levekårsutsatte områder. Levekårsutfordringer og/eller manglende norskspråklige ferdigheter skal ikke være et hinder for at ungdom fullfører og består det videregående utdanningsløpet og blir økonomisk selvstendige og aktive samfunnsdeltakere.

De viktigste tiltakene i 2023 var:

- EX/IN – ut av kriminalitet og tilbake til samfunnet
- Barne- og familiehagen - et oppvekstsenter
- Mangfoldskompetanse i barnehagen i samarbeid med Oslo Met/Storbybarn
- Mobilt akutteam i barneverntjenesten
- Ambulante team i barnehagene
- Forbedre kommunikasjon med barn og unge

Delprogram sysselsetting har som mål at «flere skal komme ut i ordinært arbeid og få varig tilknytning til arbeidslivet gjennom utvikling av tjenestene innen sysselsettings- og kvalifiseringsfeltet». Personer med innvandrerbakgrunn er en prioritert målgruppe.

Delprogram sysselsetting skal:

- Tilby en faglig og finansiell ramme for gode initiativer fra partnerne i programmet som kan føre til større overgang til arbeid for programmets målgruppe.
- Bistå med profesjonalisering innen tjenesteutvikling og innovasjon og være kilde til kunnskap på området.
- Være en aktiv samfunnsaktør som bidrar til å sette dagsorden innenfor temaene sysselsetting, kvalifisering, integrering og levekår.

De viktigste tiltakene i 2023 var:

- Prosjektet «Kompetansejobber» i samarbeid med Oslo voksenopplæring og Oslo kommune har arbeidet gjennom året og tester nå ut konseptet med deltakere i ulike virksomheter i bydelen. Bydelen har deltakere i både barnehage, helsetjenester og administrasjon, og viser gode resultater.
- «UNG Oppsøkende Arbeidsmetodikk» har gjennomført innsiktsarbeid med unge forskere, og arbeider videre med en modell for ungdomsrettet oppsøkende arbeid i NAV.
- NAV Søndre Nordstrand driver i samarbeid med NAV Bjerke prosjektet «Kvalifisering til etablering» som utvikler lokale kvalifiserende opplegg for å løfte innbyggeres kunnskap om entreprenørskap. Prosjektet sees i sammenheng med akselleratorprogrammet i bydelen og med Søndre Unlimited i delprogram Nærmiljø.

SaLTo

SaLTo (Sammen lager vi et trygt Oslo) er en samarbeidsmodell mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt. Hovedmålgruppen er 12-18 år og SaLTo-samarbeidet skal bidra til å forebygge og følge opp barne- og ungdomskriminalitet og rusmisbruk blant barn og unge. Samtidig skal SaLTo arbeide aldersuavhengig på området hatkriminalitet, radikalisering og voldelig ekstremisme.

SaLTo Søndre Nordstrands styringsgruppe ledes av bydelsdirektøren. I 2023 besto gruppen for øvrig av områdedirektør i Utdanningsetaten, leder av Enhet Øst i Oslo politidistrikt, assisterende bydelsdirektør, avdelingsdirektør for Oppvekst og Nærmiljø og avdelingsdirektør i NAV. SaLTo-koordinator er en viktig bidragsyter inn i styringsgruppen og ivaretar også sekretærfunksjonen.

SaLTo-koordinator har en sentral rolle i bydelens SaLTo-arbeide og deltar i plan- og utviklingsarbeidet innenfor tverrfaglig, forebyggende arbeid og bidrar i videreutvikling av bydelens tilbud i de ulike tjenestene. SaLTo-koordinator sitter i et sentralt opplæringsutvalg i SaLTo som har utviklet et grunnkurs for ansatte i fritidssektoren i Oslo kommune. Videre deltar SaLTo-koordinator i de byomfattende SaLTo fokusgruppene «Unge som begår gjentatt kriminalitet og «Hatkriminalitet, radikalisering og voldelig ekstremisme». Bydel Søndre Nordstrand er også en av seks bydeler som inngår i tilskuddsordningen fra Velferdsetaten med satsning i tiltaket «Unge som begår gjentatt kriminalitet». Ungdomstjenesten Innsats Ung koordinerer tiltaket. SaLTo-koordinator har også jobbet tett med Norges Fotballforbund for å utvikle tiltaket «Trygghetsverter», som bistår for å skape trygge rammer under fotballkamper i Oslo. SaLTo-koordinator har siden 2023 fungert som prosjektleder i kurset «Mennesket bak uniformen», som har som mål å bygge tillitt mellom ungdommer og de uniformerte tjenestene politi, ambulanse, brannvesenet og vektere. På kort tid har dette prosjektet hatt positive effekter på ungdomsmiljøet og deltakerne i kurset.

SaLTo handlingsprogram ble vedtatt i Politiråd i januar 2023 og gir føringer for de viktigste overordnede satsingene. Etter en bred medvirkningsprosess på utfører-, koordinerende-, og styringsnivå, vedtok SaLTo Søndre Nordstrand i juni 2023 en egen lokal handlingsplan tilpasset lokale utfordringer innenfor de prioriterte områdene:

- Felles innsats i prioriterte områder med egen Innsatskoordinator
- Utfordringer knyttet til rus
- Vold blant jevnaldrende
- Kriminalitetsforebygging på nett

I handlingsplanen beskrives retningslinjer for tettere samarbeid med foresatte og lokalmiljøet for sammen å forebygge og bekjempe barne- og ungdomskriminalitet, og for å sikre trygge oppvekstvilkår for alle barn i Søndre Nordstrand. 12.mai 2023 ble det gjennomført et SaLTo-seminar for lokale samarbeidspartnere i SaLTo Søndre Nordstrand. Her deltok også skolene, politiet, frivillige organisasjoner, bydelens ungdomstjenester og alle delprogrammene i områdeløft (Oslo Sør- satsingen). I handlingsplanens periode skal tilsvarende seminarer arrangeres årlig. I august 2023 ble det også prøvd ut et nytt tiltak «Skolestartrigg», som hadde mål å sikre elevers positive opplevelse ved skolestart.

Det har vært en kraftig økning i antall anmeldelser i Søndre Nordstrand i 2023. De fleste anmeldelser er innenfor kategorien vold, herunder underkategorien fysisk vold. Dette er også en generell trend i Oslo kommune. Yngre barn virker raskere å ty til vold mot hverandre, også i private konflikter.

I 2022 var det 20 ungdommer under 18 år som var registrert med gjentatt kriminalitet, det vil si at de hadde fire anmeldelser eller flere i løpet av ett kalenderår. I kalenderåret 2023 var det en sterk økning i denne gruppen. Noen av disse er også yngre enn i 2022, og noen av ungdommene er «nye», det vil si at de ikke var kjente for tjenestene fra før. Det er indikasjoner på at den negative utviklingen kan være en vedvarende trend.

Det meste av kriminaliteten begått av unge under 18 år skjer i egen bydel. Utekontaktene, ruskonsulenter og skolene har registrert en økende bruk av rusmidler blant ungdommer, også her i stadig lavere alder. Statistikken for 2023 innenfor ungdomskriminalitet blir offentliggjort av politiet i mai 2024.

3.2.4 Hovedoversikt økonomi FO1 – netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter pr. KOSTRA-funksjon	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regnskap 2023	Overførte prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
100 Politisk styring	2 412	1 937	2 237	1 873	364		364
110 Kontroll og revisjon	290	0	0	300	-300		-300
120 Administrasjon	4 032	6 325	27 739	29 066	-1 327	-488	-839
130 Adm.lokaler	1 552	8 997	1 580	2 392	-812		-812
180 Div. fellesutgifter	574	17 780	825	1 164	-339	85	-424
335 Rekreasjon i tettsted	2 997	1 046	4 807	1 551	3 256	2 211	1 045
385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	1 238	11 326	2 370	-3 019	5 389	4 347	1 042
860 Motpost avskrivninger	-2 753	0	0	-2 247	2 247		2 247
Sum netto utgifter *)	10 342	47 411	39 557	31 082	8 478	6 155	2 323

Tall i 1000 kr.

De største driftsavvikene i tabellen ovenfor kan relateres til funksjonene 335 og 385, som i all hovedsak gjelder overføring av øremerkede midler fra 2023 til 2024.

Resultat enheter (korrigert for prosjektmidler)

Resultatenhet/avd.	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik 2023	Overført prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Enhet stab/støtte							
bydelsdirektør	4 268	5 015	8 654	6 909	1 745	3 505	-1 760
Enhet utvikling	20 333	0	27 731	16 343	11 388	11 406	-18
Enhet folkehelse	17 004	9 839	13 861	8 233	5 628	3 330	2 298
Bydelsdirektør	41 605	14 854	50 246	31 485	18 761	18 241	520
Enhet HR	23 581	21 623	21 623	20 317	1 306	0	1 306
Enhet økonomi	8 460	50 114	50 114	13 102	37 012	8 046	28 966
Enhet juridisk og internkontroll	4 077	4 812	4 812	4 710	102	0	102
Enhet drift og internservice	64 319	61 231	61 231	59 773	1 458	2 748	-1 290
Økonomi og administrasjon	100 437	137 780	137 780	97 902	39 878	10 794	29 084
Bydelsadministrasjon	142 042	152 634	188 026	129 387	58 639	29 035	29 604

Tall i 1000 kroner

Mindreforbruk bydelsadministrasjon skyldes i all hovedsak sentralt avsatte midler 26,5 mill. kroner. I tillegg har det vært ledighet i stillinger og fraværsrefusjoner som i all hovedsak har gitt et mindreforbruket. I enhet HR skyldes imidlertid mindreforbruket lavere kostnader til avtalefestet pensjon (AFP) enn budsjettet.

Enheten drift og internservice har et merforbruk etter overføring av øremerkede prosjektmidler fra 2022 til 2023. Dette merforbruket skyldes høyere kostnader til fellesutgifter, IKT og husleie enn budsjettet.

3.2.5 Mål, tiltak og resultatindikatorer, samt nøkkeltall for tjenesteproduksjon

Byrådets mål

Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Tiltak:

- Innføre modul for å operasjonalisere kompetanseplaner i flere avdelinger, hvor halvparten av de ansatte har fylt ut komplett CV i modulen innen første halvår
- Styrke digital kompetanse og samordning i HR miljøene i avdelingene gjennom månedlige HR møter og opplæring
- Etablere systematisk kontroll og kvalitetssikring med utviklings- og kompetanseenheten (UKE) i form av en Samhandlingsmodell Felles lønnstjeneste BSN – UKE.

Bydelens rapportering:

Bydelen har utarbeidet kompetanseplaner for nyansatte og nyansatte ledere og gjennomført opplæring i kompetansemodulet for oppvekst og nærmiljø, og deler av Avdeling helse, omsorg og mestring. Alle nyansatte som begynner i bydelen får CV-en sin overført automatisk fra webcruiter. Målet som er satt for antall registrerte CV er ikke oppnådd i 2023, grunnet bemanningsutfordringer og derav om-prioritering av oppgaver.

Bydelen har påbegynt arbeidet med å utvikle kompetanseplaner innen HMS og ansettelseskurs. Kompetanseplanene er utviklet på overordnet nivå og har til hensikt å øke ansattes kompetanse. Bydelen skal videre utvikle kompetanseplaner knyttet til egne tjenestesteder og fagfelt.

Det gjennomføres månedlige kundemøter mellom Felles lønnstjeneste og BSN for systematisk kontroll og kvalitetssikring av leveranser og krav etter "Samhandlingsmodell Felles lønnstjeneste - BSN". Kvalitet og kvantitet på leveransene blir drøftet, samt gjennomgang av problemstillinger både på kunde- og leverandørsiden. Fokus er på forbedring av prosesser og behov for påminnelser og kompetanseheving hos ledere.

Mål 2: Flere opplever god helse og mestring

Tiltak:

- Utvikle strategi for bydelens folkehelsearbeid med vekt på helsefremmende og forebyggende tiltak
- Revidere handlingsplan mot vold i nære relasjoner og revitalisere ressursgruppe vold i nære relasjoner
- Ferdigstille Legeplan for bydelen 2023-2026, og opprette nye fastlegehemler i henhold til denne.
- Gjennom planinnspill bidra til gode nærmiljøer som tilrettelegger for aktive liv for alle
- Fortsette arbeidet med Nærværprosjektet for å redusere sykefravær i bydelens tjenester
- Utvikle og følge tiltaksplan i relasjon til å arbeide med å redusere sykefravær blant bydelens ansatte
- Implementere kompetansemodulet

Bydelens rapportering:

Arbeid med strategi for bydelens folkehelsearbeid er nært knyttet opp mot bydelens strategiske plan, og det er i 2023 jobbet med oversikt over kunnskapsgrunnlaget i bydelen som grunnlag for revisjon av strategisk plan og videre arbeid med utvikling av strategi for folkehelsearbeidet og operasjonalisering av Oslo kommunes folkehelsestrategi. Dette arbeidet vil fortsette i 2024.

Arbeidet med revisjon av handlingsplan mot vold i nære relasjoner er påbegynt, og det har vært stort fokus på voldsforebyggende arbeid i bydelens tjenester.

Arbeid med legeplan for bydelen er i slutfasen, og det er lagt grunnlag for opprettelse av flere fastlegehjemler i bydelen. I 2023 har det vært fokus på å få rekruttert inn i ledige fastlegehjemler og delelister, slik at listepasienter sikres fastlege uten opphold.

Bydelen har i 2023 bidratt aktivt inn i planprosesser og gitt planinnspill som skal tilrettelegge for gode nærmiljøer, og det er vurdert organisatoriske grep som skal styrke bydelen som en aktiv samfunnsaktør i plansaker og lokalsamfunnsutvikling.

Tiltak om "Nærværssamtaler" er beskrevet i punkt 4.7.3 Sykefravær.

Tiltak "Sykefraværsoppfølging" er beskrevet i punkt 4.7.3 Sykefravær.

Mål 3: Levekårsforskjellene er redusert

Tiltak:

- Gjennomføre prosjekter i områdeløftene der behovene er størst

Bydelens rapportering:

Prosjektporteføljen i områdeløftene videreutvikles i tråd med behov, medvirkning og oppdatert kunnskap.

Mål 4: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Tiltak:

- Videreutvikle innbyggerinvolvering i områdeløftene
- Bedre kommunikasjon med bydelens innbyggere gjennom tiltakene i bydelens kommunikasjonsstrategi
- Gjennom planprosesser bidra til gode nærmiljøer som er universelt utformet og tilrettelagt for samfunnsdeltakelse og livsutfoldelse for alle.

Bydelens rapportering:

Bydelen har fortsatt innbyggerinvolvering i områdeløftene, både gjennom formelle medvirkningsprosesser og ved å utvide nettverket av innbyggere vi er i kontakt med.

Bydelen har i 2023 bidratt aktivt inn i planprosesser og gitt planinnspill som skal tilrettelegge for gode nærmiljøer som er universelt utformet og tilrettelagt for samfunnsdeltakelse og livsutfoldelse for alle.

Bydelen har forsterket kommunikasjonsarbeidet i 2023. Vi har benyttet kanaler tilpasset målgruppene for å skape engasjerende og tilpasset innhold. Med opprettelse av ungdomsredaksjon har vi fått ungdom til å kommunisere med ungdom. Bydelen har også samarbeidet med ressurspersoner i bydelen, for å nå ut med viktig informasjon på ulike språk, til de vi ikke når gjennom bydelens vanlige kanaler. Vi har kurset ansatte i klarspråk.

Mål 5: Digitale tjenester er innbyggerorienterte

Tiltak:

- Digitalisere flere tjenester og samtidig sørge for alternativer for innbyggere som ikke kommuniserer digitalt

Bydelens rapportering:

Brukermedvirkning og innbyggerdialog har i 2023 vært løftet fram spesielt. Som et organisasjonsmessig tiltak besluttet man derfor i november 2023 å opprette en egen avdeling som nettopp har samfunn og innbyggerdialog som ansvarsområde. Denne avdelingen sammen med fagavdelingene skal sikre at alle, også de som ikke kommuniserer digitalt, nås. Samtidig besluttet bydelen i november 2023 å opprette en ny seksjon for innovasjon og digitalisering. Bydelen har kommet for kort på dette området og etableringen av seksjonen forventes å sikre et større fokus på og en bedre framdrift på målområdet.

Mål 6: Deltakelsen i arbeidslivet er økt

Tiltak:

- Bedre koordinering av bydelens sysselsettingsarbeid gjennom egen tiltaksavdeling
- Kartlegge og vurdere mulighetene for å etablere flere typer tiltaksplasser i regi av bydelens egne tjenester
- Bydelens skal fortsette med Oslo kommunes satsing innenfor heltidskulturarbeidet, gjennom å jobbe systematisk med strategisk kompetanse og bemanningsplanlegging for å redusere bruk av deltid og bruk av vikarer og bemanningsbyråer.
- Evaluere effekten av og videreutvikle ressurspool i forhold til strategisk bemannings- og kompetanseutvikling, for å redusere bruken av midlertidige vikarer

Bydelens rapportering:

I løpet av 2023 har tiltaksavdelingen oppnådd gode resultater gjennom implementeringen av et heldags- eller et deltidstilbud med lønn for unge voksne som har fått arbeidstrening via tiltaket. Det har i løpet av året vært 95 unge voksne med i opplegget. Deltakerne har blitt sysselsatt i ulike arenaer i bydelen hvor det har vært arbeidsledere som følger og støtter opp arbeidet på det gitte stedet. Gledelig er det at mange av ungdommene som har deltatt i programmet har gått videre til andre løp slik som læringsplasser eller videre skolegang. Syv av deltakerne har fått ordinær jobb i løpet av 2023.

Bydelen har som del av kommunens heltidskulturarbeid gjennomført etablering av felles Ressurspool for enhet Habilitering og enhet Hjemmetjenesten. Videre evalueres retningslinjer for redusering av andel deltidsansatte årlig partssammensatt. Dette blir beskrevet i eget punkt.

Gjennom prosjekt GAT- som er et kompetanseløft og veiledning for ledere, har det vært fokusert på kompetanse- og bemanningsplanlegging for å redusere bruk av deltid og bruk av vikarer og bemanningsbyråer.

Bydelens egne mål

Mål 7: Pådriver for samhandling og digitalisering

Tiltak:

- Etablere internt digitaliseringsråd
- Utnytte potensialet i å profesjonalisere bruken av Office 365
- Øke dokumentfangsten i arkivsystemet
- Innføre KOMPASS i flere av bydelens stab- og støttetjenester

Bydelens rapportering:

Bydelen har i november 2023 besluttet å etablere en egen seksjon for innovasjon og digitalisering. Eventuell etablering av et digitaliseringsråd vil følges opp her.

Økt profesjonalisering gjennom bedre utnyttelse av Office 365 planlegges å starte opp i januar 2024.

Øke dokumentfangsten i arkivsystemet

- Fokusert på lederstøtte rundt personaldokumentasjon
- Fått på plass maler i Websak
- Laget veiledere for smidigere og korrekt måte å produsere saksfremlegg, samt dokumentflyten rundt AMU/MBU/BU
- Startet med å behandle attføringssaker i Websak og i møtemodulen

Bydelen har innført og etablert det digitale verktøyet Kompass for å forbedre samordning og flyt i henvendelser til saksbehandlere for HR, GAT, stillingsutlysninger og lokal HR forvalter.

Mål 8 - God økonomi- og virksomhetsstyring

Tiltak:

- Månedlig økonomirapportering
- Omdisponere 2 stillinger i økonomi som skal ha hovedansvar for analyse og virksomhetsstyring
- Utarbeide internt styrings- og tildelingsbrev
- Utarbeide et felles årshjul for de overordnede prosessene og fristene
- Utvikle interne KPI'er

Bydelens rapportering:

Bydelens økonomiske situasjon har i 2023 krevd tett oppfølging innenfor de fleste tjenestemrådene, men spesielt inn mot helse- og omsorgstjenestene, barnevernstjenestene og økonomisk sosialhjelp (NAV) og i alle ledernivåer. Det har vært avholdt flere fellesmøter gjennom året – på ulike nivåer – for å skape både en felles forståelse for situasjonen, men også for å jobbe med tiltak og prioriteringer for å bremse utviklingen. Herav også sikre gode prognoser.

I budsjett 2023 ble det besluttet å omdisponere 2 stillinger i økonomi ift. analyse og virksomhetsstyring. I ettertid har det vært igangsatt flere omorganiseringsprosesser som har gjort at dette har blitt satt på vent. Høsten 2023 ble det besluttet ny organisering, med virkning fra 2024. I organisasjonsendringen er fokus på analyse og virksomhetsstyring ivaretatt, men løst på en annen måte.

I begynnelsen av 2023 ble det utarbeidet et internt styrings- og tildelingsbrev med bakgrunn i vedtatt budsjett 2023 og bydelens tildelingsbrev. Inkludert i styringsbrevet, var også årshjulet for 2023.

Utvikling av KPI'er har ikke vært prioritert i 2023, grunnet økonomisk utfordring.

Mål 9: Bidra til bærekraftig byutvikling

Tiltak:

- Høringsuttalelser i plansaker
- Bidra til gode medvirkningsprosesser i større byutviklingssaker

Bydelens rapportering:

Bydelen har i 2023 avgitt høringsuttalelser i aktuelle plansaker, og har også deltatt i medvirkningsprosesser knyttet til pågående større plansaker. Bydelen har hatt fokus på å utvikle sin rolle som samfunnsaktør i byutviklingssaker, og for å legge til rette for god innbyggerdialog og medvirkning. Organisatorisk ble det besluttet i november 2023 å opprette en ny avdeling for Samfunn og innbyggerdialog. Denne avdelingen vil bl.a. få en viktig rolle i fht medvirkningsprosesser og byutvikling.

Resultatindikator	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Obligatoriske måltall					
Andel fast ansatte i heltidsstillinger (i prosent)	63,9 %	65,9 %	74,2 %	68,2 %	-6,0 %
Lokale måltall:					
Sykefravær (i prosent)	11,5 %	13,2 %	7,8 %	13,3 %	5,5 %

Bydelen har historisk sett hatt et høyt fravær. Bydelen har ikke klart å redusere sykefraværet i 2023. Det er sammensatte årsaker til det økende fraværet, og det er utfordrende å peke på konkrete årsaker til denne trenden. Se for øvrig ytterligere kommentarer under kapittel 4.7.3 Sykefravær.

3.3 Funksjonsområde 2A: barnehager

3.3.1 Ansvarsområde

Enhet barnehage har eieroppgaver for 21 kommunale barnehager hvorav en driftes som Åpen barnehage og kompetansesenter for flerspråklighet. I tillegg har enheten ansvar for opptak av barn samt vedtak og oppfølging av spesialpedagogiske tiltak for alle de kommunale og ikke-kommunale barnehagene. Det er 15 ikke-kommunale barnehager i bydelen hvorav 13 ordinære barnehager og to familiebarnehager. Enheten har ansvar for beregning og utbetaling av tilskudd til de private barnehagene.

Enhet barnehager er ansvarlig for at bydelens barnehage tilbud til enhver tid er i samsvar med føringer fra Byråd for oppvekst og kunnskap (OVK) samt øvrige nasjonale retningslinjer for barnehagedrift.

3.3.2 Hovedmål

- Mål 1: Barnehagebarn skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep
- Mål 2: Barnehagebarn skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte
- Mål 3: Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring
- Mål 4: Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser
- Mål 5: Øke andelen barn med barnehage tilbud i bydelen
- Mål 6: Utvikle barnehagene som pedagogisk virksomhet gjennom økt fokus på stabile personalgrupper, relasjonskompetansen og forståelsen av et mangfoldig flerkulturelt uttrykk

3.3.3 Situasjonsbeskrivelse

Rammen for barnehagedrift i bydelen tilsier behov for en effektiv drift med minimalt ledig kapasitet. Kapasiteten i den enkelte barnehage er derfor også i 2023 tilpasset antall søkere i hver enkelt barnehage.

Sykefraværet er fortsatt høyt i 2023 og arbeidet med oppfølging og avklaring av langtidssykemeldte må intensiveres gjennom klarere rutiner for oppfølging i samarbeid med bydelens HR-avdeling.

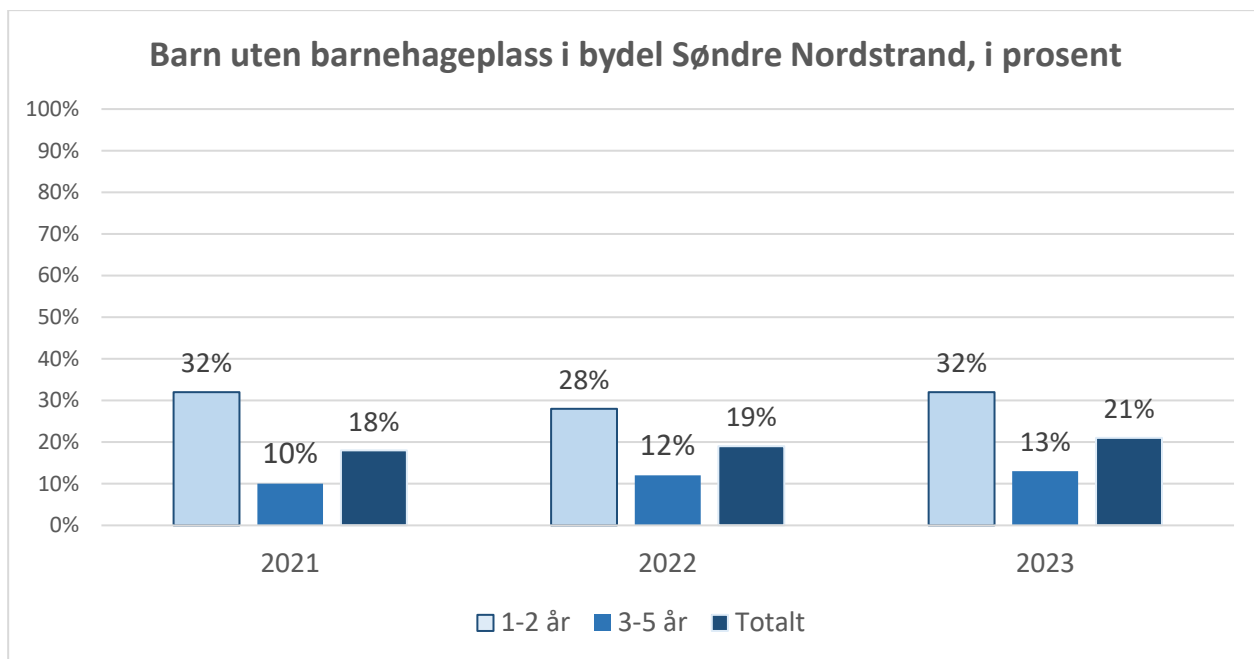
I 2023 er antall stillinger i forsøk med ekstra grunnbemanning i utvalgte levekårsutsatte barnehager forsterket med både kommunal og statlig bevilgning. Effekten av den kommunale delen av forsøket vil bli evaluert av FAFO ved avslutning av prosjektperioden våren 2024.

Samarbeidet med OsloMet-Holmlia er videre styrket gjennom etablering av egne nettverk for praksisstudenter og felles forskning og kunnskapsutvikling tilpasset bydelens barnehager. Områdeløftprosjektet *Mangfoldskompetanse i barnehagen* har hatt høy prioritert og barnehagestyrerne har sluttført videreutdanning i mangfoldsledelse. Videre kompetanseheving i barnehageenheten gjennomføres nå med midler fra Regional Kompetanseordning.

Det er høyt fokus på arbeidet med en mer inkluderende praksis i barnehagene hvor allmennpedagogisk og spesialpedagogisk arbeid sees i sammenheng. Bydelen har i 2023 startet opp sitt arbeid med Kompetanseløftet og opprettet et eget ambulant team som driver oppsøkende virksomhet i barnehagene med mål om bedre kvalitet på inkluderende praksis. Bydelens fagsenter leder dette teamet som består av barnehagelærere og spesialpedagoger.

Andelen ansatte med barnehagelærerkompetanse er fremdeles under målet i Oslo kommune på 50% dekning, men har i 2023 økt fra 41,2% til 45%. Enheten jobber tett sammen med OsloMet og barnehagelærerutdanningen for å bedre rekrutteringen, og da spesielt innen gruppen minoritetsspråklige barnehagelærere.

Antallet barn i de kommunale barnehagene viser en svak synkende trend som samsvarer med nedgangen i fødselstall. Totalt har bydelen 1950 barn i barnehage fordelt på 1157 kommunale og 781 private barnehageplasser ved inngangen til 2024. Andelen flerspråklige barn er 62% i de kommunale barnehagene og 49% i de private barnehagene. Barnehagedeltagelsen i bydelen er fortsatt lav sett opp mot Oslo kommune (se illustrasjon), og målsettingen er at andelen barn som mottar et barnehage tilbud skal øke. For å nå dette målet vil det være nødvendig å nå ut til deler av innbyggerne på nye måter. Samlet ligger barnehagedeltakelsen på 80,2% med henholdsvis 71,1% for 1-2 åringer og 87,8% for 3-5 åringer i 2023. Oslosnittet for barnehagedeltagelse ligger på 92,2%.

Bydelen tilbyr åpen barnehage 4 dager i uken. Åpen barnehage er en viktig møteplass og rekrutteringsarena til et ordinært barnehage tilbud. Samarbeidet med barneverntjenesten, helsestasjonstjenesten og Oslohjelpa er i 2023 styrket gjennom nye felles møtefora og utpekte kontaktpersoner i de ulike tjenestene. Enheten har også satt i gang arbeid med å prøve ut lavterskel familieråd i utvalgte barnehager som et ledd i styrket tidlig innsats. Tett samarbeid og økt rekruttering er også et av hovedmålene til områdeløftprosjektet Barne- og familiehagen som fortsetter ut 2024 med barnehagene Slime gård og Lofsrud barnehage.

3.3.4 Hovedoversikt økonomi FO2A – netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter pr. KOSTRA-funksjon	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regnskap 2023	Overførte prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
201 Barnehage	360 259	335 485	387 759	380 055	7 704	20 333	-12 629
211 Styrket tilbud til førskolebarn	41 294	45 180	48 805	43 592	5 213	-1 408	6 621
221 Barnehagelokaler og skyss	36 601	34 152	38 404	38 236	168	-251	419
Sum netto utgifter *)	438 154	414 818	474 968	461 882	13 086	18 674	-5 589

Tall i 1000 kr.

Funksjon 201 og 211 må sees i sammenheng, da det ble lagt inn et for høyt budsjett på 211 og for lavt budsjett på 201 i 2023. Merforbruket samlet for disse funksjonene skyldes i stor hvordan felleskostnader som husleie til nytt bydelshus, IKT-utstyr o.l. har blitt fordelt mellom de ulike funksjonene. Det jobbes med en modell for å øke kvaliteten på funksjonsfordelingen i 2024.

Mindreforbruket på funksjon 221 har sammenheng med budsjettavvik på energikostnader.

Resultatenhet/avd.	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik 2023	Overført prosjekt- midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Enhet barnehage	421 815	391 686	462 935	444 644	18 291	18 782	-491

Tall i 1000 kr.

Enhet barnehage overfører 18,8 mill. kroner i øremerkede prosjektmidler fra 2023 til 2024. Avvik etter overføring er tilnærmet balanse, dvs. et merforbruk på 0,5 mill. kroner.

Overføring av prosjektmidler skyldes i all hovedsak tre forhold; midlene er tildelt sent på året, er flerårige, eller er gitt innenfor barnehageåret 2023/2024. Det betyr at midlene er fordelt til både 2023 og 2024.

3.3.5 Mål, tiltak og resultatindikatorer, samt nøkkeltall for tjenesteproduksjon

Byrådets mål

Mål 1: Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

Tiltak:

- Alle barnehager gjennomfører årlige barnevernsøvelser i samarbeid med barnevernet
- Opplæring i kompetansepakke barnehjernevernet sett i sammenheng med URO og bedre tverrfaglig innsats (BTI)
- Opprette egne samhandlingsmøter med barnevernstjenesten
- Gjennomføre tiltak i henhold til handlingsplan mot mobbing
- Oslohjelpa har egne kontaktpersoner for hvert barnehageområde

Bydelens rapportering:

- Områdefordelte kontaktpersoner for barnehagene fra helsestasjon og Oslohjelpa er gjennomført.
- Det er opprettet egne samhandlingsmøter mellom barnevern, oslohjelpa, helsestasjon og barnehagen hvor det rullerer hvilke barnehager som møter med sine saker.
- Handlingsplan mot mobbing evalueres og revideres av den enkelte barnehage årlig.
- For å oppnå enda tydeligere effekt på tidlig innsats er lavterskel familieråd under planlegging og utprøving i enkelte barnehager.
- Kompetansepakke barnehjernevernet har ikke vært prioritert i 2023 grunnet kapasitetshensyn.

Mål 2: Barnehagebarn skal møte medarbeidere med høy kompetanse og tid til å følge opp den enkelte

Tiltak:

- Ekstra grunnbemanning i utvalgte barnehager i områder med levekårsutfordringer
- Tilrettelegge for og oppfordre til tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk for ansatte med annen pedagogisk utdanning enn barnehagelærerutdanning (TIB)
- Rekruttere flere ansatte til Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)
- Felles planleggingsdager med tema kompetanseheving for de kommunale barnehagene i samarbeid med OsloMet
- Utarbeide bemannings- og kompetanseplan, med tiltak for å øke kompetansenivået i barnehagene
- Prioritere nærværarbeidet i den enkelte barnehage gjennom stedlig barnehagestyrer

Bydelens rapportering:

- 10 av bydelens kommunale barnehager har hatt styrket grunnbemanning i 2023 og det er tildelt midler etter behovssøknad til 3 private barnehager.
- Flere ansatte tar tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk og en ansatt fikk plass på Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU). Det er stort behov for flere ABLU-plasser og bydelen arbeider for å få opprettet en lokal utdanning på OsloMet-Holmlia på sikt for å dekke rekrutteringsbehovet.
- 2 felles plandager med 350 ansatte er gjennomført i samarbeid med OsloMet.
- Hver barnehagestyrer har gjennomført nærværssamtaler med sine ansatte.

Mål 3: Barnehagebarn skal få et pedagogisk tilbud som støtter det enkelte barns lek, utvikling og læring

Tiltak:

- Videreutdanning i Mangfoldsledelse for barnehagestyrerne
- Tett samarbeid med OsloMet om utvikling av tjenesten, praksis og utdanning gjennom tilstedeværelse og samarbeid i Bydelshuset 5 etasje

Bydelens rapportering:

- Barnehagestyrere i de kommunale barnehagene har gjennomført og sluttført videreutdanningen i mangfoldsledelse.
- I samarbeid med OsloMet gjennomføres det praksissamlinger for studenter samt en lang rekke tverrsektorielle seminarer og møter for å øke kompetanse både i praksisfeltet og utdanningen.
- Se også Mål 4

Mål 4: Barnehagebarn skal utvikle gode språklige og sosiale ferdigheter gjennom lek i trygge omgivelser

Tiltak:

- Høyt fokus på språkarbeid i lek og hverdagssituasjoner i alle barnehager
- Alle barnehager følger opp Oslostandarden for et inkluderende leke- og språkmiljø
- Eget utviklingsprosjekt "Musikk på Broen" som del av språk og mangfoldsarbeidet

Bydelens rapportering:

- Ansatte tilbys kurs og opplæring i Musikk på Broen
- Flerspråklig rådgiver tilbyr samlingsstund i den enkelte barnehage
- Ambulant Team reiser rundt til enkeltbarnehager for å veilede og følge opp kvaliteten av inkluderende praksis
- Språkarbeidet i barnehagen er et av hovedtemaene i regional kompetanseordning i bydelen

Mål 5: Kapasiteten i barnehageplasser skal møte forventet vekst i antall barn, og byggene skal bidra til et trygt og inkluderende læringsmiljø

Tiltak:

- En 6-avdelings barnehage er under regulering for planlagt ferdigstillelse samtidig med de nye boligene på felt BG Syd på Mortensrud.
- Prioritere rehabilitering av barnehagebygg i samarbeid med Oslobygg

Bydelens rapportering:

Det er gjennomført løpende møter og dialog med OsloBygg og bestillerenhet OVK om involvering i utbyggingsplaner slik at bydelen kan komme med innspill i tidlig planfase både ved nybygg og planlagte rehabiliteringer

Bydelens egne mål

Mål 6: Øke andelen barn med et barnehagetilbud i bydelen

Tiltak:

- Økt tilbud i bydelens åpne barnehager
- Tett samarbeid med helsestasjon om informasjon og rekruttering
- Samarbeid med Engasjerte Fedre om åpne informasjonsmøter om barnehage

Bydelens rapportering:

- Åpen barnehage 2 dager i uken på Nordskrenten åpne barnehage
- Åpen barnehage 2 dager i uken på Slime gård barnehage
- Besøksdager i Lofsrud barnehage
- Informasjon om barnehagene på åpne dager Helsestasjon
- Tilbudet om åpen barnehage kommuniseres aktivt ut i ulike informasjonskanaler for å rekruttere økt antall foreldre. Kunnskap fra prosjektet Barne- og familiehagen vil også tas med i videre arbeid for å nå målet om høyere dekningsgrad i bydelen.

Nøkkel tall for: Funksjonsområde 2A - Barnehager	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Innhold					
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	34,9 %	34,5 %	33,5 %	43,0 %	45,0 %
Andel pedagogiske ledere med godkjent utdanning i kommunale og private barnehager	82,4 %	82,1 %	83,7 %	87,0 %	82,5 %
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	223 193	239 266	249 154	266 507	285 871
Utbygging					
Andel barn 1-2 år med barnehageplass (dekningsgrad)	59,4 %	65,6 %	63,8 %	67,6 %	71,1 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass (dekningsgrad)	88,9 %	90,0 %	90,8 %	89,9 %	87,8 %
Antall barn 1-2 år med barnehageplass	633	609	671	675	646
Antall barn 3-5 år med barnehageplass	1432	1445	1332	1295	1277

Funksjonsområde 2A - Barnehage	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Obligatoriske måltall					
Foreldreundersøkelse: Barns trivsel	4,7	4,7	4,7	4,7	0,0
Foreldreundersøkelse: Barnets sosial utvikling	4,6	4,6	4,7	4,7	0,0
Foreldreundersøkelse: Forberedelse til skolestart	4,3	4,2	4,4	4,3	-0,1
Foreldreundersøkelse: Språklig utvikling	4,5	4,5	4,6	4,5	-0,1
Dekningsgrad 1-5 åringer	80,7 %	81,0 %	85,0 %	81,2 %	-3,8 %
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanning i kommunale barnehager	36,9 %	38,2 %	43,0 %	45,0 %	2,0 %
Andelen pedagogiske ledere med godkjent utdanning i kommunale barnehager	84,0 %	88,0 %	90,0 %	86,8 %	-3,2 %
Andelen barne- og ungdomsarbeidere i kommunale barnehager	16,7 %	16,5 %	22,0 %	18,9 %	-3,1 %

Funksjonsområde 2A - Barnehage	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Bydelens lokale måltall					
Andel ansatte annen pedagogisk utdanning (fagpedagog)	9,4 %	6,0 %	7,0 %	9,0 %	2,0 %
Andel ufaglærte i % av grunnbemanning	42,8 %	40,3 %	35,0 %	35 %	0,0 %

3.4 Funksjonsområde 2B: Barnevern

3.4.1 Ansvarsområde

Barneverntjenestens skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid og bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. Barneverntjenestens hovedmålgruppe er barn og unge i alderen 0 til fylte 18 år, men tiltak og bistand kan fortsette som frivillig hjelpetiltak etter fylte 18 år og frem til fylte 25 år.

3.4.2 Hovedmål

- Mål 1: Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekstmiljø som fremmer helse, trivsel og læring og som er fritt for mobbing, vold og overgrep
- Mål 2: Barn og unge skal oppleve et barnevern som er trygt, nyttig og samarbeidende, sett fra barn og unge selv
- Mål 3: Barneverntjenesten skal levere tjenester av høy kvalitet, i henhold til gjeldene lovverk
- Mål 4: Redusere bruk av institusjonsplasser og familiehjem/beredskapshjem gjennom økt bruk av nettverkstiltak, «lettere tiltak» og gjennom etablering av nye tiltak i barnevernet

3.4.3 Situasjonsbeskrivelse

Søndre Nordstrand barnverntjeneste har fra 2022 til 2023 registrert en økning i bekymringsmeldinger og en markant økning av meldinger ifra politiet. Behovet for akutt plasser og institusjonsplasser gikk også opp fra slutten av 2022 og under første kvartal av 2023. Det ble meldt om et økende behov for akutt- og institusjonsplasser over hele landet i den samme perioden, noe som medførte at alle institusjoner og akutt plasser var fylt opp.

Politiet har meldt om en økning av unge lovbrytere i bydelen. Flere unge lovbrytere i alderen 11 til 13 år begår alvorlige volds- og kriminalitetsforbrytelser. Det meldes også om en økning av psykisk uhelse hos barn og unge. I tillegg ser vi av meldinger at rusbruken hos både foreldre og barn har vært økende etter nedstengningen av samfunnet under koronapandemien.

Tjenesten har siden 2020 hatt en positiv utvikling i sine nøkkeltall, men trenger ytterligere innsats særlig på områdene evaluering av tiltaksplaner og gjennomføring av oppfølgingsbesøk og tilsynsbesøk. En innføring av nytt fagsystem høsten 2023 har i overgangen bidratt til tregere saksbehandling pga. opplæring og feil i fagsystemet. Tjenesten har tro på at fagsystemet på sikt vil bli et mer effektivt verktøy for saksbehandling, dokumentasjon og kontroll.

Det er også utfordrende å få etablert nye ordinære fosterhjem, ventehjem og besøkshjem. Noe som tidvis innebærer mellomplasseringer i dyrere tiltak som institusjon eller beredskapshjem.

Bydelen har etter koronapandemien registret en økning i antall langtidssykemeldte i tjenesten. Tjenesten har derfor satt inn tettere oppfølging av de sykemeldte, samt økt frekvensen av «nærverssamtaler» med de ansatte for å kunne forebygge nytt sykefravær.

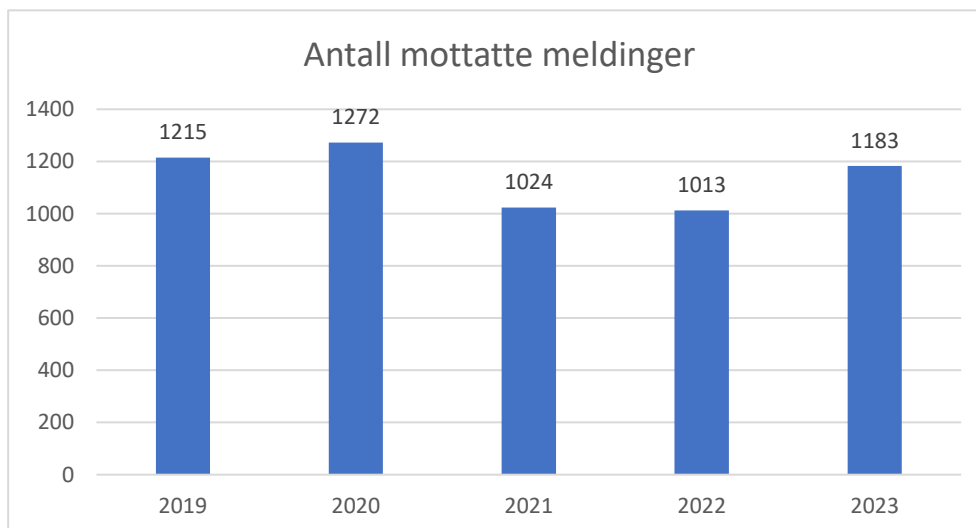
Det er fremdeles krevende å rekruttere ansatte til midlertidige stillinger i forbindelse med permisjoner og langtidsfravær.

Tjenesten har i 2023 lyktes med i å etablere nye hjelpetiltak, samt lyktes i å spesialisere tjenesten innenfor nye områder. Tjenesten har allerede erfart at denne utviklingen bidrar til innsparinger for bydelen. Tjenesten har i 2023 utviklet ytterligere tiltak for 2024 som vil bidra til et bedre tjenestetilbud til innbyggerne, samt til ytterligere innsparinger.

Sentrale nøkkeltall

Oktober 2023 endret barneverntjenesten til nytt fagsystem, Modulus barn. Som følge av det har tallene mindre eller større avvik.

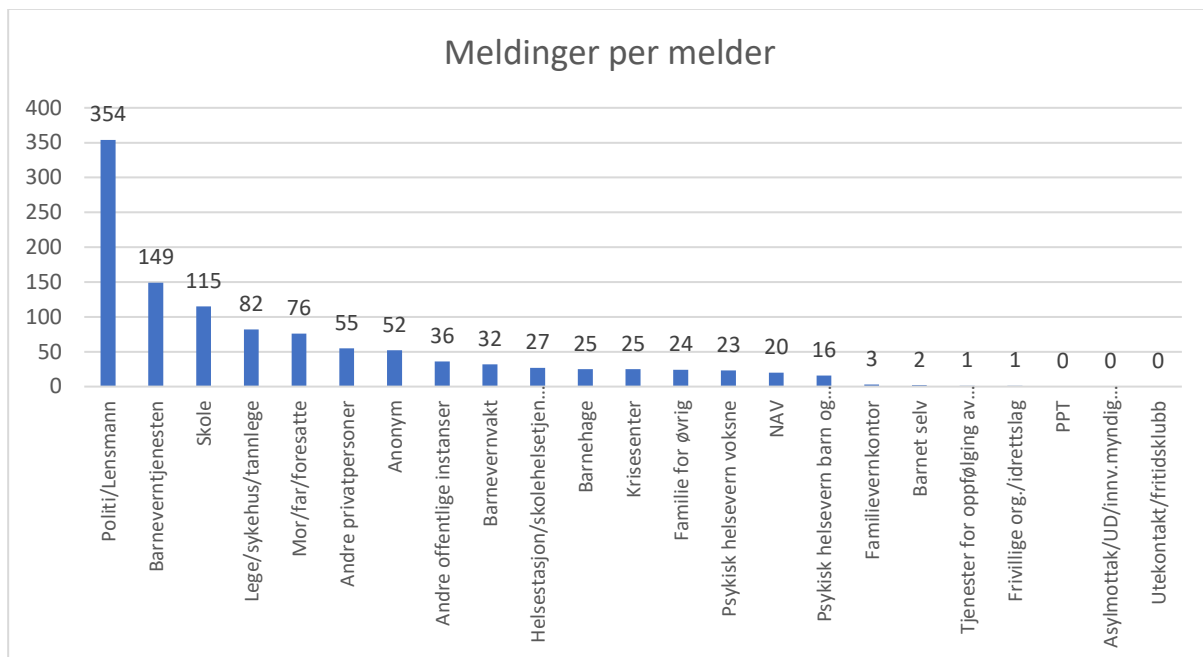
Meldinger og undersøkelser

Figur 1 – oversikt over mottatte meldinger. Kilde: Rapport til Statsforvalter og Oslostatistikken.

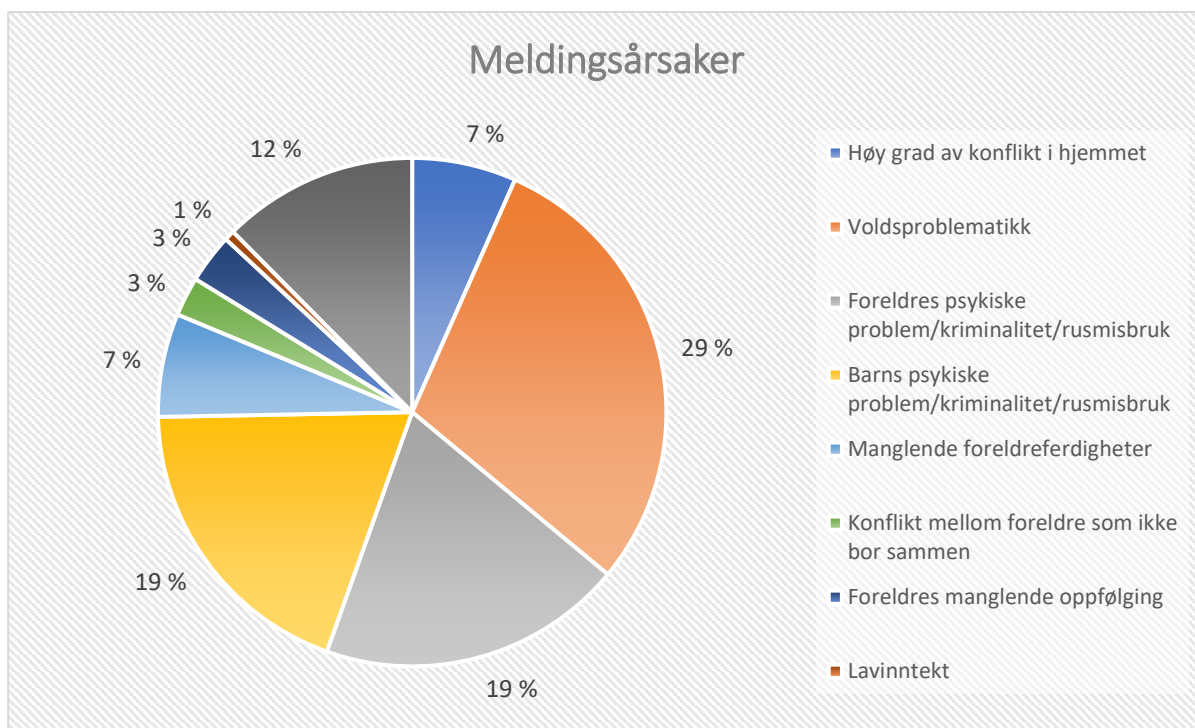
Barneverntjenesten mottok 1183 bekymringsmeldinger i 2023. Det er en økning på 17% fra 2022 hvor barneverntjenesten mottok 1013. To av meldingene ble ikke avgjort innen fristen. 14 % av meldingene i nye saker ble henlagt.

Politiet har meldt flest meldinger etterfulgt av barneverntjenesten og skolen. Det meldes mest for vold i hjemmet/barn vitne til vold i nære relasjoner, og at barnet er utsatt for fysisk vold.

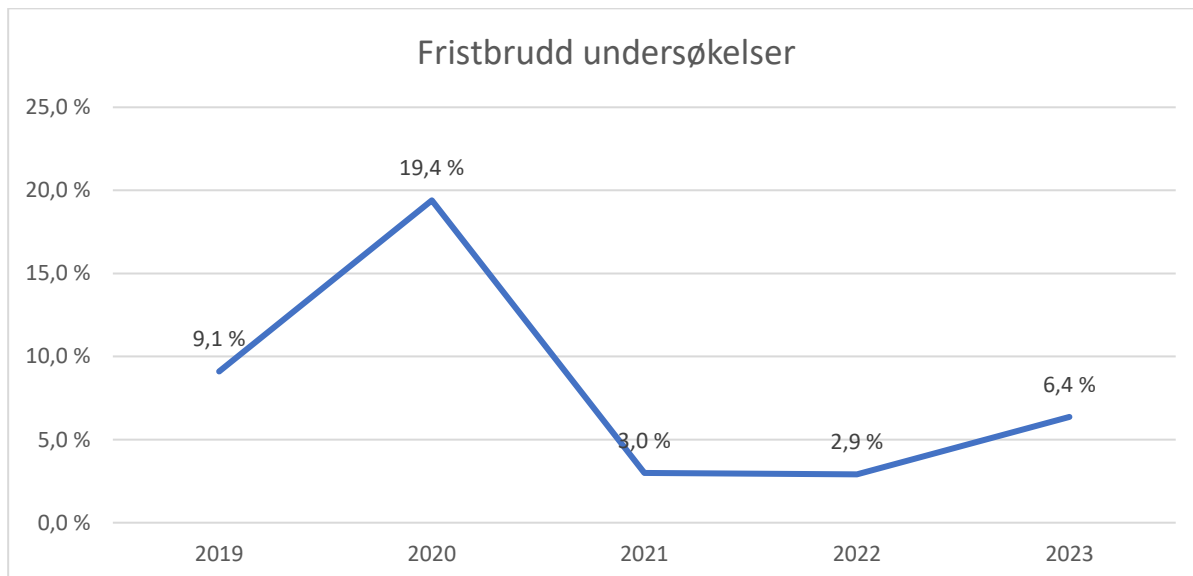

Figur 1 - Oversikt og meldere. Kilde: søk i fagsystemet Familia og Modulus Barn

Meldingene omhandler også bekymring for barnets atferd, kriminalitet og psykiske helse, høy grad av konflikt i hjemmet og foreldrenes rusmisbruk og psykiske helse. Flere av meldingene omhandler flere av disse årsakene. For eksempel kan én bekymringsmelding handle om foreldrenes rusmisbruk og barn utsatt for fysisk vold.

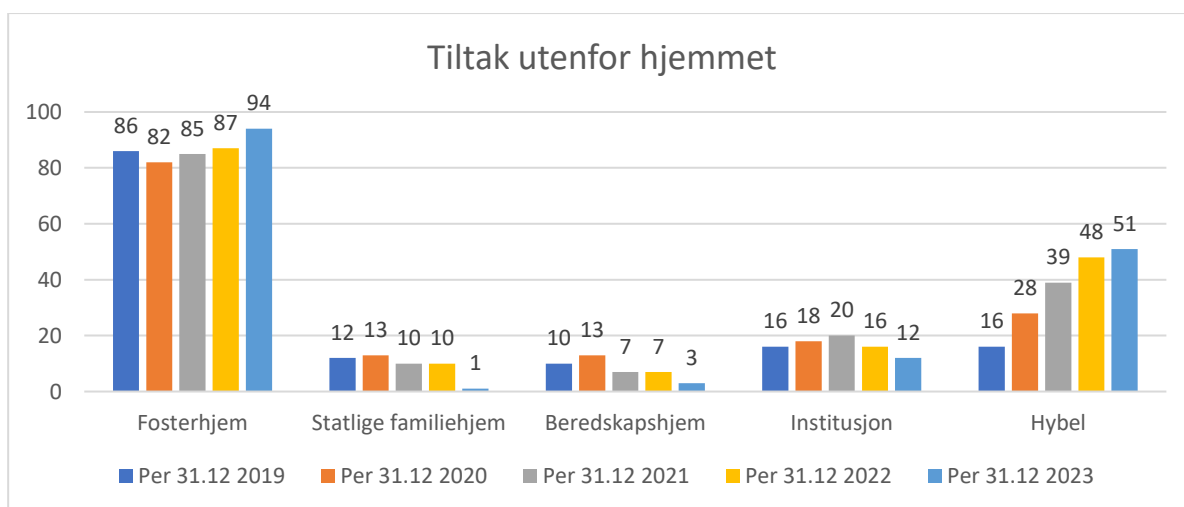
Av mottatte meldinger i 2023, ble 86 % konkludert med undersøkelse. 6,4 % av undersøkelsene ble ikke gjennomført innen fristen. Det er høyere enn 2022. Tjenesten hadde 13 fristbrudd 1. halvår, og 25 fristbrudd 2. halvår. Manglende kapasitet, sykefravær, saksbehandlingsfeil, overgang til nytt fagsystem og familier som unndro seg kontakt var årsak til fristbruddene.

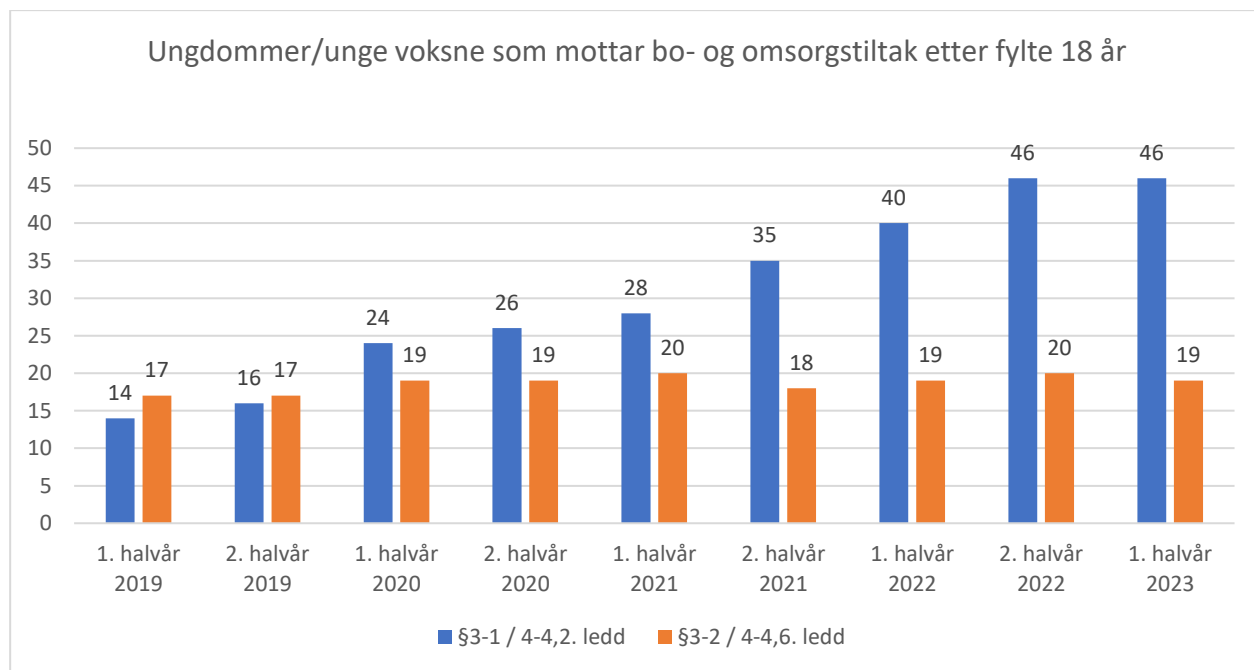
Figur 2 - Fristbrudd undersøkelser. Kilde: rapportering til Statsforvalter, og søk kommunemonitor bufdir.no.

Tiltak og plasseringer i barnevernet

Det vises en nedgang i bruk av institusjonsplasser og en liten økning av fosterhjem. Hybeltiltakene viser en oppadgående trend de siste årene, som kan knyttes til økt faglig fokus på bruk av ettervern, både fra bydel og fagmyndigheter. Ettervernsansvaret til barneverntjenesten økte fra 23 år til 25 år fra og med 2021. Det er viktig å merke seg at tabellen nedenfor viser tall på et gitt tidspunkt og ikke et gjennomsnitt igjennom året.

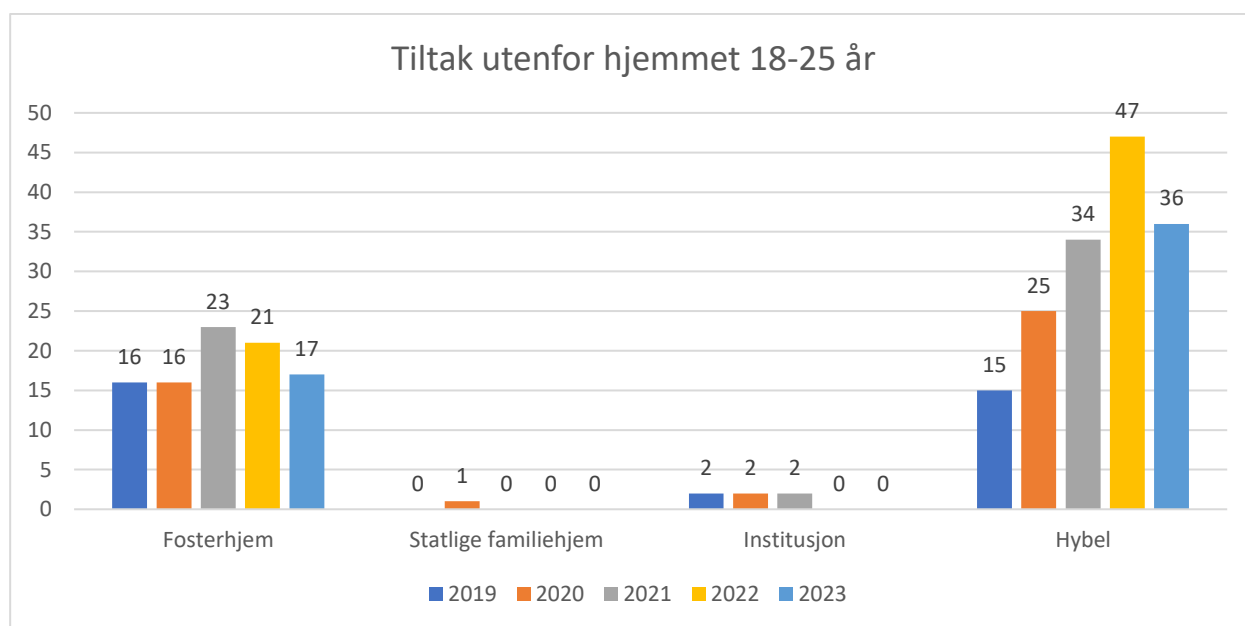

Figur 3 - Tiltak utenfor hjemmet per 31.12. Kilde Oslostatistikken

Figur 4 - ungdommer/unge voksne som mottar bo- og omsorgstiltak etter fylte 18 år. Kilde: halvårsrapportering Statsforvalter. Merk tall for 2. halvår er forsinket pga. overgangen til nytt fagsystem.

Antall plasseringer i hybel og antall ungdom med tiltak over 18 år i barnevernet synliggjør at stadig flere ungdommer og unge voksne over 18 år følges opp i barneverntjenesten. Det antas at antallet vil øke ytterligere, sett opp mot økende kvalitetskrav og en økning av ansvar for unge mennesker opp til 25 år. Cirka 20 % av de barnevernet følger opp er i forbindelse med ettervern.

Figur 5 - Ungdommer/unge voksne som mottar tiltak utenfor hjemmet per 31.12. Kilde: Oslostatistikken

3.4.4 Hovedoversikt økonomi FO2B – netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter pr. KOSTRA-funksjon	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/reg n-skap 2023	Overførte prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
244 Barneverntjeneste	81 178	81 235	103 937	91 066	12 871	14 964	-2 093
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet	40 266	30 668	31 034	42 035	-11 001	-3 262	-7 739
252 Barneverntiltak når barnet er plassert av barnevernet	168 197	148 279	158 784	176 700	-17 916		-17 916
Sum netto utgifter *)	289 642	260 181	293 754	309 801	-16 047	11 702	-27 748

Tall i 1000 kr.

Bydelens kostnader innenfor de ulike KOSTRA-funksjonene har alle økt fra 2022 til 2023, før justering av prosjektmidler. Den største økningen har vært i forhold til funksjon 244 barnevernstjenesten, som i stor grad knytter seg til prosjektmidler som skal benyttes over flere år. Reelt sett har det vært en reduksjon innenfor funksjon 244 fra 81 mill. kroner i 2022 til 76 mill. kroner i 2023.

Funksjon 251 tiltak i hjemmet har i 2023 en økning på ca. 5 mill. fra 2022 til 2023 og et merforbruk på ca. 7,7 mill. kroner, som i all hovedsak knytter seg til høyere pris per tiltak.

Funksjon 252 tiltak utenfor hjemmet har i 2023 en økning på 8,5 mill. kroner fra 2022 til 2023 og et netto merforbruk i 2023 på 17,9 mill. kroner, som i all hovedsak knytter seg til høyere pris per tiltak. De fleste tiltakstypene har en nedgang i antall tiltak fra 2022 til 2023, med unntak av andre tiltak som i stor grad er hybler. Denne viser en relativt stor økning.

I forhold til budsjettet så skyldes merforbruket på 18 mill. kroner som sagt en markant økning av institusjonskostnader per plassering. Institusjonsprisene økte langt mer enn estimert prisvekst. Mangel på tilgjengelige fosterhjem og egne ventehjem bidro også til bruk av dyrere mellomplasseringer i beredskapshjem og institusjoner. Ved inngangen til 2023 hadde også bydelen et høyt antall institusjonsplasseringer, som gradvis har blitt redusert gjennom året. Tjenesten har i 2023 inngått et samarbeid med en lokal tjenesteleverandør av et bo- og omsorgstilbud, som baserer seg på frivillige plasseringer i samarbeid med ungdommen og med familien. Dette bo-tilbudet fungerer som et rimeligere alternativ til ordinære institusjonsplasseringer, men er faglig like godt og tidvis bedre.

Selv om tjenesten gikk inn i 2023 med svært mange institusjonsplasseringer og akuttplasseringer (en utvikling som viste seg gjeldene i hele landet), så har bydelen allikevel klart å bremse antallet av slike plasseringer utover i året. En hovedforklaring her er opprettelsen av tjenesten Mobilt Akutteam, som alene har forhindre 25 plasseringer utenfor hjemmet.

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at det er stor usikkerhet i tallene grunnet bytte av fagsystem høsten 2023.

Resultat enheter (korrigert for prosjektmidler)

Resultatenhet/avd.	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik 2023	Overført prosjektmidler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Enhet barnevern	271 406	244 421	278 941	295 336	-16 395	11 384	-27 779

Etter overføring av prosjektmidler tilsvarende 11,4 mill. kroner er merforbruket i barnevernet på totalt 27,8 mill. kroner, se for øvrig avvikskommentarer under resultat per funksjon over.

Tjenestene i barnevernet – gjennomsnittskostnader og antall

FO2B Barnevernt - Bydelens budsjettpremisser	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Tiltak ikke plasser av barnevernet (F251)					
Andre tiltak - gj. antall per mnd.	367	332	300	295	4,7
Andre tiltak - gj.sn. pris per år (tall i tusen)	66	68	41	83	-42
Tiltak plassert av barnevernet (F252)					
Institusjon - gj.sn. antall per år	16,7	14,3	11,0	12,2	-1,2
Institusjon - gj.sn. pris per år per tiltak (tall i tusen)	4 323	4 845	4 560	5 758	-1 198
Familiehjem - gj.sn. antall per år	24,3	24,1	22,3	24,3	-2,0
Familiehjem - gj.sn. pris per år per tiltak (tall i tusen)	1 228	1 396	1 443	1 422	21
Ventehjem - gj.sn. antall per år	3,0	2,7	4,8	1,3	3,5
Ventehjem - gj.sn. pris per år per tiltak (tall i tusen)	710	952	1 120	3 252	-2 132
Andre tiltak - gj.sn. antall per år	117,0	131,1	130,0	146,9	-16,9
Andre tiltak - gj.sn. pris per år per tiltak (tall i tusen)	504	478	494	538	-44
Totalt antall tiltak	528	504	468	480	-12

Regnskapstallene i sin helhet er korrekt, men de interne fordelingene med hensyn til KOSTRA-funksjoner og kontoart kan avvike i forhold til tabellen over. Overgangen til nytt fagsystem i barneverntjenesten høsten 2023 og systemfeil i det nye fagsystemet bidrar til usikkerhet rundt enkelte av tallene.

Av tabellen over ser vi at kostnader per tiltak utenfor hjemmet har økt vesentlig fra 2022 til 2023, f.eks. har institusjon økt med kr 1 198 000 per tiltak (25%). I forhold til ventehjem er det usikkerhet i tallene. Disse må kvalitetssikres bedre. Andre tiltak har også økt vesentlig, dvs. med kr 44 000 per tiltak (9%). Her har også antall økt relativt mye (13%).

Utfordringen i 2024 blir å klare å redusere gjennomsnittlig antall institusjonsplasseringer ytterligere, når vi ser at slike plasseringer allerede er redusert de siste årene (fra 16,7 i snitt i 2021, til 14,3 i 2022 og nå til 12,2 i 2023). En annen utfordring vil være å unngå bruk av de dyre private institusjonstiltakene i 2024.

Det er stort behov for atferdsterapeutiske tiltak og dersom kapasiteten på atferdsproblematikk økes hos våre kommunale institusjoner, vil dette kunne redusere kostnader for bydelen på dette området. Barnevernlederne har spilt inn og ønsker dialog med Barne- og familieetaten om utvikling av tiltak samt muligheten for å inngå særskilte avtaler med private aktører

Tiltaket Mobilt Akutteam er kanskje det viktigste tiltaket ift. reduksjon av kostnader i 2024, og er forventet å bidra til ytterligere 3 mill. i innsparinger på (KOSTRA-funksjon 252), i tillegg til de 10-12 mill. i innsparinger ved etablering i 2023.

Det å redusere antallet plasseringer i beredskapshjem og institusjoner ved å øke antallet plasseringer i egne ventehjem har vist seg å være en utfordring, da det er krevende å rekruttere egne ventehjem. Det jobbes med å utvikle nye rekrutteringskampanjer for å lykkes bedre på dette området i 2024. Samtidig har tjenesten lyktes i å etablere et nytt hybeltiltak i bydelen i 2023, som allerede har bidratt til innsparinger og som skal bidra til innsparinger tilsvarende 2-3 mill. i 2024.

Ansettelser av miljøterapeuter i seksjon for ettervern (etablert høsten 2023) har allerede i 2023 bidratt til innsparinger og reduserte kjøp og antas å skulle gi ytterligere innsparing på nærmere 2 mill. i 2024. Oppsummert har bydelen lyktes med å vri deler av plasseringene i institusjon over til andre typer mindre kostbare tiltak som fosterhjem/hybel.

Den store utfordringen, i tillegg til å holde institusjonskostnadene nede, er å klare å redusere gjennomsnittskostnadene for andre tiltak i familien (hjelpetiltak i hjemmet – KOSTRA-funksjon 251), gjennom å bruke egne ressurser i barnevernet eller ressurser i bydelen for øvrig.

3.4.5 Mål, tiltak og resultatindikatorer, samt nøkkeltall for tjenesteproduksjon

Byrådets mål

Mål 1: Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

Tiltak:

- Løpende møter avholdes med Oslohjelpa hvor saker fordeles og samarbeid avklares
- Årlige «barnevernøvelser» gjennomføres i samarbeid med barnehager og Oslohjelpa
- Løpende møter med skolene for informasjons- og kunnskapsdeling
- Barnevernssaker der familien bor på Krisesenteret prioriteres, slik at det tar kortest mulig tid å igangsette tiltak
- Tolkerutine iverksettes, videreutvikles og evalueres

- Deltakelse i det kriminalitetsforebyggende arbeidet gjennom SaLTo-samarbeidet, møter med politiet og Innsats Ung
- Samarbeidet med NAV, skole og barne- og ungdomspsykiatrien videreutvikles
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI) – videreføring av tidligere arbeid

Bydelens rapportering:

- Barneverntjenesten samarbeider godt med Oslohjelpa i flere enkeltsaker og klarer å avslutte saker raskere ved at Oslohjelpa tar over saker
- Oslohjelpa, barnevern og helsestasjonen har i 2023 etablert månedlige drøftingsfora for og sammen med barnehagene. Barnevernet har deltatt på temabaserte foreldremøter og personalmøter i barnehagene. Treffene bidrar til bedre flyt i samarbeidet
- Tjenesten har et godt samarbeid med Krisesentret og saker der har høy prioritet
- Opplæringen i tolkerutinen har bidratt til at det registreres få avvik på området, sett opp mot det store antallet tolkesaker
- Politiet melder om en sterk økning av ungdomskriminaliteten, samtidig melder politiet om et godt samarbeid med bydelen
- Tjenesten har høsten 2023 etablert et hybelhus i samarbeid med NAV. Tiltaket har bidratt til innsparinger for bydelen og til et bedre faglig tilbud
- Tjenesten har gjennomført workshops med alle bydelens rektorer som har bidratt til hyppigere kontakt og bedre drøfter mellom barnevern og skoler
- Bup og bydel utreder muligheten for å starte opp Fact Ung i bydelen
- «Uro samtalen» benyttes og virker

Mål 2: Barn og unge skal oppleve et samarbeidende og tilgjengelig barnevern med medarbeidere som har høy kompetanse, og som gir nyttig og trygg hjelp

Tiltak:

- Intern opplæring med særlig fokus på:
 - a) menneskerettslige vurderinger
 - b) et styrket barneperspektiv
 - c) foreldrenes rettssikkerhet
 - d) styrking av retten til ettervern, og
 - e) skjerpede krav til saksbehandling, dokumentasjon og vedtak.
- Implementere kompetanseplan og -strategi i henhold til nye kompetansekrav.
- Bedret internkontroll gjennom utvikling av rutiner, løpende mappekontroll og felles gjennomgang av avvik
- Videreutvikle «Forløpsbeskrivelsen» for å kvalitetssikre tjenestens arbeid med «vold i nære relasjoner».
- Utvikle ny modell for foreldreveiledning i samarbeid med Alternativ til vold (ATV).

- Utvikle og implementere nytt tiltak i tiltakstrappa «Mobilt Akutteam», hvor målet er å forhindre akuttplasseringer, stabilisere situasjonen i hjemmet, kartlegge nettverksressurser, samt raskere tilbakeføre til hjemmet ved akuttplassering.
- Kartlegge dagens hjelpetiltak og eventuelt utvikle nye for å styrke tidlig innsats og det forebyggende arbeidet i bydelen.
- Involvere erfaringskonsulenter og brukerråd i utviklingen av nye hjelpetiltak

Bydelens rapportering:

- Det er gjennomført systematisk kompetanseheving i ny barnevernlov. Opplæring i dokumentasjon og jus har vært et annet satsningsområde
- I henhold til kompetansemål har 12 studenter fullført en ettårig videreutdanning våren 2023. Høsten samme år startet 6 ansatte opp sin videreutdanning
- Det er innført en ny mal for saksoppfølgning, som innebærer en risikovurdering av alle barnevernssakene. Oppfølgingen sikre riktigere bruk av hjelpetiltak, hyppigere evaluering av kjøp og en bedre personalivaretakelse
- Forløpsbeskrivelsen, omhandlende «vold i nære relasjoner», er videreutviklet og blir i dag benyttet i flere andre barneverntjenester
- Tjenesten og Alternativ til Vold har videreutviklet en familieterapeutisk metodikk i familier hvor vold er tema. En ny voldsspesifikk veileder skal ferdigstilles i 2024
- Tjenesten etablerte den 1.mars 2023 Mobilt Akutteam (MAT). Teamet består av 4 fulle stillinger som raskt kan rykke ut til familier i en krisesituasjon. Teamet har jobbet med mer enn 140 barn og bidratt til å forhindre mer enn 30 brudd og flyttinger fra biologisk familie
- Tjenesten jobber kontinuerlig med utvikling av nye hjelpetiltak som forbygger atferdsproblemer og omsorgssvikt. Mobilt Akutteam er et slikt tiltak. Et nytt tiltak starter opp januar 2024 og heter «Sammen om barnet». Tiltaket skal gi biologiske foreldre som mister omsorgen en bedre oppfølging og bidra til «reparasjoner» som kan bidra til hjemflytting
- Tjenesten har i 2023, i samarbeid med flere andre bydeler, etablert et større brukerråd for ungdom. Ungdomsrådet har 12 medlemmer som samles 4 ganger i året. Tjenesten mottar her råd som benyttes i tiltaksutviklingen

Mål 3: Barn og unge som ikke kan bo hjemme, skal få trygge og stabile botiltak

Tiltak:

- Øke kompetansen og innsatsen på rekruttering av familienettverk ved å gi «Mobilt Akutteam» særskilt oppgave med å kartlegge muligheten for nettverksplasseringer
- Øke kompetansen hos ansatte gjennom utvikling av gode rutiner og gjennom styrket intern samhandling og derav internopplæring, spesielt oppfølging av barn og unge utenfor hjemmet
- Gjennomgang av informasjon fra Barne- og familieetaten (BFE) om tverrfaglig helsekartlegging som forberedelse til kommende oppgaver innenfor området

Bydelens rapportering:

- Mobilt Akutteam (MAT) har bidratt til økt kunnskap i tjenesten om bruk av nettverksressurser, samt har gjennomført 14 akutte familieråd på 8 måneder. MAT har bidratt til flere nettverksplasseringer
- Tjenesten har opprettet et eget flytmøte, som har bidratt til et mer sømløst samarbeid mellom seksjonene
- Tjenesten er informert om Barne- og familieetatens planer for opprettelsen av et tverrfaglig helsekartleggingsteam, som i første omgang vil kartlegge kommunens institusjonsplasserte barn og ungdom

Bydelens egne mål

Mål 4: Redusere bruk av institusjonsplasser, beredskapshjem og eksterne hjelpetiltak

Tiltak:

- Månedlig gjennomgang hvor institusjonsplasseringer, beredskapshjem/familiehjem-plasseringer og eksterne kjøp av hjelpetiltak vurderes og diskuteres med ansvarlig leder
- Utvide antall egne ventehjem fra 3 til 5/6, som et bedre alternativ til akutt-plasseringer i institusjon eller beredskapshjem.
- Øke kompetansen på nettverksplasseringer ved blant annet å gi Mobilt akutt-team dedikert ansvar på området.
- Opprette eget «Mobilt Akutteam» fra 2023
- Styrke tjenestens Ressursteam slik at bydelen fremover i mindre grad er avhengig av eksterne kjøp av hjelpetiltak i familiene.

Bydelens rapportering:

- Månedlig gjennomgang av plasseringer bidrar til høy bevissthet om rett innsatsnivå, som igjen har medført redusert bruk av institusjoner, prisforhandlinger og bruk av rett tiltak i tiltakstrappa
- Tjenesten har ikke lyktes med å rekruttere flere ventehjem i 2023. Tjenesten har derimot inngått samarbeid med en lokal aktør som gir et rimeligere botilbud til god kvalitet, som alternativ til dyre institusjonsplasser. Dette tiltaket har bidratt til 12 millioner i innsparinger i 2023
- Ansatte i tjenesten er hatt kurs i metoden «familieråd». Gjennomføringen av akutte familieråd er økt fra 5 i 2022 til 14 i 2023
- Mobilt Akutteam (MAT) har jobbet i 26 saker med høy risiko for plassering utenfor hjemmet. Uten MAT ville sakene ha kostet tjenesten minimum 7,5 millioner i 2023. Legger man høy og medium risikosakene sammen, er innsparingen på potensielt 13 mill. kroner.
- Tjenesten har rekruttere flere familieterapeuter med master, noe som det siste kvartalet av 2023 har bidratt til en nedgang i kjøp av eksterne ambulante hjelpetiltak

Funksjonsområde 2B - Barnevern	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Obligatoriske måltall					
Andel avsluttede undersøkelser innen 3 mnd.	97,0 %	97,1 %	97,0 %	93,6 %	-3,4 %

Nøkkeltall for: Funksjonsområde 2B - Barnevernet	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Barnevern					
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-24 år - barnevernet	-	-	21 054	22 037	23 588
Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0-24 år	-	-	5,5 %	5,3 %	5,1 %
Andel barn i tiltak som ikke er tiltak utenfor hjemmet (0-17 år)	4,1 %	4,6 %	5,0 %	4,7 %	4,0 %
Brutto driftsutgifter per barn i barnevernet (f. 244)	61 106	65 288	71 056	78 673	76 358
Brutto driftsutgifter per barn med tiltak i opprinnelig familie (f.251)	38 980	43 915	65 905	80 314	109 306
Brutto driftsutgifter per barn med tiltak utenfor opprinnelig familie (f. 252)	797 393	940 116	853 809	876 026	883 501
Andel undersøkelser gjennomført i løpet av 3 måneder	86,0 %	78,0 %	92,0 %	92,0 %	94,0 %

3.5 Funksjonsområde 2C: Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste

3.5.1 Ansvarsområde

Enhet fritid og nærmiljø:

Bydelen tilbyr trygge og inkluderende fritidstilbud i barn og ungdoms nærmiljø, herunder tilbud innen motor, media og musikkverksteder. Enheten har ansvaret for å drive og utvikle tilbudene på bakgrunn av kunnskap fra bydelens befolkning, erfaringskunnskap fra medarbeidere og fra forskning. Gjennom tverrfaglig samarbeid bidrar alle tjenester til at barn, unge, familier og beboere får en mulighet til å skape en god oppvekst og meningsfull fritid. Bydelen jobber tett opp mot ulike lag og foreninger for å skape gode relasjoner mellom bydel og bydelens beboere.

Enhet Fritid og nærmiljø har disse tjenestene innenfor forebyggende barne- og ungdomstiltak og frivillighet:

- To ordinære fritidsklubber, Mortensrud og Lerdal fritidsklubb
- Osloungdommens Motorsenter, Hvervenbukta, Vangen leirskole.
- Søndre Aas gård – et litt annerledes fritidstilbud med dyr som pedagogisk verktøy
- Driftstilskudd til Barne- og ungdomssenteret på Holmlia (BUSH)
- Drift av ulike prosjekter i fritidssektoren. Tilskudds-giverne er Byrådet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).
- Innsats Ung – et tverrfaglig team for forebygging av kriminalitet og rus.
- Ung arena – et lavterskeltilbud for samtale til unge, forebygging av rus og psykisk helse.
- Nærmiljø med tre primærinnsatsområder: Frivillighet, nærmiljøprosjekter og kultur.

Enhet helsetjenester:

Helsetjenester er et lavterskeltilbud som skal jobbe etter en helsefremmende tankegang og være sentral i å forebygge sykdom og fremme god fysisk, psykisk og seksuell helse hos barn, unge og gravide i bydelen. Helsetilbudene er rettet mot alle gravide, barn, unge og deres familier, og det skal være et likeverdig tilbud til hele befolkningen, tilpasset den enkeltes forutsetninger og behov.

Enhet helsetjenester består av følgende tjenester:

- Helsestasjonstjenesten, herav svangerskaps- og barselomsorg, samt ergo- og fysioterapitjenester til barn 0-18 år
- Skolehelsetjenesten, herav skolehelsetjeneste i grunn- og videregående skoler, samt helsestasjon for ungdom
- Oslohjelpa med hjemmeveiledningsteam til barn/ungdom 0-18 år

3.5.2 Hovedmål

- Mål 1: Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekstmiljø som fremmer helse, trivsel og læring og som er fritt for mobbing, vold og overgrep
- Mål 2: Barn og unge skal oppleve en helsestasjon- og skolehelsetjeneste som er trygg, nyttig og samarbeidende, sett fra barn og unge selv
- Mål 3: Alle gravide, barselkvinner og nye foreldre skal møtes av en helsestasjonstjeneste som oppleves som tilgjengelig, trygg og samarbeidende
- Mål 4: Levekårsforskjellene er redusert
- Mål 5: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap
- Mål 6: Tilgjengelige og samkjørte tjenester i samarbeid med øvrige aktører i bydelen
- Mål 7: Barn, unge og familier får hjelp når de trenger det og hjelp som hjelper

3.5.3 Situasjonsbeskrivelse

Bydelen har en helsestasjons -og skolehelsetjeneste som ligger på norm, forutsatt tildeling av prosjektmidler fra Helsedirektoratet. I Skolehelsetjenesten har en skole ikke hatt full dekning deler av høsten noe som skyldes utfordring med å rekruttere relevant kompetanse.

Helsestasjonstjenesten har tidvis hatt høyt sykefravær, og har derfor måtte gjøre prioriteringer knyttet til tilbud om kontroller. Skolehelsetjenesten ser en økning i antall samtaler knyttet til rus, spesielt på ungdomsskolene og videregående skoler. På barnetrinnet er det foreldreveiledning og barn med atferdsproblematikk som følges opp. Tjenesten ser også en økning i antall elever med spiseproblematikk.

Helsetjenestene til barn og unge som helhet har god oppslutning om tjenestene, og spesielt Helsestasjon for ungdom har økning i antall ungdom som benytter tilbudet.

Det har over tid vært uro og utfordringer i ungdomsmiljøet og det pågår en ekstra innsats i Mortensrudområdet i samarbeid med UDE, politiet, Salto og frivillige aktører. Dette arbeidet har foregått i hele 2023 og det har krevd en felles innsats og god koordinering av alle aktører som jobber forebyggende innenfor oppvekstfeltet. Det har også blitt gjennomført et innsiktsarbeid i form av en minikartlegging på Bjørndal i 2023. Dette for å gi innsikt i utfordringsbildet og belyse det som pr nå oppleves som positivt. Funnene av kartleggingen vil bli klart i løpet av våren 2024.

Alle tjenestene har sett en markant økning i behov for psykisk helsehjelp. Sakene er mer komplekse og alvorligere enn tidligere år. Ung Arena har hatt en økning av unge som har hatt behov for veiledning og har derfor dreid sine tilbud til å være mer gruppebasert.

Deler av aktivitetene innenfor funksjonsområdet driftes ved hjelp av prosjektmidler, tilskuddsordninger og særskilte tildelinger som kommer i løpet av året. Det har vært meget positivt for tjenesten at Ung i jobb er lagt i budsjett.

3.5.4 Hovedoversikt økonomi FO2C – netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter pr. KOSTRA-funksjon	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regnskap 2023	Overførte prosjektmidler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
231 Aktivitetstilbud barn og unge	57 101	36 028	95 923	82 167	13 756	13 343	413
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	41 797	39 331	40 507	42 845	-2 338	-1 922	-416
Sum netto utgifter *)	98 898	75 359	136 430	125 012	11 419	11 421	-3

Tall i 1000 kr.

Avvik justert for overføring av prosjektmidler fra 2023 til 2024 viser at funksjon 231 og 232 er omtrent i balanse i forhold til budsjettet.

Resultat enheter (korrigert for prosjektmidler)

Resultatenhet/avd.	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik 2023	Overført prosjektmidler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Enhet stab/støtte oppvekst og nærmiljø	7 890	6 227	8 493	11 185	-2 692	-286	-2 406
Enhet fritid og nærmiljø	45 562	36 795	85 485	63 694	21 791	17 780	4 011
Enhet helsetjenester	54 961	56 467	63 432	60 713	2 719	4 414	-1 695
Sum netto utgifter	108 413	99 489	157 410	135 592	21 818	21 907	-89

Tall i 1000 kroner

I midte av 2023 ble det gjennomført en omorganisering i avdeling oppvekst og nærmiljø hvor stab- og støtteressurser i avdelingen ble samlet i en seksjon. Budsjettmidler ble imidlertid ikke flyttet. Merforbruk på 2,4 mill.kroner på enhet stab/støtte oppvekst og nærmiljø har derfor et tilsvarende mindreforbruk i de øvrige enhetene i avdelingen. Enhet fritid og nærmiljø hadde et mindreforbruk på 4 mill. kroner knyttet til nye tiltak med forsinket oppstart, samt ledige stillinger og rekrutteringsutfordringer innenfor enkelte av tjenestene.

Ved enhet helsetjenester knytter merforbruk seg i all hovedsak til ergo- og fysioterapitjenesten til barn og unge – herav et for høyt budsjettert fastlønnsstilskudd ca. 0,6 mill. kroner, samt driftsutgifter for øvrig. Årsaken knytter seg blant annet til en stor økning i antall barn med spesielle og sammensatte behov som trenger oppfølging, hjelp og behandling.

3.5.5 Mål, tiltak og resultatindikatorer, samt nøkkeltall for tjenesteproduksjon

Byrådets mål

Mål 1: Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

Tiltak:

- Gjennomføre regelmessige helsekontroller jfr. Helsestasjonsprogrammet
- Gjennomføre rutinemessige samtaler med gravide, foresatte, barn og unge om psykisk helse, vold og overgrep fra svangerskap til videregående skole og på helsestasjon for ungdom.
- Gjennomføre fødselsforberedende og barselkurs for gravide.
- Kompetanseheving innen amming
- Kompetanseheving for ansatte spesielt knyttet til vold og overgrep, og psykisk helse.
- Årshjulet er utvidet med mer undervisning i klassene og i grupper og mer ute i friminutt og på andre arrangementer på skolen.
- Team Lavterskel er et samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og bydel for å jobbe målrettet med spesielt psykisk helse på videregående skole.
- Det er etablert et strukturert samarbeid med skolene for å samkjøre innhold i tilbud.
- Informasjonsvideo om Helsestasjon for unge skal lages slik at ungdom vet om tilbudet.

Bydelens rapportering:

Helsestasjon;

Tjenesten har hatt et høyt sykefravær i 2023, som har medført at enkelte konsultasjoner i helsestasjonsprogrammet har blitt avlyst og utsatt. Dette har blitt avviksregistrert.

Alle jordmødre og helsesykepleiere har gjennomført amme-e-læringskurs i regi av Folkehelseinstituttet.

Tjenesten har styrket arbeidet med psykisk helse gjennom implementering av "Tidlig inn", et opplæringsprogram som skal heve kompetansen i arbeidet med rus, psykisk helse og vold i nære relasjoner. Arbeidet videreføres i 2024.

Jordmødrene har gjennomført flere fødselsforberedende- og barselkurs, noe som har blitt et veldig populært tilbud blant innbyggerne.

Det har blitt laget en film om Helsestasjonstjenesten som gir informasjon om hva tjenesten er og kan tilby.

Skolehelsetjenesten;

Tjenesten har vært bemannet iht. norm i 2023, med unntak av en skole som har manglet bemanning gjennom høsten grunnet rekrutteringsutfordringer.

Tjenesten har styrket forebyggende innsats med mer undervisning i klasser og i grupper.

Mål 2: Levekårsforskjellene er redusert

Tiltak:

- Bydelen har fritidstilbud i hele bydelen og tilbudet skal være barne- og ungdomsvennlig.
- Sommerjobbprosjektet gir ungdom i alder 15-19 år mulighet for å søke sommerjobb.
- Barn og ungdom får tilbud om gratis aktiviteter i alle skolens ferier og helger gjennom hele året.
- Bydelen har et lavterskeltilbud for hjelp til å komme ut av kriminalitet og/eller rusproblematikk. Målgruppen er fra 10 – 25 år.

Bydelens rapportering:

Bydelen har et godt utviklet fritidstilbud og er til stede i alle delbydelene.

Det var totalt 822 søkere til sommerjobbprosjektet hvorav 406 fikk jobb gjennom sommeren, 104 fikk jobb i høstferien, 92 i juleferien og 42 jobbet deltid gjennom året. Arbeidsplasser var i barnehager (kommunale/ private), sommerskolen, hjemmetjenesten, kafeer, butikker, frivilligsentraler, fritidsklubber, arbeid med dyr/ på gård, Røde Kors, borettslag, Deichman og lokale idrettslag.

Bydelen har hatt ferie- og fritidstilbud til barn og unge i alle skolens ferier samt 10 helger ilt året.

Mål 3: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Tiltak:

- Involvere brukere og innbyggere i utvikling av tjenestene, gjennom systematisk bruk av ungdom, ungdomsråd, ungdomspanel, bydelsmødre, engasjerte fedre, samt andre brukerorganisasjoner og foreninger.
- Systematisk oppfølging av ungdom som begår gjentatt kriminalitet gjennom egen satsing.

Bydelens rapportering:

Bydelen bruker ungdomsrådet og ungdomspanelet systematisk for å involvere ungdom i utvikling av tjenestene og ved å gi innspill på politiske saker i bydelen. Det er gjennomført ni møter i ungdomsrådet i 2023.

Det er gjennomført 11 stk. «Vi sees kafe» hvor det til sammen har deltatt 400 innbyggere i 2023. Engasjerte fedre er videreført med ytterligere en gruppe.

Det er gjennomført koordineringsmøter 2 ganger i 2023 med kommunale tjenester, lag og foreninger, for å sikre barn og unge et variert og tilpasset tilbud gjennom hele sommeren og i alle skolens ferier.

Prosjektet “Oppfølging av ungdom som begår gjentatt kriminalitet” er videreutviklet i 2023. 7 ungdom inklusive deres familier er fulgt opp i 2023.

Mål 4: Barn og unge skal møte en samarbeidende, tilgjengelig og trygg skolehelsetjeneste der medarbeiderne har høy kompetanse

Tiltak:

- Helsestasjon for unge (HFU) er åpen hele året utenom helligdager og romjul.
- Alle unge får tilbud om gratis prevensjon, både de under og de over 16 år.
- HFU driftes av ansatte i skolehelsetjenesten og bidrar til at mange opplever å treffe den samme helsesykepleieren som på skolen.
- Kontinuerlig fokus på kompetanseheving av ansatte gjennom kurs og videreutdanning.
- Produsere informasjonsvideo om HFU som skal vises fram på skolene.
- Informere bredere om selvtesting

Bydelens rapportering:

- Helsestasjon for ungdom har hatt åpent alle onsdager hele året, og har en liten økning i besøkstallene.
- Det er flere som kommer for selvtesting enn ved oppstart av tilbudet i 2022.
- Flere oppsøker HFU for psykisk helsehjelp.
- Ansatte i skolehelsetjenesten og HFU har fått faglig oppdatering gjennom ulike kurs.
- Informasjonsfilmen om helsestasjon for ungdom kommer i 2024.
- Det arbeides med en informasjonsfilm om skolehelsetjenesten på ungdomsskolene og vgs. Det samarbeides med ungdomsredaksjonen i bydel (ansatte ungdommer) om å lage kortfilmer med diverse informasjon som benyttes på sosiale medier.

Mål 5: Gravide, nye foreldre og barn skal møte en samarbeidende, tilgjengelig og trygg helsestasjonstjeneste der medarbeidere har høy kompetanse

Tiltak:

- Ekstra fokus på psykisk helse både under og etter svangerskap. Tre jordmødre har startet opp på kurs via Regionsenter for barn og unges psykiske helse (RBUP) psykisk helse i svangerskap og barseltid.
- Etterlevelse av rutine i forhold til tilbud om etterkontroller med prevensjonsveiledning og tilbud om rekvirering og administrering av LARC.
- Tilgjengelig på flere arenaer som sosiale medier og Helseoversikt appen.
- Bidra i utarbeidelsen av ny legeplan.
- Utarbeide samarbeidsavtale mellom fastleger og helsestasjonen.
- I større grad benytte PLO-meldinger som et samhandlingsverktøy med fastlegene
- Bydelens barnehager tildeles faste helsesykepleiere som kontaktpersoner.
- Styrke rekruttering til barnehagene ved å gjennomføre felleskonsultasjoner på 17/18 mnd.-kontrollen og ha jevnlig tilstedeværelse fra barnehageansatte på helsestasjonen.
- Videreføre samarbeidsfora med OUS angående føde/barsel, premature, barn som pårørende, BUP, habiliteringsavdelingen og Ullevålsteamet
- Helsestasjonen har lav terskel for å drøfte psykiske helseutfordringer for kvinner i graviditet/barseltiden med Oslohjelpa. Psykologer i Oslohjelpa er med på felleskonsultasjoner eller veileder om ønskelig.

Bydelens rapportering:

Helsestasjonstjenesten har gjennom 2023 hatt flere felles gruppekonsultasjoner på 17/18 mnd, med barnehagene, samt utviklet et skjema for 4 års konsultasjon som benyttes i noen barnehager.

Tjenesten har hatt økt fokus på samarbeid med fastleger gjennom PLO-meldinger, og er i gang med å utarbeide en samarbeidsavtale.

Grunnet høyt fravær i tjenesten har flere av samarbeidsmøtene med eksterne samarbeidspartnere blitt avlyst, men dette vil tas opp igjen i starten av 2024.

Grunnet fravær har det vært noe nedgang i etterkontroller, men fokus på prevensjon og etterkontroller er til stede, og de som har behov har fått dette.

Helsestasjonstjenesten og Oslohjelpa har hatt flere felleskonsultasjoner gjennom året. Som en prøveordning var en psykolog fra Oslohjelpa til stede på åpen helsestasjon i sommerferien.

Bydelens egne mål

Mål 6: Ungdom med behov for hjelp og støtte får raskt den hjelpen de trenger

Tiltak:

- Lavterskeltilbud for psykisk helsehjelp er lett tilgjengelig for ungdom
- Lavterskeltilbud for hjelp til å komme ut av kriminalitet og/eller rusproblematikk er lett tilgjengelig for ungdom

Bydelens rapportering:

Ung Arena, bydelens lavterskeltilbud innen psykisk helse for ungdom, ser en stor økning i mer komplekse og alvorlige saker blant ungdommene som benytter tilbudet.

1880 ungdom har vært i kontakt med Ung Arena i 2023.

Innsats Ung er bydelens lavterskeltilbud innen rus og kriminalitet, og oppholder seg på ungdommens arena og er til stede i miljøet og på skolene.

Tjenesten har gjennomført undervisning på skolene og foreldremøter med fokus på rus og kriminalitetsforebygging.

Funksjonsområde 2C - Aktivitetstilbud for barn og unge	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Obligatoriske måltall					
Antall unge hasjaveningskurs arrangert av bydelen	20	10	20	83	63
Lokale måltall					
Antall deltakere og besøk for ulike fritidstilbud som fritidsklubber, Søndre Ås gård og Oslo ungdommens motorsenter	25 862	34 506	36 000	55 553	19 553

Det høye avviket (antallet) på hasjaveningskurs skyldes at bydelen har gjennomført gruppebaserte kurs i tillegg til individuell oppfølging. I tillegg har bydelen hatt to ruskonsulenter i 2023.

Nøkkeltall for: Nøkkeltall: Funksjonsområde 2C - Oppvekst (OVK)	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Helsestasjon- og skolehelsetjeneste					
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjon- og skolehelsetjenesten pr. innbygger 0-19 år	3 976	4 355	10 149	5 880	5 573
Årsverk totalt	40,3	44,3	44,3	45,3	45,3
Helseundersøkelse av spedbarn inn 8. uke	98,1 %	98,5 %	97,6 %	100,8 %	398
Fullførte 2-3 årskonroller	121,3 %	79,8 %	93,9 %	114,7 %	610
Fullførte 4 årskonroller	84,5 %	87,7 %	74,7 %	104,6 %	422
Årsverk jordmødre	3,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Antall fødte i løpet av året	627	576	559	487	416
Årsverk helsesykepleier i skolehelsetjenesten - barnetrinn	12,5	14,5	14,5	14,7	13,3
Årsverk helsesykepleier i skolehelsetjenesten - ungdomstrinn	4,0	4,0	4,0	4,0	4,9
Årsverk helsesykepleier i skolehelsetjenesten - vgs	1,0	1,0	1,0	0,8	1,3

Funksjonsområde 2C - Helsestasjon- og skolehelsetjenesten	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Lokale måltall					
Antall fødsler	559	487	490	416	-74
Antall hjemmebesøk nyfødt fra helsesykepleier innenfor kriteriene	182	281	400	291	-109
Andel hjemmebesøk utført av jordmor innenfor kriteriene	35 %	74 %	80 %	93 %	13 %
Nye henvisninger til fysio/ergo	380	486	630	485	-145
Antall konsultasjoner på Helsestasjon for ungdom (HFU)	206	370	370	711	341
Antall 1. klassekonsultasjoner	498	530	550	738	188

3.6 Funksjonsområde 3: Helse og omsorg

3.6.1 Ansvarsområde

Avdeling helse, omsorg og mestring har med få unntak ansvaret for tjenester som faller inn under funksjonsområde 3, herunder aktivisering, bistand og servicetilbud til eldre og funksjonshemmede, lavterskel- og rehabiliteringstilbud til voksne samt habiliteringstjenester for alle aldersgrupper. Avdelingen har også ansvaret for pleie- og omsorgstjenester som ytes i brukers hjem uavhengig av alder. Tjenester dette omfatter er hjemmesykepleie, praktisk bistand og aktivitetstid. Dessuten har avdelingen ansvaret for innvilgelse av bo- og institusjonstilbud til eldre, trygghetsalarm, avlastning, BPA-tjenester, støttekontaktjenester, omsorgsstønad og transporttjenester for mennesker med funksjonsnedsettelse.

Tjenester til voksne personer med psykiske lidelser faller også inn under funksjonsområde 3 og består av botilbud med heldøgns bemanning, Rask psykisk helsehjelp, Ambulant psykisk helseteam, FACT team og Frisklivsentralen.

Bydelens psykososiale kriseteam skal sørge for oppfølging av innbyggere som berøres av og har behov for psykososial støtte etter traumatiske hendelser. Dette gjelder alt fra større krisehendelser til suicid, brå dødsfall, ulykker og andre traumatiske hendelser. Bydelens psykososiale kriseteam er sammensatt av medlemmer fra ulike avdelinger og enheter med kompetanse på å møte mennesker i krise.

Helsetjenester under funksjonsområde 3 omfatter også ansvarsområder som ligger under Enhet folkehelse, som legetjenester/fastlegeordningen, folkehelsearbeid, miljørettet helsevern og smittevern.

Bydelen har ansvar for å tilby sine innbyggere allmennlegetjenester med tilstrekkelig kapasitet og kvalitet, og tilrettelegge for god samhandling mellom fastlegene og bydelens øvrige tjenestetilbud. Bydelen har pr i dag 24 fastleger fordelt på 10 legesentre, hvorav Oslo Syd Lokalmedisinske senter er et kommunalt legekontor, og de øvrige privatpraktiserende leger med avtale med bydelen.

Seksjon stab/støtte

Seksjonens fokus er å støtte ledere i avdelingen med koordinering, styringsdata og avdelingsovergripende oppgaver slik at ledere får frigjort tid til å utøve lederskap; herunder fagutvikling og rekruttering, kvalitetsarbeid, arkiv, ulike fagsystem, økonomi, statistikk og analyse. I tillegg til ovennevnte har seksjonen ansvar for vederlagsberegning tilknyttet institusjoner, trygghetsalarm, oppdragsavtaler til avlastere og omsorgsstønad, innbyggerkontakt og nærstabsfunksjoner knyttet til HR for hele avdelingen.

Enhet hjemmetjenester

Hjemmetjenester har ansvar for hjemmesykepleie, praktisk bistand, aktivitetstid, fysio- og ergoterapi, seniorsenter, dagaktivitetstilbud til demente og hverdagsrehabilitering. Enheten har i tillegg seniorveileder, velferdsteknologikoordinator, kreftkoordinator, demenskoordinator og klinisk ernæringsfysiolog.

I tillegg til direkte tjenesteyting har enheten ansvar for å følge opp kontrakter ved eksterne kjøp/salg av tjenester, behandle og fatte vedtak om helse- og omsorgstjenester (herunder også praktisk bistand), omsorgsstønad, korttids- og langtids plass på sykehjem og brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Enhet habilitering

Habilitering har ansvar for drift av et dagsenter for personer med utviklingshemming, fem heldøgnsbemannede boliger for personer med utviklingshemming, et ambulant team og en avlastningsbolig for barn og unge 0-18 år.

Enheten har ansvar for saksbehandling og klagesaksbehandling for følgende tjenester; avlastning, støttekontakt, brukerstyrt personlig assistanse (BPA), barnebolig, dagsentertilbud til utviklingshemmede, heldøgns omsorg i bolig, omsorgsstønad, varig tilrettelagt arbeid og etter-skoletid tilbud for barn over 12 år med spesielle behov. Stillingen som barnekoordinator er også tilknyttet enheten.

Enheten har i tillegg ansvar for kontraktsinngåelse og oppfølging av kontrakter med private leverandører, ansvar for å føre tilsyn med private leverandører og egne tjenestetilbud, samt fremskaffelse av støttekontakter og private avlastere.

Det er i 2023 besluttet at bydelen omorganiserer enhet habilitering fra og med 2024. Enheten splittes da i to og vil bestå av enhet for tilrettelagte tjenester og enhet forvaltning. Enhet forvaltning vil inkludere alle forvaltningsressursene knyttet til helse- og omsorgstjenester, herav også tilsvarende tjenester som tidligere lå i enhet hjemmetjenester og enhet psykisk helse voksne.

Enhet psykisk helse voksne

Enhet psykisk helse voksne består av tre heldøgnsbemannede boliger til innbyggere med psykiske lidelser, lavterskeltilbudene; Rask psykisk helsehjelp og Frisklivssentralen, samt Ambulant psykisk helseteam og FACT team («Flexible Assertive Community Treatment») for brukere med moderate til alvorlige psykiske helseplager.

Enheten følger også opp kontrakter ved eksterne kjøp/salg av tjenester, behandler og fattet vedtak om psykiske helsetjenester, herunder plasser i institusjon/omsorgsbolig der bydelen selv ikke kan fremskaffe egnet tilbud. Målgruppen for tjenestene er den voksne befolkningen i bydelen, med unntak av Rask psykisk helsehjelp hvor målgruppen er fra 16 år og oppover.

Enhet folkehelse i bydelsdirektørens stab

Overordnet ansvar for medisinskfaglig rådgivning til virksomheten, bydelsoverlegeoppgaver inkludert vedtak om tvungen legeundersøkelse, smittevern og migrasjonshelse, samt legetjenester i bydelen, inkludert administrering av fastlegeordningen.

3.6.2 Hovedmål

- Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid
- Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever selvstendige liv
- Mål 3: Flere opplever god helse og mestring
- Mål 4: Levekårsforskjellene er redusert
- Mål 5: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap
- Mål 6: Digitale tjenester er innbyggerorienterte
- Mål 7 Riktig og tilstrekkelig kompetanse i enheten slik at ansatte føler seg trygg i tjenesteutøvelsen
- Mål 8 Redusere sykefravær og opprettholde en stabil og kvalifisert personalgruppe

3.6.3 Situasjonsbeskrivelse

Tjenestene i avdelingen har i 2023 vært preget av et økende behov for tjenester hos innbyggerne, særlig innenfor habiliteringsområdet og psykisk helse. I hjemmetjenesten har bydelen også hatt innbyggere med behov for spesialiserte helsetjenester. Dette har resultert i et stort merforbruk på heldøgns omsorg i institusjon. Det har derfor vært behov for en ekstra innsats knyttet til effektiv organisering, og bedre ressursutnyttelse. Resultatet har vært to større omorganiseringer i Enhet hjemmetjenester og i Enhet habilitering. Disse iverksettes i 2024. Fremtidens behov for helse- og omsorgstjenester må løses på nye måter, der blant annet oppgavedeling og økt bruk av velferdsteknologi er en del av løsningene. Det har derfor blitt igangsatt flere innsatser og prosjekter knyttet til velferdsteknologi, blant annet deltakelse i et prosjekt i regi av KS, som ser på oppgavedeling i helse- og omsorgstjenestene. Prosjektet har oppstart i 2024.

Løpende tjenesteutvikling og tilpasninger av tjenestene har vært vektlagt, og dette er et arbeid som også må fortsette videre framover for at tildelte midler skal kunne dekke tjenestebehovet.

Kostnadsutviklingen spesielt for området habilitering er bekymringsfull. Antallet psykisk utviklingshemmede er stort og behovet for kostnadskrevende tiltak økende.

Kostnadsutviklingen knyttet til hjemmetjenester har også vist en økning i 2023. Merforbruket i disse tjenestene knytter seg i all hovedsak til økning i antall sykehjemsplasser og TT kort. Befolkningen i bydelen blir eldre og i noen grad betyr dette også at behovet for tjenester i hjemmet øker tilsvarende. Bydelen erfarer at fokus på forebygging og tidlig innsats er viktig og nødvendig, for å avlaste og utsette behovet for tunge tjeneste. Innslagspunktet for alderdomsproblematikk er lavere enn i Oslo for øvrig, med en gjennomsnittlig alder på mellom 60-65 år, hvilket utfordrer bydelens tjenester på en annen måte enn andre steder i Oslo.

Overføringen av oppgaver fra spesialisthelsetjenesten til primærhelsetjenesten stiller stadig større krav til kvalitet og god samhandling mellom fastlegene og bydelens øvrige tjenesteapparat. Dette medfører økt oppgavemengde for bydelens helse- og omsorgstjenester.

Samtidig har bydelen opplevd utfordringer knyttet til rekruttering av fastleger, og det har også vært utfordrende å få tak i vikarer ved vakanser og fravær blant fastlegene. Mange av fastlegene har redusert sine lister i løpet av 2021 og 2022. Kompetansekrav har også gjort det mer utfordrende å rekruttere nye leger inn i andre offentlige legeoppgaver som helsestasjon/skolehelsetjeneste. Foreløpig har bydelen lyktes med å rekruttere nye leger inn i ledige hjemler, og det har i 2023 vært jobbet med Legeplan for å sikre gode legetjenester i årene fremover.

Befolkningsutvikling og overføring av oppgaver til fastleger og primærhelsetjenesten, reduksjon i listestørrelser, samt overordnede føringer i Legeplan for Oslo om 4% ledig listekapasitet hos fastlegene i alle bydeler medfører behov for å øke fastlegekapasiteten i tiden fremover. Nye kompetansekrav og spesialiseringsløp vil også kreve mer ressurser til koordinering, oppfølging og ledelse av fastlegeordningen.

Det har de siste årene vært en økning i antall henvendelser til bydelens psykososiale kriseteam, blant annet som følge av at politiet nå melder de fleste suicid til kriseteamene, samt en økning grunnet konflikten på Gaza. Det har økt fra 17 i 2022 til 24 henvendelser i 2023. Det kom høsten 2022 en oppdatert plan for psykososial beredskap i Oslo. Som følge av dette var det behov for en ny gjennomgang av kriseteamets sammensetning og ressurser, samt kompetansebehov og arbeidsmåter. Dette arbeidet ble påbegynt sent i 2022, og videreført i 2023. Dette har medført at vi i 2023 har kunnet jobbe mer strukturert og fått tilgang på flere aktuelle krisesaker å følge opp. Det har i løpet av 2023 blitt en forsterkning av kriseteamet ved nye deltagere fra Barnevernet, NAV og HR seksjonen.

Enhet psykisk helse voksne har i 2023 styrket ambulante tjenester og dermed har bydelen tettet et nivå i tiltakstrappen som har manglet. Bydelen har nå et helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud til målgruppen. Det har gjennom året vært systematisk arbeidet med å fremskaffe egnede botilbud for mennesker med psykiske lidelser, og dette har bydelen i stor grad lyktes med. Innbyggere med behov for heldøgns omsorg, har i all hovedsak fått dette i bydelens egne boliger, eller blitt tildelt kommunal bolig med oppfølging fra FACT team og/eller andre ambulante tjenester. Dette har gjort at det har vært minimal økning i antall kjøpsplasser i løpet av 2023.

Leve hele livet

Leve hele livet er en kvalitetsreform med mål om at eldre kan mestre livet lenger og ha en trygg, aktiv og verdig alderdom. "Spisevenn" er et tiltak med utspring i denne reformen, som i 2023 har vært iverksatt ved Prinsdal seniorsenter. På Prinsdal seniorsenter har det vært et stort tilbud av aktiviteter i hele 2023. Bydelens seniorer har gode muligheter til å delta på aktiviteter som f.eks sjakk, yoga, bingo og konserter.

Seksjon Lavterskel, forebygging og rehabilitering har økt seniortreningstilbudet og har i 2023 hatt totalt 1410 deltakere på seniortrening. Seniortrening er styrke- og balansetrening, samt sosialt samvær for dem over 60 år. Seniortrening arrangeres i samarbeid med bydelens frivilligsentraler, og gjennomføres i deres lokaler i de ulike delbydelene, samt i seniorsenterets lokaler.

Et mer demensvennlig samfunn

Bydelen har videreført tilbudene til innbyggere med demens, som demensarbeidslag, demenskoordinator og dagaktivitet for demente. Det har vært arbeid knyttet til å finne nytt lokale for dagaktivitet for demente. Dette arbeidet forsetter i 2024, med mål om å øke tilbudet. Opplæring av pårørende utføres av demenskoordinator ved behov. I 2024 vil bydelen inngå et samarbeid med Norges musikkhøyskole om å starte et demenskor.

Aldersvennlig by

I tråd med handlingsplanen for en mer aldersvennlig by, har bydelen i 2023 satset på utvikling av tilbud til seniorbefolkningen. På seniorsenteret får eldre hjelp til opplæring i digitale verktøy, slik at de kan settes i stand til en mer selvstendig tilværelse i vårt digitale samfunn. Det har i 2023 vært et opplæringstilbud i samarbeid med prosjektet "Ung i jobb", der ungdom har lært opp eldre innbyggere i å mestre digitale verktøy. Blant annet har det vært opplæring i sikkerhet på nett og matbestilling på nett. Bydelens seniorveileder arbeider aktivt med informasjonsarbeid for å nå ut til eldre innbyggere med tilbud om ulike aktiviteter og tilbud.

3.6.4 Hovedoversikt økonomi FO3 – netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter pr. KOSTRA-funksjon	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regnskap 2023	Overførte prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
233 Annet forebyggende helsearbeid	21 721	14 372	19 067	16 583	2 484	915	1 569
234 Aktivisering og servicetjenester til eldre og personer med funksjonsnedsettelser mv.	80 282	86 311	93 601	89 535	4 066	1 126	2 940
241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering	18 571	23 891	19 311	16 272	3 039	-2	3 041
253 Helse- og omsorgstj. i institusjon	136 966	133 124	141 851	163 724	-21 873		-21 873
254 Helse- og omsorgstj. til hjemmeboende	473 631	487 556	492 940	496 179	-3 239	759	-3 998
261 Institusjonslokaler	459	170	180	205	-25		-25
733 Transportordninger for funksjonshemmede	27 153	28 136	30 211	33 639	-3 428		-3 428
Sum netto utgifter *)	758 782	773 561	797 159	816 137	-18 978	2 798	-21 774

Tall i 1000 kr.

Funksjonsområde FO3 (helse og omsorg) viser et merforbruk på 19,0 mill. kroner. Beløpet inkluderer ubenyttede øremerkede midler på 2,6 mill. kroner som søkes overført til 2024. Korrigeres det for øremerkede midler viser funksjonsområde FO3 et merforbruk på 21,8 mill. kroner.

Merforbruk helse og omsorgstjenester i institusjon (F253) på 21,9 mill. kroner knytter seg i all hovedsak til avlastning bolig (18,0 mill. kroner) og kjøp av dagsenterplasser (5,5 mill. kroner). Institusjonsplasser psykiatri har et mindreforbruk på 2,3 mill. kroner. I tillegg er det merinntekt ift. refusjon for særskilt ressurskrevende brukere på 0,6 mill.

Merforbruk helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende (F254) på 4,0 mill. kroner skyldes en økning i antall brukere av «Brukerassistert personlig assistent (BPA)», som har økt fra 45 i des 2022 til 50 i des 2023. Når det gjelder brukere med heldøgnsomsorg i bolig så har antallet økt over flere år, men samlet sett har antallet stabilisert seg i 2023 med 70 brukere. Dette til tross for overføring av flere brukere fra institusjonsplasser psykiatri. Snittprisen pr bruker i heldøgnsomsorgsbolig habilitering har imidlertid økt med 10% fra 2022 til 2023 (fra kr 3 670 000 til kr 4 050 000). Kostnadsøkningen kompenseres i noe grad av økte inntekter fra ordningen for refusjon av særskilt ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.

På kostrafunksjon transportordninger for funksjonshemmede (F733) har bydelen et merforbruk på 3,4 mill. kr. i 2023. Antall brukere har gjennom året økt med over 50 stykker. I tillegg har pris pr. bruker økt med over 20% fra 2022 til 2023 (fra kr 28 000 i 2022 til kr 34 000 i 2023).

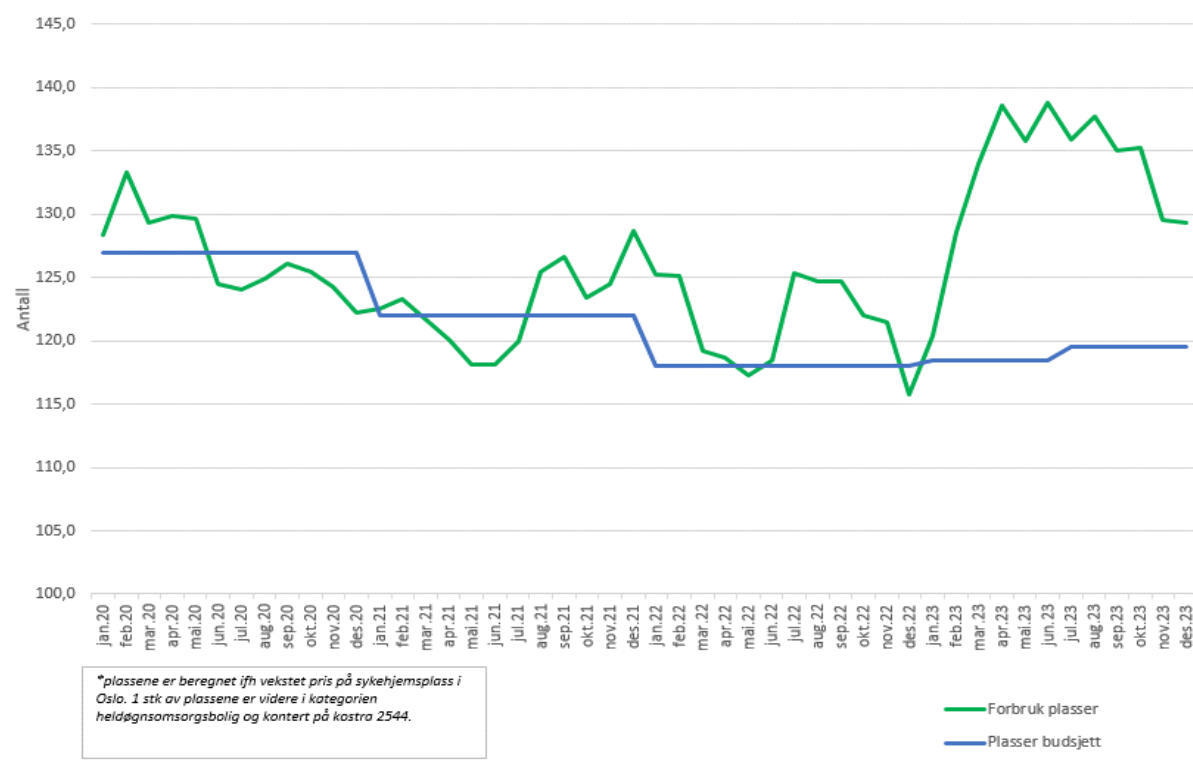
Resultatenheter (korrigert for prosjektmidler)

Resultatenhet/avd.	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik 2023	Overført prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Enhet stab/støtte helse, omsorg og mestring	11 575	9 992	10 489	9 868	621	0	621
Enhet hjemmetjenesten	292 733	291 690	303 779	324 131	-20 352	315	-20 667
Enhet habilitering	296 355	311 941	319 282	340 439	-21 157	1 506	-22 663
Enhet boliger psykisk helse	106 771	103 857	108 415	103 911	4 504	1 615	2 889
Helse, omsorg og mestring	707 434	717 480	741 965	778 349	-36 384	3 436	-39 820

Tall i 1000 kroner

Avdeling Helse, omsorg og mestring har i 2023 et samlet merforbruk på om lag 36,4 mill. kroner, korrigert for prosjektmidler som overføres 2024 er avviket 39,8 mill. kroner.

Enhet hjemmetjenester har et merforbruk på 20,7 mill. etter at det er korrigert for øremerkede midler. Merforbruket knytter seg blant annet til heldøgnsomsorg i institusjon (10 mill.) som har hatt stor vekst i antall plasseringer gjennom året.

Forbruk sykehjemsplasser ifh til budsjett*

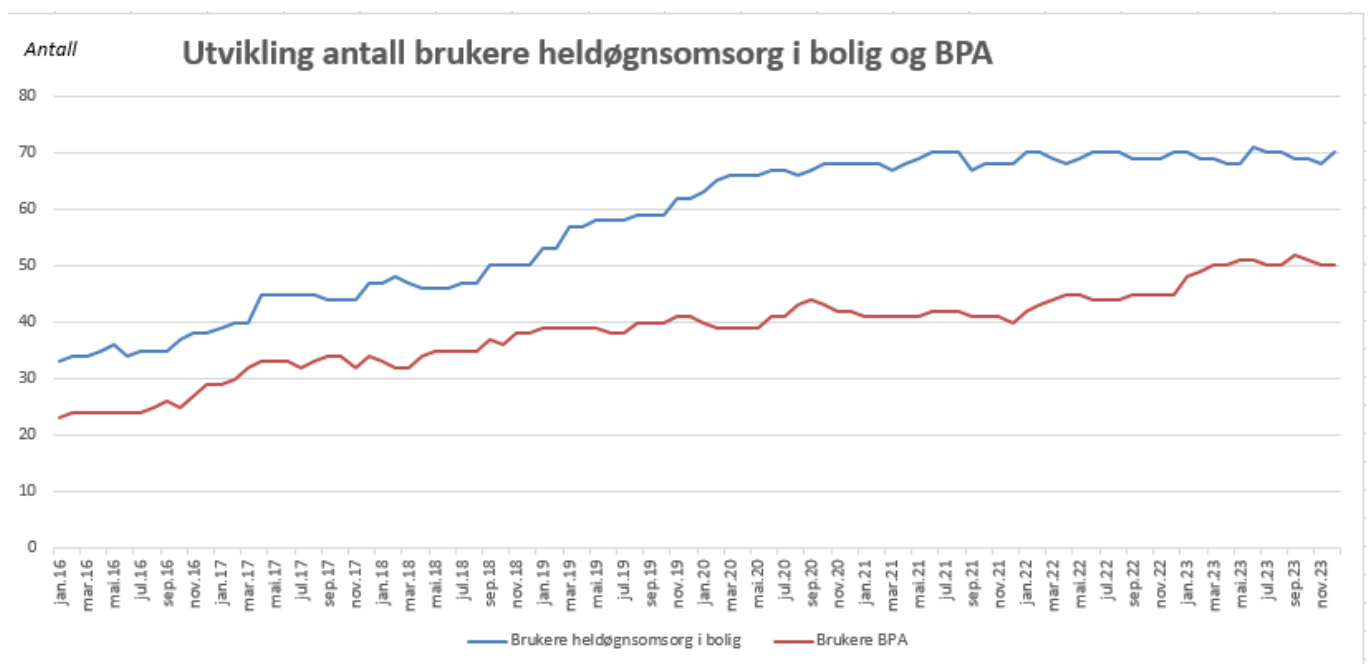
Enheten har ellers merforbruk for tjenesten brukerassistert personlig assistent (2,2 mill. kroner) og TT-tjenester (3,4 mill. kroner). Innenfor tjenester i egen regi (hjemmesykepleie o.l.) har enheten et merforbruk på 3,5 mill. kroner.

Enhet habilitering har et regnskapsmessig merforbruk på 22,7 mill. kroner etter at det er korrigert for øremerkede midler. Merforbruket skyldes i hovedsak merforbruk på heldøgnsomsorg bolig (14,1 mill. kroner), boligavlastning (18,0 mill. kroner) og brukerstyrt personlig assistent (2,6 mill. kroner).

Dette er tjenester som har vært i sterk vekst de siste årene. Inntekter tilknyttet ressurskrevende brukere ved enheten ble 12,8 mill. kroner bedre enn budsjettet.

Enhet psykisk helse voksne har et regnskapsmessig mindreforbruk på 2,9 mill. kroner etter at det er korrigert for øremerkede midler. Dette knytter seg til mindreforbruk institusjonsplasser psykiatri og kjøp av heldøgnsomsorg i bolig psykisk helse. Mindreforbruket skyldes bedre dynamikk (ressursutnyttelse) mellom kjøp av plasser og disponering av bydelens egne boliger.

Figuren nedenfor viser utviklingen i to av tjenestene som har hatt sterk vekst i antall brukere de siste årene – henholdsvis heldøgnsomsorg i bolig og brukerassistert personlig assistent (BPA).

Mens antall brukere heldøgnsomsorg i bolig har stabilisert seg så viser antall brukere i BPA fortsatt en økning.

I tabellen nedenfor er utvikling i både antall og pris synliggjort for perioden 2016 til 2023. I perioden 2016 til 2023 har kostnader tilknyttet heldøgns omsorg i bolig økt fra 73 mill. kroner til 194 mill. kroner. For BPA har kostnadene økt fra 14 mill. kroner til 57 mill. kroner.

Heldøgnsomsorg i bolig	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Regnskap	72 615 000	84 842 000	91 912 000	125 044 000	146 761 000	153 376 000	177 823 000	193 781 000
Antall brukere/mnd regnskap	35	44	48	58	66	68	69	70
Kostnad/bruker per år (regnsk.)	2 055 000	1 955 000	1 922 000	2 156 000	2 220 000	2 256 000	2 560 000	2 768 000
%-vis endring per bruker		-4,9 %	-1,7 %	12,2 %	3,0 %	1,6 %	13,5 %	8,1 %
BPA	2 016	2 017	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022	2 023
Regnskap	13 901 000	19 639 000	25 717 000	30 538 000	39 464 000	38 485 000	45 417 000	56 818 000
Antall brukere/mnd regnskap	25	32	35	39	41	41	44	50
Kostnad/bruker per år (regnsk.)	556 000	606 000	735 000	775 000	963 000	939 000	1 028 000	1 136 000
%-vis endring per bruker		9,0 %	21,3 %	5,4 %	24,3 %	-2,5 %	9,5 %	10,5 %

I tillegg har bydelen ca. 100 hjemmeboende med psykisk utviklingshemming, hvorav de fleste er i alderen 30+. Bydelen må derfor forberede seg på at behovet for tjenester vil kunne øke vesentlig i årene om kommer.

3.6.5 Mål, tiltak og resultatindikatorer, samt nøkkeltall for tjenesteproduksjon

Byrådets mål

FO3 - Mål 1: Innbyggerne møter sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid

Tiltak:

- Styrke fokuset på egenmestring og tidlig innsats ved å samorganisere teamene lavterskel, forebygging og rehabilitering i en seksjon
- Det opprettes 100 % stilling som klinisk ernæringsfysiolog, jfr. byrådets budsjettforslag.
- Utarbeide handlingsplan for kompetansehevende tiltak i tråd med felles digitalt onboardingsprogram for bærekraftige helse- og omsorgstjenester i Oslo kommune og Avdeling Helse, omsorg og mestrings overordnede kompetanseplan
- Gjennomføre kompetansehevende tiltak iht. handlingsplan
- I samarbeid med ansatte, tillitsvalgte og vernetjenesten igangsette tiltak for sikre en faglig god og økonomisk effektiv drift, flere heltidsstillinger, økt nærvær, redusert overtidsbruk og færre AML brudd.
- Sikre gode pasientforløp og sammenhengende og tilgjengelige tjenester fra hjem til hjem ved å benytte sjekklister for helhetlig pasientforløp (HPH-skjema)
- Bidra aktivt til at aktuelle saker og problemstillinger løftes inn i samarbeidsfora knyttet til Helsefellesskap Oslo, med sikte på å utvikle gode felles samarbeidsløsninger
- Opprette ambulant team som dekker nivået mellom de aller sykeste og de med milde/moderate psykiske helseplager
- Etablere et drop-in tilbud, der innbyggere kan få tilbud om rask avklaring av hjelpebehov, uten søknad eller henvisning

Bydelens rapportering:

- Ny seksjon Lavterskel, forebygging og rehabilitering er iverksatt. Effekt: Venteliste på ergoterapi er redusert fra 67 til 46 fra desember 2022 til desember 2023.
- Klinisk ernæringsfysiolog startet opp i enheten 1.10.2023.
- Nyansatte i enhet hjemmetjeneste har benyttet seg av felles digitalt onboardingprogram.
- Enhet hjemmetjeneste har i 2023 samarbeidet med ansatte, tillitsvalgte og vernetjenesten om ny organisering som iverksettes i 2024.
- HPH skjema (helhetlig pasientforløp) har i liten grad vært brukt. Innføring av ELISE har overtatt flere funksjoner fra HPH og sikrer nå gode overganger.
- Enhet hjemmetjeneste har deltatt i møter med Helsefellesskap Oslo hvor samarbeidsutfordringer og forbedringer drøftes jevnlig.
- Psykisk helse voksne startet opp Drop-in tilbud i mai (Snakke). Frisklivsentralen har økt deltagelsen på aktiviteter da det ikke lenger er behov for henvisning / frisklivsresept.
- Et nytt tilbud «Ambulant team Psykisk helse voksne» er i 2023 igangsatt. Teamet har bestått av seks ansatte, hvor to er finansiert via midler fra Statsforvalter.
- Psykisk Helse voksne har deltatt på faste møter med spesialisthelsetjenesten i regi av Søndre Oslo distriktpsikiatriske senter pluss bl.a. Samarbeidsforum psykisk helse- og avhengighet med sikte på gode felles løsninger for brukerne.
- Avdelingen har i 2023 gjennomført kompetansehevende tiltak, som blant annet kurs i vold og trusler og førstehjelp.
- Avdelingen har i slutten av 2023 fått opplæring i kompetansemoduleen Dossier
- Enhet habilitering har startet opp arbeidet med kartlegging av enhetens kompetansesammensetning som utgangspunkt for ny kompetanseplan
- Enhet habilitering og hjemmetjeneste har i 2023 benyttet e-læringsmoduler fra Norsk Helseinformatikk (NHI) til kompetanseheving og vedlikehold av kompetanse

FO3 - Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever selvstendige liv

Tiltak:

- Bruke utarbeidet standard for tjenester i hjemmet for å sikre likeverdige, helhetlige og koordinerte tjenester og bidra til brukerens opplevelse av å være "sjef i eget liv"
- Legge til rette for at bruker skal være mest mulig selvhjulpen og bo trygt hjemme ved økt bruk av velferdsteknologi, økt digital kompetanse og mobilisering av brukeres nettverk
- Følge opp føringer i byrådets sak om Aldersvennlig Oslo – Leve hele livet, spesielt tiltak knyttet til spisevenn og gruppetilbud
- Arbeide for å styrke transporttilbudet for seniorer herunder Rosa busser
- Aktivitetstid samorganiseres med lavterskeltilbud i ny seksjon, for å legge til rette for deltakelse og forebygge behovet for tyngre tjenester
- Styrke bruken av ambulant team for å utsette behov for heldøgns bemannede botilbud

- Gjennom ambulant team øke brukernes medvirkning i utarbeidelsen av eget tjenestetilbud og økt fokus på egenmestring
- Synliggjøre behovet for økt kapasitet av boliger som er tilrettelagt og hensiktsmessig for personer som kan nyttiggjøre seg av ambulante tjenester
- Finne og forbedre muligheter for selvstendige botilbud der brukers helsetilstand tillater dette
- Utarbeide boplan og/eller individuell plan (IP) med brukere som dette er hensiktsmessig for
- Styrke forutsetningen for å bli boende i egen bolig ved utprøving av ambulant team
- Bidra til at hver enkelt bruker får utnyttet og videreutviklet sitt potensial til å bli/være mest mulig selvhjulpen og bo trygt i eget hjem ved mobilisering av brukers nettverk og ved systematisk bruk av tiltaksplaner

Bydelens rapportering:

- Det tilstrebes at brukere får tilhold i egen bydel med hjelp fra lavterskeltilbudene, ambulante tjenester eller egne botilbud. Tjenestene gis på lavest mulig omsorgsnivå.
- Avdelingen har i 2023 deltatt i et pilotprosjekt angående velferdsteknologi i samarbeid med tre andre bydeler og Helseetaten for økt satsning på velferdsteknologi i tjenestene.
- Enhet habilitering har gjennom året økt kapasiteten til ambulant team og flere brukere har i 2023 mottatt helse- og omsorgstjenester fra teamet.
- Avdelingen har i 2023 ikke lyktes med å øke kapasiteten av boliger til personer som kan nyttiggjøres seg ambulante helse- og omsorgstjenester, men vil fortsette dette arbeidet i samarbeid med øvrige avdelinger i bydelen i 2024
- Enhet hjemmetjeneste har hatt tilbud om spisevenn i hele 2023. Dette har medført at flere deltakere har blitt frivillige ved seniorsentret.
- Enhet hjemmetjenester har økt seniortreningstilbudet og det har vært en økning i antall deltakere fra 826 i 2022 til 1410 i 2023.
- “Rosa busser” starter opp i bydelen i 2024.
- Endret organisering Aktivitetstid har gitt mer brukersentrerte pasientforløp der vi i større grad klarer å holde funksjonen ved like og hindre ytterligere funksjonssvikt med økning i tjenestebehov.
- Alle tjenester i hjemmet organiseres i tråd med “Overordnet standard for tjenester i hjemmet” og med utgangspunkt i spørsmålet «hva er viktig for deg?». Tjenestene tar utgangspunkt i tjenestemottakers mål, ressurser og behov, uansett funksjonsnivå.

FO3 - Mål 3: Flere opplever god helse og mestring

Tiltak:

- Gi brukertilpassede og spesialiserte pleie- og omsorgstjenester som ivaretar valgfrihet og sikrer brukerens medvirkning i utarbeidelse av eget tjenestetilbud
- Følge opp og delta i arbeidet med å bedre samhandlingen knyttet til rehabiliteringsfeltet
- Oppfølging av tannstatus i brukermøte, samt initiere årlige møter med tannhelsetjenesten
- Minimum 200 brukere gjennomfører et hverdagsrehabiliteringsforløp
- Videreføre tiltak som ble iverksatt knyttet til samhandlingsrutiner, deling av informasjon og kompetanse fra koronapandemien
- Økt fokus på ernæring i tjenestene ved bruk av tiltaksplan og journalføring i fagsystemet Geric
- Gjennom samarbeid med ergoterapitjenesten sikre tilgang på hjelpemidler for å fremme mestring og god helse
- Sikre god praksis på viktige områder som individuell tilrettelegging, livsoverganger og helseoppfølging gjennom samhandling med interne og eksterne samarbeidspartnere, samt pårørende og verge
- Gjennom ambulante tjenester skal det legges til rette for at den enkelte kan være mer selvstendig, aktiv og oppleve større grad av mestring i hverdagen
- Frisklivstilbudet er organisert under samme seksjon som andre lavterskeltilbud i enheten

Bydelens rapportering:

- Frisklivstilbudet har redusert behovet for henvising eller frisklivsresept. Gruppetilbudene har redusert behovet for individuell oppfølging og avhjelper også Rask psykisk helsehjelp.
- Tjenestene FACT, boliger, NAV, ambulant team, BROA osv. samarbeider for at personer skal kunne bo hjemme og oppleve større grad av aktivitet og mestring i hverdagen.
- Saksbehandlere og ledere i enhet habilitering har deltatt på «#HUSK konferanse» for styrking av kompetanse knyttet til brukermedvirkning og pårørendesamarbeid, i tråd med nasjonal veileder for gode helse- og omsorgstjenester til utviklingshemmede
- Bruken av LMP i tjenesten gir bedre kvalitet, mer rettidig dokumentasjon og oppdaterte tiltaksplaner.
- Utvidelsen av ambulante tjenester i 2023 har lagt til rette for at brukere skal kunne være mer delaktig i sitt eget tjenestetilbud og bli utfordret og motivert til å være mest mulig selvhjulpne
- Enhet hjemmetjeneste har en representant som har deltatt i Nettverk rehabilitering og hverdagsrehabilitering i 2023.
- Det har i 2023 vært avholdt møte med tannhelsetjenesten i enhet hjemmetjenester.
- 131 brukere har gjennomført hverdagsrehabilitering i 2023. Målet var 200 brukere.

- Det er igangsatt arbeid med ukentlige møter mellom saksbehandlere og hverdagsrehabilitering, som har hatt god effekt, ved at flere brukere er motivert for tilbudet. I 2023 har det vært 57 brukere ikke ønsket å fullføre tilbudet.
- Andel brukere som er vurdert for ernæringsmessig risiko har økt fra 19,46 i 2022 til 24,28% i 2023. Gjennomsnittet i Oslo kommune er 30,5%
- Innføring av ELISE sikrer pasientoverganger med samarbeidspartnere. ELISE ble startet i hjemmetjenesten mai 2023. Intern samhandling og samhandling med andre kommunale aktører foregår nå gjennom ELISE.

FO3 - Mål 4: Levekårsforskjellene er redusert

Tiltak:

- Tilpasse aktivitetsnivået til eksisterende rammer ved å gjennomgå vedtaks- og tildelingspraksis på tjenesteområdene for å sikre likeverdige tjenester tilpasset den enkeltes behov
- Helserelatert informasjon fra enheten skal ta hensyn til at innbyggerne har ulike forutsetninger for å forstå og dra nytte av denne informasjonen
- Seniorveilederarbeidet skal effektiviseres og spisses ved at en større andel av innbyggere over 80 år får informasjon om tilbud for målgruppen i bydelen
- Benytte tolk ved behov for å sikre at helserelatert informasjon fra enheten
- Sikre at helse- og omsorgstjenestene organiseres slik at de kompenserer for systematiske skjevheter mellom innbyggere fra ulike sosiale lag
- Tjenestene skal innrettes slik at de kompenserer for mulige systematiske skjevheter mellom innbyggere fra ulike sosiale lag. Opprettelse av drop-in tilbud, samt ambulant team skal favne hele befolkningen på et lavt og ubyråkratisk nivå.
- Ambulant team og drop-in tilbud skal bidra til at spesielt utsatte personer fanges opp med sikte på å redusere de helsemessige konsekvensene relatert til levekår.

Bydelens rapportering:

- Tjenestene innenfor psykisk helse favner alle lag i befolkningen, og det gis likeverdige tilbud til alle som ønsker hjelp og støtte til sin psykiske helse.
- I utarbeidelse av nytt informasjonsmateriell i enheten tas det høyde for språk og form på innhold. Oversettelse av informasjon gjøres i noen grad.
- Frisklivscentralen har åpnet for at det ikke er behov for henvisning for å delta i ulike aktiviteter og kurs i regi av bydelen som kosthold-, søvn-, covid-, diabetes-, livsstils- og smertekurs. Dette har medført økt deltagelse på aktiviteter.
- Enhet habilitering har hatt tiltak og økt bevissthet knyttet til bruk av tolk, som igjen har bidratt til en bedre og mer nyansert kartlegging og pårørendesamarbeid.
- Seniorveileder er tilgjengelig på seniorsenter og andre lavterskeltilbud i bydelen.
- Det benyttes tolk i hjemmetjenesten ved behov.
- Saksbehandlere i enhet hjemmetjeneste og habilitering har deltatt på "Klar Språk"-kurs.

FO3 - Mål 5: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Tiltak:

- Gi brukertilpassede og spesialiserte helse- og omsorgstjenester som ivaretar valgfrihet og sikrer brukerens medvirkning i utarbeidelse av eget tjenestetilbud
- Samarbeide med ideelle aktører, lag og foreninger med å legge til rette for at flere av innbyggerne kan delta i fritidsaktiviteter og tilbud
- Videreføre og videreutvikle dagaktivitetstilbud til personer med demens
- Videreutvikle nye måter å følge opp seniorer på, spesielt seniorer med minoritetsbakgrunn
- Initiere samarbeid med fritidsseksjonen for å bidra til å utvikle fritidsaktiviteter for brukergruppen
- Videreføre prosjektet med å få utviklingshemmede i arbeid/dagaktivitet i samarbeid med NAV
- Tilby støttekontakt i grupper for å bygge nettverk og relasjoner
- Legge til rette for dag- og fritidstilbud til innbyggere som er i behov av psykiske helsetjenester, slik at de opplever mening, trivsel og mestring i hverdagen
- Øke bruken av individuell plan (IP)

Bydelens rapportering:

- Mottakere av tjenester i psykisk helse, motiveres og følges av psykiske helsearbeidere til ulike dagtilbud som Fontenehuset og BROA, eller annen aktivitet i samarbeid med NAV. Det arbeides også med å få brukere over i arbeid.
- I 2023 er det etablert et fritidsklubbtilbud for barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Tilbudet bidrar til at ungdommene får et større nettverk og kan delta i fritidsaktiviteter uten støttekontakt. Tilbudet videreføres i 2024.
- Dagaktivitetstilbud for demente er videreført. Arbeid med å finne lokaler for å kunne utvide tilbudet fortsetter i 2024.
- Seniorveileder har deltatt på møter i ulike flerkulturelle forum.
- Prosjekt med å få utviklingshemmede i arbeid/dagaktivitet er ikke forlenget, men bydelen jobber fortsatt med å sørge for at mulighetene til arbeid/dagaktivitet følges opp gjennom Varig tilrettelagt arbeid, tilrettelagt arbeid i ordinære bedrifter der det er mulig, samt gjennom tilbud om dagsenterplasser. Bydelen har i likhet med andre bydeler oppnevnt en overgangsansvarlig.

Mål 6: Digitale tjenester er innbyggerorienterte

Tiltak:

- Motivere brukere til å ta imot trygghetsskapende teknologi og andre velferdsteknologiske løsninger for å fremme egenmestring og øke tjenestens effektivitet
- Øke bruk av digitale selvhjelpsverktøy i tjenestene
- Styrke digitale ferdigheter hos seniorer gjennom tilbud på Seniorsenteret

Bydelens rapportering:

- Bydelen har deltatt som pilot i endringsledelse sammen med andre bydeler som har igangsatt arbeidet med implementering av velferdsteknologi i tjenestene.
- Det ble åpnet digitalt rom “Hodebryet” på Prinsdal Seniorsenter i september 2023. Her får seniorer tilbud om opplæring av “Ung i jobb”-ansatt.
- Velferdsteknologi skal alltid være første valg ved behov for tjenester.

Bydelens egne mål

Mål: Riktig og tilstrekkelig kompetanse i enheten slik at ansatte føler seg trygg i tjenesteutøvelsen

Tiltak:

- Sikre en faglig god og økonomisk effektiv drift, flere heltidsstillinger, økt nærvær, redusert overtidbruk og færre AML brudd.
- Utvikle nye samhandlingsarenaer på tvers av tjenester i bydelen
- Gjennomføre kompetansehevende tiltak for å dekke brukergruppens stadig mer spesialiserte og sammensatte behov for helsetjenester, og spesialiserte tjenester
- Gjennomgang og forbedring av alle enhetens fagprosedyrer og faglige rutiner

Bydelens rapportering:

- Det er faste møter på alle ledernivåer med representanter fra tillitsvalgte og vernetjeneste for samarbeid rundt sykefravær og mulighet for heltidsstillinger. AML og overtid er også tema.
- Arbeidet med gjennomgang og forbedring av fagprosedyrer og rutiner er påbegynt og vil videreføres i 2024.
- Ansatte oppfordres til kompetanseøkning, flere har deltatt på ulike kurs, både digitalt og stedlige kurs.

Mål: Redusere sykefravær og opprettholde en stabil og kvalifisert personalgruppe

Tiltak:

- Utarbeide handlingsplan for oppfølging av nærvær og sykefraværsoppfølging
- Gjennomføre nærværssamtaler med de ansatte to ganger årlig
- Sikre kompetanse og gjennomføring i forhold til oppfølging av arbeidet med helse, miljø og sikkerhet, med mål om økt nærvær i turnustjenestene
- Opprette ny seksjon med seksjonsleder for de utøvende tjenestestedene for å redusere lederspenn og styrke samhandling, styring og ledelse

Bydelens rapportering:

- Opprettelse av ny seksjon er ikke gjennomført, da det i ny organisering av HOM ble besluttet å i stedet opprette en ny enhet for å redusere lederspenn, samt styrke samhandling, styring og ledelse.
- Bydelen har i 2023 ikke lyktes med å redusere sykefraværet i turnustjenestene, men vil fortsette arbeidet i 2024.
- Enhet hjemmetjeneste har ikke nådd målet om 2 nærværssamtaler i 2023.

Funksjonsområde 3 - Helse og omsorg	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Obligatoriske sentrale måltall					
Andel av kommunale årsverk i omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	81 %	83 %	>80%		
Andel mottagere av helsetjenester i hjemmet over 67 år som er kartlagt for ernæringsmessig risiko	67 %	58 %	50 %	27 %	-23 %
Obligatoriske lokale måltall					
Antall innbyggere 65 år og eldre innlagt på sykehus med hoftebrudd per 1 000 innbyggere	5	6	5	NA	NA
Antall betalingspliktige liggedøgn etter meldt utskrivningsklare psykiatriske sykehusavd. 1)	0	0	<150	165	-15
Antall betalingspliktige liggedøgn etter meldt utskrivningsklare fra somatiske sykehusavd. og rehabiliteringsopphold 1)	64	40	<40	417	-377
Antall brukere som har mottatt tjenestene hverdagsrehabilitering og avklaring og mestring	901	860	850	716 *)	-134
Antall mottakere av dagaktivitetstilbud for mennesker med kognitiv svikt/personer med demenssykdom	21	18	>20	30	10
Antall brukere med aktivitetstid	94	99	>95	97	2
Redusere antall brukere venteliste ergoterapi	4	32	40	21	-19
Gjennomsnittlig direkte brukertid	51,4 %	54,5 %	55,0 %	54,3 %	-0,8 %

Andel mottakere over 67 år som er kartlagt for ernæringsmessig risiko var i 2022 19,46% (ikke 58% som tidligere rapportert). Måltallet for 2023 var 50%, mens snittet for andelen på Oslobasis er 30,5% (tall hentet fra LIV). Ikke oppnådd mål om 50% skyldes at ernæringsfysiolog først ble tilsatt i oktober, og mangel på ressurser medførte at antallet ikke ble oppnådd.

I 2023 ble hjemmetjenesten omorganisert, og tidligere avklaring og mestringsteam ble oppløst. Dette medførte at antallet som fikk avklaring ble noe redusert i en periode, frem til ny organisering var på plass.

I ergoterapitjenesten har de hatt ventelister over flere år. Det er nå en stor nedgang i ventelistene, men målgruppa ergoterapitjenesten jobber med er en ressurskrevende gruppe der over 50% av tjenestemottakerne tilhører habiliteringsområdet og har sammensatte og utfordrende hjelpebehov. Det arbeides nå systematisk med ventelister og prioriteringer i tjenesten.

Budsjettpremisser

FO3 - Bydelens budsjettpremisser	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Heldøgns omsorg i institusjon - antall beboere	123	122	118	133	-15
Heldøgns omsorg i institusjon - pris per beboer (1000 kr)	772	823	851	871	-20
Personlig assistent - antall brukere	41	44	42	50	-8
Personlig assistent - pris per bruker (1000 kr)	720	1 037	1 177	1 099	78
Personlig assistent - antall timer	86 539	108 287	110 917	115 107	-4 190
Personlig assistent - timer pr bruker	2 111	2 461	2 465	2 302	163
Omsorgsstønad - antall timer per år	47 134	42 036	42 036	47 428	-5 392
Omsorgsstønad - pris per mottager (1000 kr)	92	93	93	108	-15
Kjøp av dagsenterplasser somatikk - antall plasser per år	22	25	25	24,6	0
Kjøp av dagsenterplasser somatikk - pris per plass (1000 kr)	128	138	150	152	-2
Kjøp av praktisk bistand - antall timer per år	2 634	2 469	2 460	2 313	147
Kjøp av praktisk bistand - pris per time	371	387	388	376	12
Kjøp av hjemmesykepleie - antall timer per år	18 685	16 913	11 292	8 911	2 381
Kjøp av hjemmesykepleie - pris per time	868	921	900	1 637	-737
TT-tjenester - antall per år	942	961	960	984	-24
TT-tjenester - pris per bruker (1000 kr)	24	28	29	34	-5
Hjemmetjeneste (kommunal) - antall timer per år	45 979	41 061	47 638	44 702	2 936
Hjemmetjeneste (kommunal) - pris per time	1 086	1 355	990	1 375	-385

Årsberetning 2023 • Bydel Søndre Nordstrand

FO3 - Bydelens budsjettpremisser	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Avlastning i bolig - antall plasser	8,2	6,3	6,4	8,6	-2
Avlastning i bolig - pris per plass (1000 kr)	4 820	4 988	4 788	5 681	-893
Individuell avlastning - antall beboere/brukere	64	54	51	51,6	-1
Individuell avlastning - pris per beboer/bruker (1000 kr)	121	134	142	91	51
Avlastning i grupper - antall plasser	18	16	18	18,5	-1
Avlastning i gruppe - pris per år (1000 kr)	165	175	201	177	24
VTA-plasser - antall per år	54	54	55	58	-3
VTA-plasser - pris per plass (1000 kr)	105	103	125	129	-4
Kjøp av dagsenterplasser habilitering - antall per år	33	31	33	36,3	-3
Kjøp av dagsenterplasser habilitering - pris per plass (1000 kr)	876	924	935	1 012	-77
Heldøgns omsorg i bolig habilitering - antall per år	31	35	36	37	-1
Heldøgns omsorg i bolig habilitering - pris per plass (1000 kr)	3 352	3 668	3 745	4 026	-281
Støttekontakter - antall per år	202	194	195	192,6	2
Støttekontakter - pris per støttekontakt (1000 kr)	19	19	20	23	-3
EST barn med særskilte behov - antall per år	26	25	24	25	-1
EST barn med særskilte behov - pris per barn (1000 kr)	391	391	357	364	-7
Grensestien avlastningsbolig - antall beboere	11	11	11	15	-4
Grensestien avlastningsbolig - pris per beboer (1000 kr)	1 186	1 287	1 310	996	314
Hallagerbakken aktivitetssenter - antall brukere	15	15	17	16	1
Hallagerbakken aktivitetssenter - pris per bruker (1000 kr)	806	864	804	834	-30
Boliger med bemanning - antall beboere	33 (+4 amb.l.)	33 (+4 amb.l.)	33 (+4 amb.l.)	31 (+24,5 amb.l.)	2
Boliger med bemanning - pris per beboer (1000 kr)	3 143	3 262	3 178	3 683	-505

FO3 - Bydelens budsjettpremisser	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Boliger psykisk helse - antall beboere	36	36	36	35,3	0,7
Boliger psykisk helse - pris per beboer (1000 kr)	884	971	873	1 022	-149
Heldøgnsomsorg i bolig psykiatri - antall beboere	37	35	33	32	1
Heldøgnsomsorg i bolig psykiatri - pris per beboer (1000 kr)	1 320	1 451	1 504	1 472	32
Institusjonsplasser psykiatri - antall personer	7	9	8	4	4
Institusjonsplasser psykiatri - gj.sn. pris per person (1000 kr)	571	931	1 018	1 457	-439

3.7 Funksjonsområde 4: Sosiale tjenester og ytelser

3.7.1 Ansvarsområde

NAV Søndre Nordstrand er et integrert NAV-kontor med en felles leder for statlige og kommunale tjenester. NAV-kontoret er brukerens fysiske møtepunkt med NAV, og leverer tjenester på vegne av både arbeids- og velferdsetaten og bydel/kommunen. NAV-kontorets hovedoppgave er å følge opp og yte bistand til de som trenger ekstra hjelp for å komme i arbeid eller aktivitet. NAV skal også gjennom å tilby sosiale tjenester bidra til å forbedre levekår for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, fremme overgangen til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. NAVs kjernekompetanse skal være å drive arbeidsrettet oppfølging, sosial inkludering og bistå innbyggere med å komme i jobb/aktivitet uavhengig av ytelse.

NAV sosialtjeneste har ansvar for følgende tjenester etter Lov om sosiale tjenester - tjenesten opplysning, råd og veiledning som kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer, økonomisk stønad, kvalifiseringsprogram, individuell plan for de som har behov for langvarige og koordinerte tjenester og midlertidig botilbud for dem som ikke klarer finne det selv. I tillegg har bydelen lagt til NAV tjenester knyttet til bosetting av flyktninger, introduksjonsprogram for nyankomne innvandrere, rus- og boligkontor (herunder bistand til å beholde bolig) og gjeldsrådgivning.

Økonomisk stønad er en behovsprøvd stønad for personer som ikke kan sørge for livsopphold på annen måte. Stønaden er midlertidig og gis når alle andre muligheter for livsopphold er prøvd, og skal ses i sammenheng med andre tiltak som kan fremme overgang til arbeid og aktiv deltakelse.

Kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad er et aktivt, arbeidsrettet tiltak for personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og med ingen eller svært begrensede ytelser fra folketrygden. Gjennom tett oppfølging og et individuelt tilpasset program skal tiltaket legge til rette for at flere kommer ut i arbeid og aktivitet.

I tider med økonomisk utrygghet og økende ledighet, er det stor etterspørsel etter NAV sine tjenester, med økt behov for økonomisk sosialhjelp. Det har gjennom 2023 gitt en gjennomgående økning i antall innbyggere som trenger bistand fra NAV.

3.7.2 Hovedmål

- Mål 1: Innbyggere skal møte sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeiderne har riktig kompetanse og nok tid.
- Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever selvstendige liv
- Mål 3: Flere opplever god helse og mestring
- Mål 4: Deltakelsen i arbeidslivet er økt i bydelene med lavest sysselsettingsandel
- Mål 5: Det er flere jobber for personer som trenger tilrettelegging i arbeid.
- Mål 6: Levekårsforskjellene er redusert
- Mål 7: Innbyggere har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i et felleskap

3.7.3 Situasjonsbeskrivelse

Oslo har hatt en jevn økning i arbeidsledigheten det siste året. I desember 2023 var ledigheten på 2,4%. Bydel Søndre Nordstrand ligger, sammen med bydel Stovner, fortsatt øverst på ledighetsstatistikken i Oslo med ledighet på 3,3%. NAVs tjenester, spesielt knyttet til økonomisk sosialhjelp, er sterkt konjunkturstyrt sammenfallende med økonomisk situasjon i landet og arbeidsledighet. Antall innbyggere med økonomisk sosialhjelp som enten hovedinntektskilde, eller som supplerende ytelse, har økt jevnt i 2023 med en betraktelig stor økning siste kvartal. Tjenesten erfarer at mange av de som har behov for sosialhjelp står langt fra arbeidslivet. En overordnet målsetting for bydelen er å bedre levekår gjennom å få flere ut i lønnet arbeid, hvor alle virkemidler i NAV sin tiltaksportefølje blir benyttet.

NAV-kontoret har gjennom 2023 vært i omstilling der organisasjonsstrukturen har blitt endret og flere lederstillinger har kommet på plass for å sikre bedre tilgjengelighet for medarbeiderne til sin leder, og for å få bedre resultat- og økonomistyring. Gjennom 2023 har vi tatt utgangspunkt i at læringssirkelen skal ligge til grunn for alt arbeidet vi gjør, der det å planlegge godt, gjennomføre, evaluere og justere er momenter vi må ta med i alt arbeid vi gjør. Det har blitt vektlagt i 2023 at vi må evaluere eksisterende tjenester opp mot om de dekker innbyggernes behov og justere videre retning. Dette vil bli vektlagt videre inn i 2024.

Da Oslo besluttet å ta imot 2000 flyktninger i 2022 fikk bydelen tildelt en kvote på 95 i mars 2022. Det medførte et betydelig arbeidspress da tjenesten manglet både ressurser og tilstrekkelig kompetanse. Det ble iverksatt tiltak for å bygge opp tjenesten knyttet til arbeid med bosetting og introduksjonsprogram. Dette arbeidet fortsatte i 2023 hvor kvoten var 110. Bydelen bosatte 81 personer i løpet av dette året.

En utfordring i 2023 har vært å finne egnede boliger for bosetting. Mangel på egnede boliger er hovedårsak til at ikke flere enn 81 ble bosatt i 2023. Teamet har nå 10 ansatte og har fått på plass rutiner, samarbeidsavtaler og leverer en god flyt i tjenester til flyktninger.

Ungdom

Andelen unge i aldergruppen 18-24 år som har mottatt sosialhjelp har økt fra 222 til 245. Tjenesten erfarer at brukere i denne aldergruppen har sammensatte problemer og trenger tett individuell oppfølging. Økningen må også ses i sammenheng med økte boutgifter, økte livsoppholdssatser, høyere arbeidsledighet og «dyrtid». Flere ungdommer/unge voksne opplyser om psykiske vansker, behov for bolig pga. trangboddhet, konflikter i hjemmet og sosial kontroll. Det har medført at tjenesten har vært nødt til å henvise flere ungdommer til midlertidig døgnovernatting i påvente av fremskaffelse av bolig.

Introduksjonsprogrammet

Bosettingskvoten i 2023 var 110 og det ble bosatt 81 personer. Over halvparten av bosatte personer er ukrainere med kollektiv beskyttelse og resten er flyktninger fra Syria, Sudan, Iran og Eritrea.

Av alle bosatte, er det 5 enslige mindreårige og 8 overføringsflyktninger. Per 31.12.23 var det 50 deltakere i introduksjonsprogrammet. 45 deltakere som fikk utbetalt lønn og 5 som er i permisjon. Det er blitt ansatt flere nye i teamet som består av 10 ansatte per nå; 1 teamleder, 4 programveiledere, 1 miljøterapeut, 2 bosettere, 1 tilskuddsansvarlig i 50% stilling og en veileder i 25 % stilling. Fire av stillingene er fortsatt midlertidige. I 2023 har det vært intensiv jobbing med opplæring av nyansatte, kompetanseheving av ansatte, etablering av gode rutiner og samarbeidsavtaler med teamene i NAV og med andre tjenester i bydelen som vi har tett samarbeid med. I tillegg har teamet hatt drop-in for eldre ukrainske flyktninger en gang i uken siden august 2023.

Kvalifiseringsprogrammet

Målgruppen for kvalifiseringsprogrammet er personer som har sammensatte utfordringer som trenger tett oppfølging for å få jobb. Programmet er lovpålagt og bør tilbys til de av NAV sine brukere som oppfyller kriteriene. Hovedmålgruppen er langtidsmottakere av sosialhjelp.

Av 51 deltakere som planmessig avsluttet programmet ved Nav Søndre Nordstrand fikk 26 deltakere jobb. 4 gikk over til utdanning og 5 til andre arbeidstiltak. Samlet utgjør dette 68%. 10 av deltakerne hadde omfattende helseutfordringer og 7 av disse fikk innvilget AAP etter endt program. 3 av deltakerne hadde behov for mer helseutredning, 3 fikk barn og ønsket å bli hjemme med barnet etter fødsel. 5 deltakere droppet ut av programmet eller ble overført til andre NAV-tjenester i kontoret for videre oppfølging.

Utdanning har blitt benyttet i større grad enn tidligere og et tettere samarbeid med utdanningsinstitusjonene gir bedre resultater. Utdanning spenner fra ordinære helseutdanninger til andre yrkesvalg som for eksempel gartnerutdanning. Vi erfarer at det er nyttig å tilby deltakere mye støtte når det gjelder å mestre det praktiske.

Prosjektet «Støtte til varig jobb» som er støttet av Statsforvalteren har svært gode resultater. Majoriteten av prosjektets deltakere har gått over i jobb etter at deres kvalifiseringsprogram ble avsluttet. Deltakerne får oppfølging og støtte til å mestre utfordringer som gjelder familie, helse, bolig og økonomi.

Yrkesrettet norskopplæring (YNO)

Yrkesrettet norskopplæring (YNO) gir tilbud om tilpasset norskopplæring og arbeidsrettet oppfølging for personer som står langt unna arbeid (innsatsgruppe spesielt tilpasset). Det er et kvalifiserende tiltak som skal klargjøre deltakere til arbeid, utdanning eller andre tiltak.

Arbeidslivskompetanse er en integrert del av norskopplæringen. I tillegg forberedes deltakerne på å gå opp til norskprøver på grunn av krav i arbeidslivet. YNO har gruppeundervisning på to nivåer; A0-A2 for analfabeter, og A2-B1 for personer med skolebakgrunn. Nytt i 2023 er at YNO tilbyr norskopplæring i bedrift, som er et en-til-en-tilbud for personer som har arbeidstrening eller er ansatt med midlertidig lønnstilskudd. YNO har også et lavterskeltilbud i samarbeid med Frivillighetssentralen på Holmlia, kalt «Strikk og snakk».

YNO samarbeider med to suggestopedilærere, Voksenopplæringen, NAV Tiltak og Frivillighetssentralen på Holmlia.

I løpet av 2023 har 69 personer fått tilbud gjennom YNO. 35 deltakere har avsluttet tiltaket i løpet av året. Av disse gikk 6 deltakere til arbeid og 8 til Kvalifiseringsprogrammet. 3 gikk til andre arbeidsrettede tiltak eller voksenopplæring. 12 stykker gikk til arbeidsavklaringspenger, uføretrygd eller ble vurdert som for syke til å delta. 3 stykker gikk til fødselspermisjon mens 3 flyttet fra bydelen.

Bolig

De fleste av sosialtjenestens brukere er vanskeligstilte på boligmarkedet. Erfaringsmessig har brukere med økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde over lengre tid store problemer med å etablere seg i egen bolig. Kortvarige leieforhold med høy husleie blir ofte resultatet for de uten egen inntekt og oppsparte midler, noe som forsterker avhengigheten av det offentlige hjelpeapparat. Ettersom bydelen ikke disponerer egne korttidsboliger, blir tjenestemottakere som akutt mister sin bolig henvist til døgnovernatting. 251 voksne og 40 barn har fått tilbud om midlertidig overnatting i 2023, både gjennom VEL og private både med og uten kommunal avtale.

Bydelen har leid inn et bofellesskap fra Obos med 10 hybler til bosetting av ungdom som barneverntjenesten og NAV i samarbeid følger opp. Ungdommer fra barneverntjenesten som tilbys bolig i bofellesskapet, er under ettervern fra barneverntjenesten. De som NAV bosetter og følger opp har vært uten bolig, og fått tilbud om midlertidig overnatting. Ved årsskiftet er 9 av 10 hybler bosatt.

Boligfremskaffelse

Tjenesten har blitt styrket med en fast stilling i 2023 da bydelens kvote på bosetting av flyktninger ble oppjustert fra 100 til 110 flyktninger. Bydelen har i løpet av 2023 klart å fremskaffe boliger og bosette 81 flyktninger gjennom fremskaffelse i det private markedet. Boligfremskafferne har i løpet av 2023 mottatt 91 henvisninger om bistand til boligfremskaffelse, og 84 brukere/familier fikk bistand til å fremskaffe bolig. Av disse hadde 12 personer oppholdt seg i døgnovernatting, fengsel eller institusjon. I tillegg har boligfremskafferne fremskaffet 58 boliger til flyktninger. Boligfremskaffertjenesten bistår også med individuelle råd og veiledning, boligsøkerkurs i grupper, og ga i 2023 tilbud til 233 personer om deltakelse på kurs hvorav 86 stykker møtte.

Boligteamet har i 2023 mottatt 488 søknader om kommunal bolig, av disse fikk 164 husstander innvilget ny kommunal bolig eller fornyelse av leiekontrakt. Ved utgangen av 2023 sto 47 på venteliste til ordinær kommunal bolig i bydelen. Av disse er det to som venter på ett-roms, 27 på to-roms, 10 husstander som venter på tre-roms, fem som venter på fire-roms og tre venter på fem-roms. I tillegg stod 72 på venteliste - til fortsatt vurdering. Bydelen har samarbeid med Velferdsetaten, som bistår med å fremskaffe boliger, og med Boligbygg Oslo KF når det gjelder kjøp av bolig.

Tjenesten har også i 2023 arbeidet med å frigjøre kommunale boliger ved å bistå brukere som bor i kommunal bolig til å søke startlån og tilskudd til kjøp av bolig. I 2023 har en beboer i kommunal bolig fått finansieringsbevis til kjøp av bolig, og en kommunal bolig er blitt frigjort ved at leietaker har kunnet kjøpe egen bolig. Tjenesten har mottatt 269 søknader om startlån og tilskudd til kjøp av bolig, refinansiering og tilpasning av bolig. 40 husstander har fått startlån alene, eller startlån og tilskudd til kjøp av bolig. Tre husstander har fått tilskudd til tilpasning av boliger.

Lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet ble innført 01.07.23 og avdelingen har mottatt en søknad om bistand fra kommunen om råd/veiledning og boligbistand.

Bomiljø og bo-oppfølgingstjenesten

Bomiljøtjenesten inneholder individuell bo-oppfølging, og bomiljøarbeid. I 2023 har 57 husstander mottatt individuell bo-oppfølging. Fleksibelt oppfølgingsteam (FOT) har fulgt opp 47 husstander. Noen av brukerne har omfattende oppfølgingsbehov.

Det har vært særskilt fokus på bomiljøarbeid på Bjørndalsjordet hvor det er 54 samlokaliserte kommunale boliger. Tjenesten har en åpen base hvor beboere kan treffes, og det gis bomiljøoppfølging. Av aktiviteter som avholdes er; sy-kvelder som beboerne selv er ansvarlig for, baking, feiring av spesielle dager som fårikålfest, julegrantenning, halloweenfest, hobbyaktiviteter og uteaktiviteter. Det har vært avholdt beboermøte og barneråd-møte. Oslo

Sør har videreført bomiljøarbeid på Rudshøgda og har et samarbeid med de 16 sameiene. Nærmiljøkontoret har åpnet fire dager pr uke, både for inne- og uteaktivitet. De har arrangert dugnader, sirkus for barna, dyrking av ulike planter sammen med hagelaget, jentekvelder, grilling med beboerne, samarbeid med skole, barnehage og helsestasjon. Det er etablert sameieforum. Videre er det et samarbeid med BYM om skilpaddeparken som ble offisielt åpnet i 2023.

Bomiljøarbeidet på Holmlia senter er godt i gang. «Nabohuset» åpnet dørene i november 2023 og er åpent for beboere i området tre dager i uken. «Nabohuset» kan lånes av beboerne i området og det har etter åpning vært utlånt til 16 forskjellige aktiviteter. Det har i tillegg vært arrangert vintermarked, Eid fest, piknik i parken/Sing-along, styre-middag, avholdt møter med styrene i sameiene, medvirket til utvikling av Holmliaparken, minigjenbruksstasjon og vær stolt festival.

Rus

Kommunens målsetting for ruspolitikken er at flere skal bo i egen bolig og at voksne i aktiv rus skal kunne nyttiggjøre seg ordinære helsemessige og sosiale tilbud i bydelen der de bor. Det har medført et omstillingsbehov for bydelens tjenester. En stor andel av tjenestens brukere bor i institusjoner gjennom Velferdsetaten, eller andre private tjenesteleverandører. Arbeidet med å bosette flere i bydelen som ble påbegynt i 2020, ble videreført i 2021 og 2022 og har også vært et satsingsområde i 2023.

Tjenesten følger opp ca. 150 brukere med erkjent og omfattende rusproblem. Fire personer har gjennom året vært til Tverrfaglig rusbehandling (TSB) i døgninstitusjon, hvor NAV-kontoret er henvisende instans. Til sammen har 65 brukere hatt tilbud om bolig og oppfølging gjennom Velferdsetaten. Tilbudet spenner fra akutttilbud hvor det er omfattende rus, til mer rusfrie tilbud hvor det gis ulik grad av oppfølging. Tjenesten har bosatt 12 personer. I oppfølgingen av totalt 15 brukere har det vært særskilte utfordringer av flere årsaker, herunder vanskeligheter med å fremskaffe leiligheter i det private leiemarkedet, få kommunale boliger i bydelen samt endring i Velferdsetatens mandat. Syv av brukerne som mistet sine boligforhold, fikk nytt botilbud gjennom Velferdsetaten.

Bydelen har ikke tilrettelagte arbeidsplasser for personer med rus og/eller psykisk helse problematikk, men flere brukere har tilbud om jobb gjennom «Nyttig arbeid» og andre lavterskeltilbud i regi av kommunen og frivillige organisasjoner.

Det har vært arbeidet med å etablere et værested for personer med rusutfordringer ved Broa aktivitetshus. Det har så smått startet opp med et tilbud hver mandag. Det arbeides også med å utvide tilbudet på Broa.

3.7.4 Hovedoversikt økonomi FO4 – netto driftsutgifter

Netto driftsutgifter pr. KOSTRA-funksjon	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regnskap 2023	Overførte prosjekt-midler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
213 Voksenopplæring							
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	100 812	88 390	128 139	96 175	31 964	28 918	3 046
243 Tilbud til personer med rusproblemer	23 958	15 845	26 903	28 627	-1 724	2 233	-3 957
265 Kommunalt disponerte boliger	4 502	8 634	9 432	4 892	4 540		4 540
273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	18 736	11 367	44 532	21 159	23 373	24 322	-949
275 Introduksjonsordningen	9 093	11 979	15 718	17 223	-1 505	2 070	-3 575
283 Bistand til etabl. og opprettholdelse av egen bolig	2 933	7 614	7 615	3 506	4 109		4 109
850 Statstilskudd knyttet til bosetting og integrering av flyktninger og drift av asylmottak	-661	-656	-656	-1 748	1 092		1 092
Sum FO4A *)	159 372	143 173	231 683	169 835	61 848	57 543	4 306

Tall i 1000 kr.

Funksjonsområde 4A Sosiale tjenester med tilhørende KOSTRA-funksjoner er i stor grad knyttet opp og brukt innen mange ulike enheter i bydelen. Dette gjør at resultatet for dette funksjonsområdet og resultatet for Enhet NAV i stor grad vil avvike.

Innenfor funksjon 242 har bydelen store budsjettmessige endringer i løpet av et år, som i all hovedsak knytter seg til ulike prosjekt-tildelinger. Mindre-/merforbruk innenfor dette området dreier seg derfor i stor grad om ulike prosjekt-tildelinger og hvordan disse budsjetteres og regnskapsføres i løpet av et år. NAV har for øvrig i 2023 hatt både et høyt sykefravær, samt utfordringer med rekruttering og derav ledighet i.

Det er et merforbruk for funksjon 243, som skyldes en økning av brukere med rusutfordring med behov for bolig med et høyere omsorgsnivå enn budsjettet i 2023.

Mindreforbruket for funksjon 265 knytter seg til netto lavere kostnader enn budsjetter i forhold til forvaltning, drift og vedlikehold, samt leieutgifter- og inntekter tilknyttet dette området. NAV har et merforbruk grunnet etterslep av leieinntekter, tomgangsleie og et etterslep i vedlikehold av boligene.

Merforbruk for Introduksjonsordningen (F275) skyldes flere aktive deltakere i programmet gjennom året enn budsjettert. Mange hadde sen oppstart i 2022, og flere har fått oppstart i 2023.

Mindreforbruk bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig (F283) skyldes i all hovedsak rekrutteringsutfordringer, men også noe feilføring mellom kostrafunksjonene 283 og 242.

Netto driftsutgifter pr. KOSTRA-funkjon	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regnskap 2023
276 Kvalifiseringsordningen	37 661	39 364	47 159	43 340	3 819
Sum FO4B *)	37 661	39 364	47 159	43 340	3 819

Tall i 1000 kr.

Mindreforbruket knyttet opp mot Kvalifiseringsordningen skyldes i all hovedsak en feilbudsjettering på sentralt avsatte midler. I utgangpunktet er kostrafunksjon 276 i økonomisk balanse. Gjennom året har det i snitt vært 153 deltakere i programmet mot budsjettert 157. Samtidig har kostnader per bruker vært høyere enn budsjettert.

Netto driftsutgifter pr. KOSTRA-funkjon	Regnskap 2022	Oppr. Budsjett 2023	Regulert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik reg.bud/regnskap 2023
281 Ytelser til livsopphold	134 902	137 431	170 807	188 121	-17 314
Sum FO4C *)	134 902	137 431	170 807	188 121	-17 314

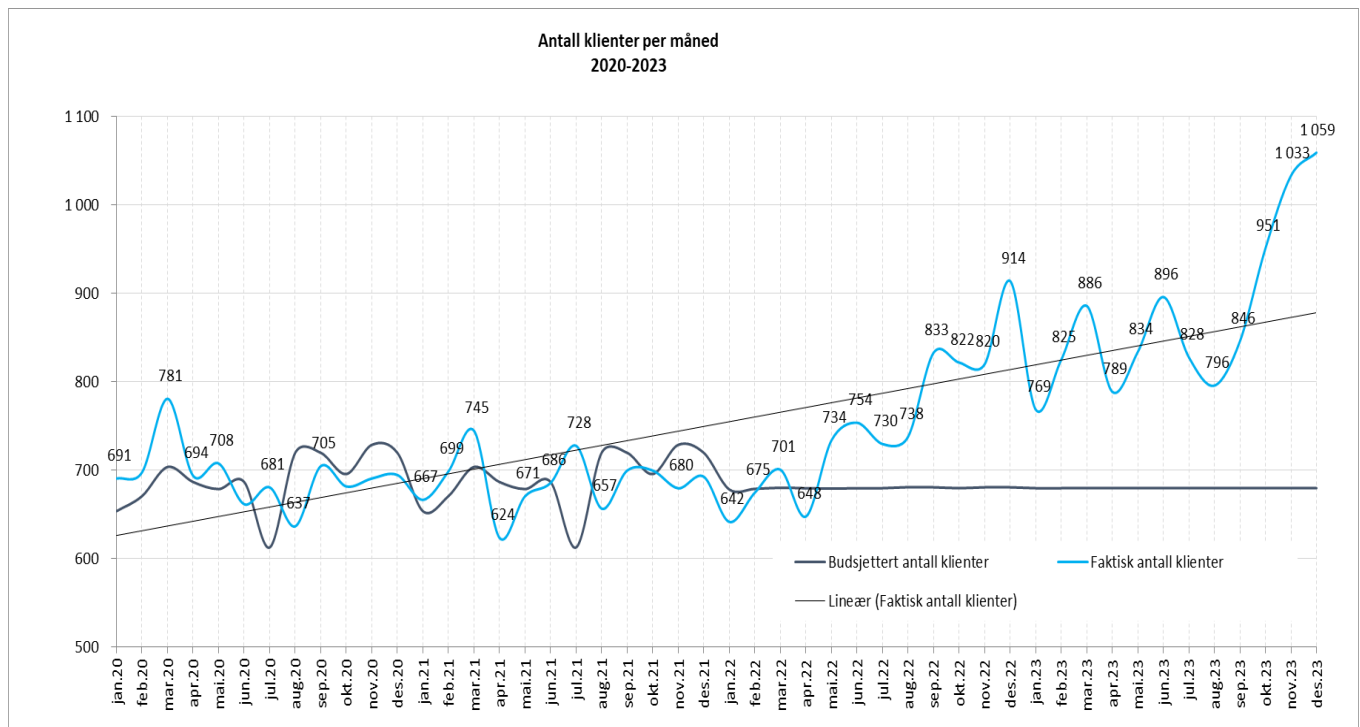
Tall i 1000 kr.

Merforbruket har sammenheng med at livsoppholdsutbetalingen har økt betraktelig gjennom året – både i forhold til antall mottakere av sosialhjelp og gjennomsnittlig utbetaling per mottaker. Dette knytter seg i all hovedsak dyrtid og økt barnetillegg.

Resultat enheter (korrigert for prosjektmidler)

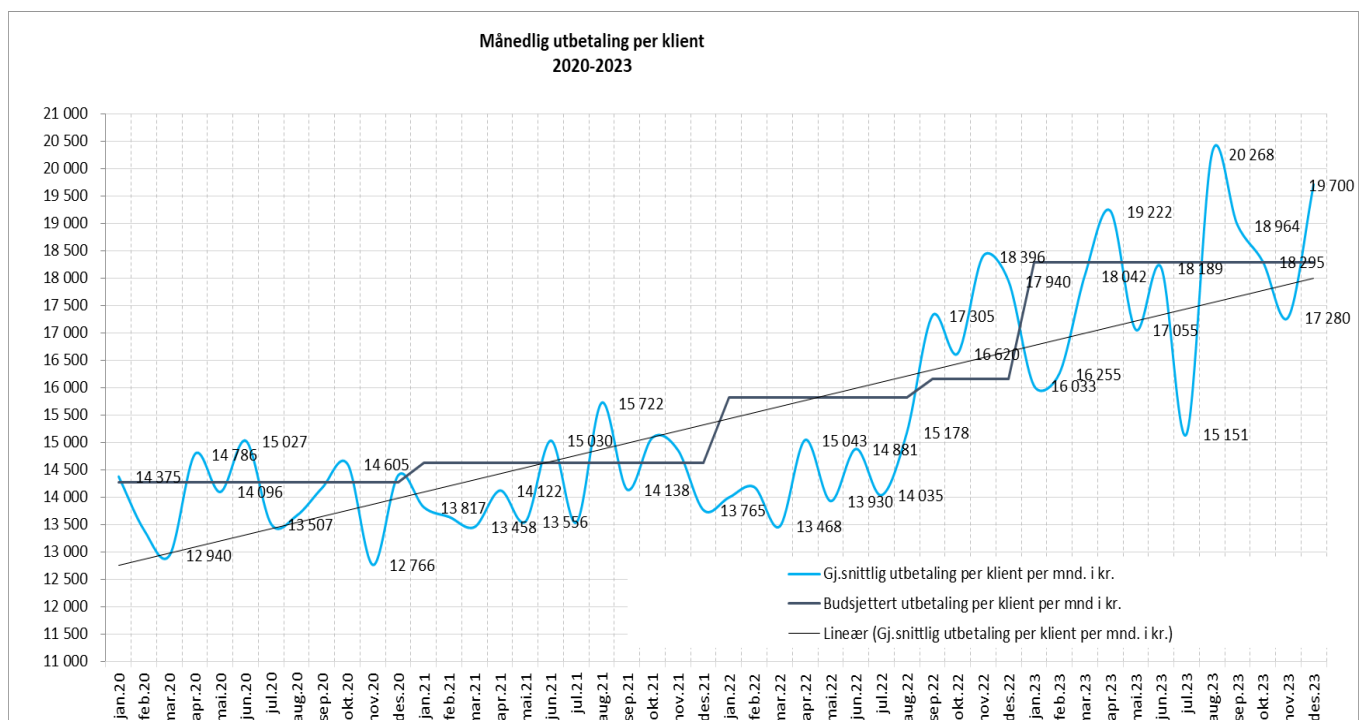
Resultatenhet/avd.	Regnskap 2022	Opprinnelig budsjett 2023	Justert budsjett 2023	Regnskap 2023	Avvik 2023	Overført prosjektmidler til 2024	Avvik justert for overførte prosjekter
Enhet økonomisk sosialhjelp	134 902	124 013	170 807	188 247	-17 440	0	-17 440
Enhet NAV sosial	141 740	139 598	191 434	173 656	17 778	23 569	-5 791
NAV	276 642	263 611	362 241	361 903	338	23 569	-23 231

Netto merforbruk i enhet NAV sosial knytter seg i all hovedsak til kjøp av institusjonsplasser rus, totalt kr 8 mill. I tillegg er det mindreforbruk grunnet høyt sykefravær og ledighet i stillinger i 2023.

Diagrammet over viser utviklingen i antall klienter i 2020, 2021, 2022 og 2023.

Gjennomsnittlig antall klienter har hatt en fallende trend i flere år, men siden høsten 2022 har det vært en markant økning i antall klienter og det har fortsatt i 2023 spesielt fra oktober 2023 har økningen vært stor. Gjennomsnittlig antall klienter var 719 i 2018, 698 i 2019, 694 i 2020, 688 i 2021, 751 i 2022 og 876 i 2023. Gjennomsnittlig utbetaling per klient var kr 17 871 i 2023 mot kr 15 415 i 2022.

Grafene over viser en markant økning i både antall klienter og gjennomsnittlig månedlig utbetaling per måned fra og med september 2022 og det har fortsatt i hele 2023. De økte månedlige gjennomsnittlige utbetalingene fra og med juli 2023 må også sees i sammenheng med kommunens økning av spesielt barnetilleggene i sosialhjelpssatsene gjeldende fra 01.07.2023.

Utvikling i økonomisk sosialhjelp 2022 - 2023

År	Jan	Feb	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	2023
Regnskap 2022													
Brutto	8 985	9 575	9 441	9 748	10 224	11 220	10 246	11 201	14 415	13 662	15 085	16 397	140 199
Refusjon	-836	-352	-334	-208	-317	-655	-507	-623	-359	-218	-340	-550	-5 298
Netto	8 149	9 222	9 108	9 540	9 908	10 565	9 738	10 579	14 057	13 444	14 745	15 848	134 902
Regnskap 2023													
Brutto	12 600	13 874	16 252	15 528	14 901	16 619	13 134	16 371	16 901	17 885	19 058	21 180	194 302
Refusjon	-270	-463	-267	-361	-677	-322	-589	-237	-857	-487	-1 208	-317	-6 054
Netto	12 330	13 411	15 985	15 166	14 224	16 297	12 545	16 134	16 044	17 398	17 850	20 863	188 248
Diff. 2022-2023													
Brutto	-3 615	-4 299	-6 811	-5 780	-4 677	-5 399	-2 889	-5 170	-2 485	-4 223	-3 973	-4 782	-54 102
Refusjon	-566	111	-67	153	360	-334	82	-385	498	269	868	-233	757
Netto	-4 181	-4 189	-6 877	-5 626	-4 317	-5 732	-2 807	-5 555	-1 987	-3 954	-3 105	-5 015	-53 346
Diff. i % 2022-2023													
Brutto	40 %	45 %	72 %	59 %	46 %	48 %	28 %	46 %	17 %	31 %	26 %	29 %	40 %
Refusjon	-68 %	31 %	-20 %	74 %	114 %	-51 %	16 %	-62 %	139 %	123 %	256 %	-42 %	14 %
Netto	51 %	45 %	76 %	59 %	44 %	54 %	29 %	53 %	14 %	29 %	21 %	32 %	40 %

Tall i tusen kroner

Tabellen viser en stor økning i sosialhjelpsutgiftene fra 2022 til 2023. Økningen startet september 2022 og har fortsatt steget jevnt siden. I desember 2023 ble også de fleste av tilleggsvedtakene etter økt barnetilleggene til livsoppholdssatsen utbetalt. Hvis nivået på slutten av 2023 holder seg vil bydelen kunne få et netto merforbruk tilsvarende 40-50 mill. kroner for økonomisk sosialhjelp i 2024.

3.7.5 Mål, tiltak og resultatindikatorer, samt nøkkeltall for tjenesteproduksjon

Byrådets mål

Mål 1: Innbyggere skal møte sammenhengende og tilgjengelige tjenester der medarbeidere har riktig kompetanse og nok tid

Tiltak:

- Sikre rask og helhetlig oppfølging, og god tilgjengelighet til de sosiale tjenestene.
- Sikre en sammenhengende og tilgjengelig tjeneste gjennom å gi kvalifisert økonomisk rådgivning og kartlegge privatøkonomi i tidlig fase
- Alle avdelinger i NAV skal ha kompetanse for å kunne gi enkel økonomisk veiledning og kunne henvise til gjeldsrådgivertjenesten ved behov.
- Familiearbeidet ved NAV-kontoret skal organiseres slik at utsatte barnefamilier sikres en helhetlig oppfølging
- NAV-kontorets kartleggingsskjema skal benyttes i familiearbeid.
- Oslostandard for arbeid med integrering av flyktninger skal ligge til grunn for flyktningarbeidet.
- Sikre helhetlig oppfølging av flyktninger i tverrfaglige bosettingsteam.
- Kompetansejobber utvikles i samarbeid med Voksenopplæringen avd. Skullerud

Bydelens rapportering:

NAV-kontorene i Oslo benytter NAV- kontaktsenter som kontaktpunkt for alle telefonhenvendelser. Henvendelsene skal besvares innen 48 timer. Alle avdelinger har betjente vakttelefoner som er tilgjengelige for NAV-kontaktsenter. Det jobbes kontinuerlig med tilgjengelighet og kontoret har åpningstid mandag- fredag fra kl. 09:00 – 15:00

NAV-kontorets gjeldsrådgivere tilbyr bistand til bydelens innbyggere uavhengig om de har hatt kontakt med NAV tidligere. Ansatte i alle NAVs avdelinger skal kunne tilby enklere økonomisk veiledning og skal henvise til gjeldsrådgiverne når de økonomiske utfordringene er av et visst omfang. Gjeldsrådgivertjenesten rapporterer om en økning i antall henvendelser i 2023 som kan knyttes til samfunnsendringer og “dyrtid”. Gjeldsrådgiverne samarbeider med de andre avdelingene og bidrar med kompetanseheving og opplæring når det er behov for dette. Bistanden som tilbys innbyggerne dreier seg ikke kun om gjeldshåndtering, men også om muligheter for refinansiering samt veiledning av innbyggere med egen inntekt som har mulighet til å eie framfor å leie bolig.

Som en del av et landsomfattende tilsyn, initiert av Statens helsetilsyn, gjennomførte Statsforvalteren i september 2023 tilsyn med om bydel Søndre Nordstrand sørget for at NAV ivaretar barns behov når familien søker økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven med det som mål at tjenestemottakerne skal få trygge og gode sosiale tjenester. Statsforvalteren konkluderte med at NAV Søndre Nordstrand ikke foretok en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad og at tjenesten ikke sørget for at tildeling av økonomisk stønad til personer med forsørgeransvar for barn ble basert på en individuell vurdering og beslutning.

Lovbruddene førte til at tjenesten satte ytterligere fokus på kartlegging av barns behov når innbyggere med barn søker om økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven. En spesiell innsats har blitt rettet mot opplæring og kompetanseheving av ansatte når det kommer til konkrete og individuelle vurderinger, og tjenesten har i samarbeid med Statsforvalter utarbeidet en tiltaksplan for lukking av lovbruddene. Tjenesten tar lovbruddene på stort alvor og jobber aktivt med dette arbeidet inn i 2024. I arbeidet benyttes allerede tilgjengelige kartleggingsverktøy, og tjenestens familiekoordinatorer er sammen med ansatte og ledere på tvers av tjenestelinjer viktige i videre arbeid slik at utsatte barnefamilier sikres en helhetlig oppfølging.

Familiearbeidet i NAV-kontoret er organisert slik at utsatte barnefamilier skal tilbys helhetlig oppfølging. Tjenesten har ansatt to familiekoordinatorer som har erfaring fra HOLF-prosjektet og som følger opp barnefamilier tett i tråd med denne metodikken. Koordinatorene får henvist saker fra ansatte i tjenesten og i løpet av 2023 har de jobbet med et lavere antall familier enn i 2022. På grunn av økning i antall søknader om økonomisk stønad har tjenesten vært nødt til å omdisponere ansatte for å ivareta brukernes behov for inntektssikring, og mindre oppmerksomhet har blitt rettet mot henvisning av tjenestemottakere til familiekoordinatorene. Familiekoordinatorene har også i perioder vært nødt til å bistå andre avdelinger med arbeidsoppgaver og opplæring av personalet.

Bosetting av flyktninger krever ressurser fra flere av NAVs avdelinger og tverrfaglig oppfølging. Oppfølgingen består av alt fra boligframskaffelse, inntektssikring til tett og individuell oppfølging etter at bosetting har funnet sted. Avhengig av flyktningenes individuelle behov er også kommunens andre tjenestesteder aktuelle samarbeidsinstanser, det være seg eksempelvis barnehager, Oslohjelpa eller barneverntjenesten. NAV-kontoret har ellers implementert Oslostandarden i flyktningearbeidet og har tverrfaglig oppfølgingsteam som har jevnlige og systematiske møter for å sikre helhetlig oppfølging av flyktninger.

I 2023 har det vært intensiv jobbing med opplæring av nyansatte, kompetanseheving blant ansatte, etablering av gode rutiner og samarbeidsavtaler med teamene i NAV og med andre tjenester i bydelen som vi har tett samarbeid med. I tillegg har teamet hatt drop-in for eldre ukrainske flyktninger en gang i uken siden august 2023.

Kompetansejobber, i samarbeid med Voksenopplæringen, har fortsatt gjennom 2023 og er videre satsingsområde i 2024.,

FO4A - Mål 2: Flere bor trygt i eget hjem og lever frie og selvstendige liv

Tiltak:

- legge til grunn Oslostandarden for bo-oppfølgning og Oslostandard for bomiljøarbeid i tjenesteytingen
- økt fokus på trygge og stabile bo- og oppvekstmiljøer gjennom aktiv bruk av boligsosiale virkemidler, låne og tilskuddsordninger.
- fleksibelt oppfølgingsteam skal bidra til at flere med rus- og psykiske helseutfordringer kan etablere seg i egen bolig
- etablere flere bemannede boliger

Bydelens rapportering:

Bo-miljøarbeid er et prioritert område for NAV-kontoret som dekker tre områder. Fleksibelt oppfølgingsteam (FOT) bistår i tillegg til å etablere personer inn i egen bolig med ulik type bistand etter innflytting, mange av disse har omfattende bistandsbehov.

Det arbeides videre med etableringen av et værested for personer med rusutfordringer ved Broa aktivitetshus i tillegg til en utvidelse av tilbudet i 2024.

FO4A - Mål 3: Flere skal oppleve god helse og mestring

Tiltak:

- ansette erfaringskonsulent rettet mot innbyggere med rus og psykiske utfordringer.
- øke ressursbruken mot helseavklaring og kartlegging av kompetanse hos innbyggere med rus og psykiske utfordringer
- legge til grunn Oslostandarden for overdoseforebyggende arbeid og Oslostandarden for rusfaglig arbeid.

Bydelens rapportering:

NAV-kontoret har ikke lyktes i å ansette erfaringskonsulent, men har styrket tjenesten ved at man i 2023 har rekruttert til seksjonslederstillingen som har stått vakant siden 2022.

Tjenesten har et vedvarende fokus på å øke ressursbruken mot helseavklaring og kartlegging av kompetanse hos innbyggere med rus- og psykiske utfordringer, men i løpet av 2023 har dette ikke blitt tilstrekkelig prioritert på grunn av økningen av søknader om økonomisk sosialhjelp og omdisponering av ansatte.

FO4A - Mål 4: Deltakelsen i arbeidslivet er økt i de bydelene med lavest sysselsettingsandel

Tiltak:

- tilby kvalifiseringsprogram og andre kompetansehevende tiltak som øker mulighetene for å få og beholde ordinært og relevant arbeid
- tilby jobbsjansen for kvinner
- tilby kompetansejobber
- økt bruk av statlige virkemidler for å øke sysselsettingsgraden i bydelen
- aktivt oppsøke unge voksne som ikke er i arbeid, utdanning eller annen aktivitet, for å kunne bistå personene inn i relevant aktivitet med mål om kompetanseheving og arbeid.

Bydelens rapportering:

Tjenesten har hatt høyt fokus på å tilby Kvalifiseringsprogram til de som fyller kriteriene og er spesielt fornøyd med at tjenesten har oppnådd å få henvist flere unge under 30 år som av ulike årsaker strever med å komme inn på det ordinære arbeidsmarkedet og som nå deltar i programmet.

Jobbsjansen har som hovedmål å styrke arbeidslivstilknytningen blant innvandrerbefolkningen og tilbys pt. innvandrerkvinner som forsørgeres av ektemann, enslige forsørger som mottar overgangsstønad og kvinner som mottar sosialstønad. Det er et kontinuerlig fokus på at tilbudet er kjent for tjenestens ansatte slik at tilbudet blir gitt til innbyggere som henvender seg til NAV og som fyller kriteriene og tilbudet søkes videreført i 2024.

I tråd med at omorganiseringen i NAV-kontoret er landet, har det gjennom året vært jobbet med å øke matrise-basert samarbeid internt og eksternt med utgangspunkt i innbyggernes behov. I etablering av en ny digital opplæringsplan som er iverksatt legges det som forutsetning at alle medarbeidere i NAV-kontoret skal ha kunnskap om tilgjengelige virkemidler som et virkemiddel for å øke overgang til aktivitet og arbeid.

Din Fremtid (Jobbsenteret på Mortensrud) har i løpet av 2023 drevet oppsøkende arbeid ved aktivt å oppsøke ungdom med tilbud om bistand mot utdanning, arbeid og annen aktivitet.

FO4A - Mål 5: Det er flere jobber for personer som trenger tilrettelegging inn i arbeid

Tiltak:

- legge til rette for at arbeidstrening og opplæring i størst mulig grad skjer på arbeidsplassen og i det ordinære arbeidslivet
- forsterket og individuelt tilpasset oppfølging av unge. Eget ungdomsteam med særskilt kompetanse på oppfølging av unge
- jobbsenteret på Mortensrud skal gi tilbud til ungdom i aldersgruppen 18-25 år og er tilgjengelig for ungdom fem dager i uken.
- øke antall årsverk knyttet til videreutvikling av tiltak for arbeidssøkere med psykiske helseutfordringer eller rusproblemer slik at flere kan få innpass i arbeidslivet

Bydelens rapportering:

Ungdom er som tidligere en prioritert grunn i NAV-kontoret og NAV Søndre Nordstrand har over flere år samarbeidet tett med Bjørnholt videregående skole gjennom en NAV-veileder ansatt ved skolen. NAVs ungdomsteam samarbeider i tillegg med samarbeidende tjenester som Ung Arena og Innsats ung for bydelens ungdommer.

Hovedfokuset til ungdomsteamet i 2023 har i tråd med Virksomhetsplanen vært å øke antall brukermøter for å redusere andelen unge med økonomisk stønad som viktigste kilde til livsopphold. Foruten ungdomsteamet har NAV-kontorets valgt å sette av særskilte ressurser i form av en jobbspesialist og en ansatt i Kvalifiseringsprogrammet som jobber spesielt med ungdom i aldersgruppa 18-25 år. Din Fremtid (Jobbsenteret på Mortensrud) har tilbudt drop-in med særskilt innsats rettet mot denne aldersgruppa og har bistått med aktiviteter rettet mot arbeid og aktivitet.

Ungdom uten fast inntekt strever erfaringsmessig på boligmarkedet og samarbeidet med barneverntjenesten om etablering av et hybelhus med 10 hybler har vært avgjørende i arbeidet med å sikre ungdom, som av ulike årsaker har stått uten fast bolig, husvære. Dette arbeidet har vært ressurskrevende og krevd tverrfaglig innsats i løpet av siste halvdel av 2023.

FO4A og C: Levekårsforskjellene er redusert

Tiltak:

- Økt fokus på helseavklaring som skal bidra til varig inntektssikring for innbyggere med omfattende helseproblematikk og som har lav eller ingen inntektsevne
- Barnefamilier skal prioriteres for Kvalifiseringsprogram
- Sikre barnas behov og mulighet til deltakelse i fritids- og sosiale aktiviteter ved utmåling av sosialhjelp
- For å sikre helhetlig oppfølging av familien skal NAV-kontorets kartleggingsskjema benyttes ved utredning av familiens behov for bistand
- Sikre trygge og stabile bo- og oppvekstmiljø gjennom aktiv bruk av boligsosiale virkemidler, låne og tilskuddsordninger
- Kvalifisere flyktninger til arbeid og varig deltakelse i arbeidslivet gjennom introduksjonsprogram med utgangspunkt i deltakernes ressurser og med vekt på utdanning

Bydelens rapportering:

NAV-kontoret er organisert slik at oppfølging av brukere med behov for helseavklaring skjer i tett samarbeid med arbeidsrettet oppfølging.

Ved søknader om økonomisk stønad benyttes kartleggingsskjema som er utarbeidet for å sikre individuelle og konkrete vurdering av familiens og barns behov.

Deltakelse i arbeidslivet har over tid blitt ansett som den viktigste faktoren for å forhindre fattigdom, og det er tett sammenheng mellom det å stå utenfor arbeidslivet over lengre perioder og det å ha vedvarende lav inntekt inn i alderdommen. I tråd med NAVs samfunnsoppdrag er det et mål at flere av bydelens innbyggere kommer ut i aktivitet og arbeid og at sysselsettingsgraden økes og for å oppnå dette målet er det fokus på å prioritere begge ektefeller for aktive tiltak rettet mot arbeid.

Tjenesten har inn i 2023 med et fokus på at flyktninger skal gis mulighet til å benytte seg av de boligsosiale virkemidlene.

FO4C: Innbyggerne har mulighet til å delta, bidra og bli inkludert i fellesskap

Tiltak:

- Samarbeide med bydelens øvrige tjenester for å sikre at flyktninger som bosettes og innbyggere med levekårsrelaterte utfordringer inkluderes i fritidsaktiviteter.
- Tett samarbeid med bydelens øvrige tjenester knyttet opp mot frivillige organisasjoner

Bydelens rapportering:

Rapportering på tiltak, herav også effekter av tiltakene. Se her også budsjett 2023.

Tjenesten har et vedvarende fokus på å motivere og følge opp at flyktninger skal ha mulighet til deltakelse i fritidsaktiviteter. Bosetting av flyktninger krever samarbeid med bydelens øvrige tjenester, og samarbeid med frivillige organisasjoner er et fortsatt innsatsområde i 2024.

Frivilligheten har vært et prioritert innsatsområde for 2023. Det har vært et stort fokus på å motivere og følge opp at flyktninger skal ha mulighet til deltakelse i fritidsaktiviteter. I 2023 ble det fra Statsforvalter bevilget midler til svømmeopplæring for minoritetsspråklige elever, og i samarbeid med Lambertseter svømmeklubb har det blitt tilbudt svømmeopplæring til totalt 90 elever hvorav 25 stykker var elever fra 1. og 2.trinn, 25 stykker var elever på 3. trinn, mens 40 stykker deltok fra voksenopplæringen.

I samarbeid med Lions klubb har det blitt arrangert flere aktiviteter til barnefamilier. I juli 2023 deltok 30 stykker fordelt på to overnattingsturer til Strandenga og 22 stykker deltok på tur til Langedrag i høstferien. 31 stykker har besøkt Rush trampolinepark i høstferien og 13 stykker på overnattingstur til Langedrag i juleferien. Det ble arrangert julelunsj for deltakerne i Introduksjonsprogrammet, en lunsj som var sponset av flere aktører fra matvarebransjen, noe som viser stor bidragsvilje blant de involverte.

Nøkkel tall for: Funksjonsområde 4 - Sosiale tjenester og ytelser (AIS)	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp i løpet av året	1 517	1 538	1 482	1 657	1 890
Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet i løpet av året	226	218	213	231	238
Antall deltakere i introduksjonsordning i løpet av året	122	74	52	56	82
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp (måneder) - mottakere 25-66 år	7,9	7,4	8,4	8,4	8,2
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp (måneder) - mottakere 18-24 år	2,9	3,2	3,8	4,2	3,5
Andel mottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	61,0 %	59,0 %	59,4 %	56,4 %	54,9 %
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	44,0 %	38,0 %	39,0 %	36,4 %	35,6 %
Andel søknader om økonomisk sosialhjelp - behandlet innen 2 uker	66,0 %	82,0 %	78,0 %	84,2 %	70,6 %
Finansiering kjøp av bolig - andel søknader behandlet innen 1 mnd.	98,9 %	76,0 %	94,1 %	44,2 %	35,2 %
Søknad om kommunal bolig - andel søknader behandlet innen 3 mnd.	95,2 %	97,0 %	99,0 %	96,3 %	94,3 %

Årsberetning 2023 • Bydel Søndre Nordstrand

Funksjonsområde 4 - Sosiale tjenester	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Obligatoriske lokale måltall					
Andel positive vedtak for kommunal bolig effektivert innen 6 mnd.	62,0 %	90,0 %	86,0 %	59,2 %	-26,8 %
Personer med rusutfordringer bosatt i bolig fra institusjon	N.A	N.A	N.A	N.A	N.A
Sysselsettingsandel 25-66 år	N.A	N.A	N.A	N.A	N.A
Andelen KVP-deltakere som går til arbeid, utdanning eller statlige arbeidsrettede tiltak etter fullført program	66 %	72 %	69 %	68 %	-1 %
Andel søknader om økonomisk sosialhjelp - behandlet innen 2 uker	78,0 %	84,2 %	95,0 %	70,6 %	-24,4 %
Andel av mottakerne som har sosialhjelp som viktigste inntektskilde	59,0 %	44,11 %	<45	44,1 %	0,9 %

Kommentar til tabell: N. A. = Bydelen har ikke mottatt resultat eller måltall for denne indikatoren

Resultatindikator	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Andelen som bosettes innen 6 mnd. fra innvilget oppholdstillatelse	ingen bosettings kvote	98 %	95 %	81 %	-14 %
Andel som tilbys introduksjonsprogram innen 3 mnd. etter bosetting	ingen bosettings kvote	69 %	66 %	16 %	-50 %
Andel deltakere som er i arbeid eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram	N.A	77 %	65 %	N.A	

Antall sosialhjelpsmottakere (KOSTRA bydel nivå 3)	1 890
Antall deltakere i introduksjonsordningen 31.12. (årsstatistikk)	53
Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet 31.12. (Qustback)	162
Utbetalt sosialhjelp (funksjon 281 brutto utgift i 1 000 kr.)	194 175
Utbetalt introduksjonslønn (funksjon 275 art 1089 i 1 000 kr.)	9 801
Utbetalt kvalifiseringsstønad (funksjon 276 art 1089 i 1 000 kr.)	32 368

FO4 - Sosiale tjenester	Resultat 2021	Resultat 2022	Måltall 2023	Resultat 2023	Avvik 2023
Gj.sn. antall klienter med utbetalt økonomisk sosialhjelp per mnd.	688	751	680	876	-196
Gj.sn. brutto utbetalt økonomisk sosialhjelp per klient per mnd.	14 228	14 971	15 810	17 871	-2 061
Gj.sn. antall deltakere i kvalifiseringsprogram per klient per mnd.	135	144	157	153	4
Gj.sn. brutto utbetalt kvalifiseringsstønad per deltaker per mnd.	17 923	17 724	17 109	19 168	-2 059
Gj.sn. antall deltakere i introduksjonsordning per mnd.	31	26	45	47	-2
Gj.sn. brutto utbetalt introduksjonsstønad per mnd.	15 623	15 111	17 102	16 949	153

3.8 Styring og kontroll

Bydelens arbeid med risikostyring og internkontroll handler først og fremst om å ha fokus på å «gjøre tingene riktig». Det betyr å gjennomføre det som er fastsatt i mål og krav og samtidig sørge for at det som er bestemt blir gjennomført ved målrettet og effektivt drift, ved pålitelig rapportering og ved overholdelse av lover og regelverk for bydelens virksomhet.

Risikostyring og internkontroll i bydelen handler om å identifisere og håndtere risiko som hindrer måloppnåelse på følgende områder:

- Bydelen som tjenesteyter - sikre målrettet og effektiv drift av tjenesten som bydelen har ansvar for
- Bydelens rapporteringsansvar - sikre nøyaktig og pålitelig rapportering av tjeneste- og økonomidata både internt og eksternt
- Bydelens forvaltningsansvar - overholdelse av rutiner, lover og regelverk knyttet til bydelens virksomhet

Bydelen har et særlig fokus på risikostyring av prosesser knyttet til:

- Myndighetsutøvelse og saksbehandling
- HR/HMS/Personalområdet
- Budsjett/regnskap/økonomistyring
- Anskaffelser
- IKT- området
- Investeringsprosesser
- Personvern og informasjonssikkerhet
- Beredskap
- Leveranser overfor politisk styringsnivå

Avdelinger og enheter fører fortløpende kontroll med sin virksomhet gjennom ulike fagsystem og kvalitets- og avvikssystemet EQS, samt faste økonomirapporteringer. I tillegg har bydelen en egen enhet med ansvar for juridisk bistand og internkontroll. Enheten forestår juridisk rådgivning på alle områder i virksomheten i tillegg til interntilsyn i forhold til helse- og omsorgstjenestene og barnevernstjenesten. Bydelens barnehagemyndighet er også tillagt enheten. Gjennom EQS og interntilsyn vil dette arbeidet kunne sikre en mer målrettet oppfølging.

Bydelens reglementer og rutiner legges til grunn for internkontroll og virksomhetsstyring sammen med overordnede rutiner for Oslo kommune og gjeldene lovgivning. Løpende oppdatering av overordnede prosessrutiner er også en viktig del av bydelens arbeid med risikostyring og internkontroll.

For å bidra til at bydelen overholder lov- og regelverk ble det i 2022 etablert «juridisk forum» som ble videreført i 2023 som et kompetansehevende tiltak. Forumet holdes en gang pr måned og gjennomgår sentrale juridiske emner for bydelens virksomhet og er åpent for både saksbehandlere og ledere. I tillegg har enheten 2 ganger i uken «juridisk spørretime» der saksbehandlere og ledere kan komme med enklere spørsmål. Disse tiltakene vil fortsette i 2024.

Gjennom 2023 har bydelen hatt fokus på personvern og informasjonssikkerhet. Personvernkoordinator er plassert i enhet juridisk og internkontroll, mens informasjonssikkerhetskoordinator er plassert i IT-enheten. Disse koordinatorene har ukentlige møter, ved avvik og behov oftere, for å sikre samordning på områdene. En gjennomgang har resultert i oppdaterte rutiner og maler for begge områdene. Personvernkoordinator bistår med personvern vurderinger, følger opp avvik og melder til Datatilsynet. Avvikene følges opp med gjennomgang av rutiner og nødvendig opplæring. Kompetansehevende tiltak på området vil fortsette i 2024.

Interne tilsyn og revisjoner

Med bakgrunn i årsmeldingene for 2023 for barnehagene gjøres det en kartlegging for å avdekke behov for eventuelle tilsyn eller veiledning. I tillegg har det gjennom året vært gjennomført 6 tilsyn, 2 i private barnehager og 4 i kommunale.. Tilsynene har hatt ulike tema avhengig av hva som har framkommet av områdeovervåking. Det har vært gjennomført både dokumenttilsyn og stedlige tilsyn.

Det har også vært gjennomført stedlige tilsyn og dokumenttilsyn innen helse- og omsorgstjenester, både hos private leverandører og i egen drift i forhold til kvalitet og kontraktsoppfølging. Gjennom disse tilsynene er det ikke avdekket vesentlige avvik som krever særskilt oppfølging.

I 2023 ble det igangsatt 2 internkontrollprosjekter, et i helse- og omsorgstjenesten, med fokus på vedtakstid og journalføring, og et i barneverntjenesten, der fokuset vil være på anskaffelser og kontraktsoppfølging.. Disse prosjektene vil fortsette i 2024.

Eksterne revisjoner og analyser

Bydelen har hatt tre eksterne tilsyn i 2023. Statsforvalteren har gjennomført to tilsyn, et knyttet til «tilrettelegging i barnehage» hvor det ikke ble funnet avvik. Et tilsyn ble gjennomført med NAV og vurderingen av «barnets beste» i saksbehandlingen. Her ble det gitt en merknad som er fulgt opp. Videre har Arbeidstilsynet gjennomført et tilsyn hos NAV der det ble avdekket enkelte avvik. Avvikene er fulgt opp og lukket.

Tjenesteområder med særskilt oppmerksomhet

Grunnet bydelens økonomiske situasjon har følgende tjenesteområder særskilt fokus:

- Barnevernstjenesten
- Helse- og omsorgstjenester
- Tjenester til barn med spesielle behov
- Psykisk helse voksne
- Rus

Spørsmål	Ja	Delvis	Nei	Hvis nei eller delvis, kommenter
Er det etablert et risikobasert helhetlig system for internkontroll i virksomheten?		X		EQS som kvalitetssystem bidrar til å synliggjøre risiko. Avvik følges opp av ledere på ulike nivåer. Videre gjennomføres det systematisk områdeovervåking som grunnlag for hvor det bør settes inn tiltak.
Er det etablert tiltak og kontrollaktiviteter som følge av risikovurderingen og er tiltakene fulgt opp?	X			
Er det utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer på viktige områder/prosesser basert på en vurdering av risiko?	X			
Etterleves rutinene og prosedyrene i virksomheten?		X		På enkelte områder er det iverksatt forbedringstiltak som f.eks. opplæring.
Er alle vesentlige avvik, spesielle hendelser og svakheter fulgt opp?	X			
Er alle anmerkninger fra tilsyn, eksternrevisor, internrevisor og lignende fulgt opp?	X			
Oppsummert: Internkontrollen er utformet slik at virksomheten har målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholder lover og regler.		X		Det er iverksatt opplærings- og internkontrolltiltak for å øke kompetansen og kvaliteten innenfor dette området.

4 Særskilt rapportering

4.1 Tiltak for å forbedre service overfor brukerne

Publikumsmottak/resepsjon i nytt bydelshus på Holmlia er bemannet med minimum 2 personer i åpningstiden 0800-1530 på alle hverdager. Hit kommer først og fremst besøkende som allerede har avtaler med bydelen, men også innbyggere som søker svar og veiledning om bydelens tjenester og tilbud. Publikumsvennligheten er dermed i enda større grad ivarettatt ved at tjenestene er lettere tilgjengelig for innbyggere og andre interessenter.

Bydelen kommuniserer aktivt på sosiale medier, i tillegg til Oslo kommunes nettsider og informasjonsskjermer plassert rundt i bydelen. Bydelen kommuniserer også via frivillige og lokale samarbeidspartnere. For eksempel har vi sendt plakater på ulike språk om drop-in koronavaksine, til trossamfunn, idrettslag, foreninger, råd, komiteer og utvalg i bydelen.

Bydelen har i 2023 forbedret direktesendingen av politiske møter for å gjøre de mer engasjerende for publikum. Bydelen har tatt i bruk Møteportalen for politikere for å gjøre det enklere for folkevalgte.

Helsestasjonen bruker appen helseoversikt og helsestasjonsboken «Tenke snakke bruke» for å formidle faglig forsvarlige råd fra offentlige kilder til småbarnsforeldre.

NAV-kontoret i bydelen bruker NAV kontaktsenter som kontaktpunkt for alle telefonhenvendelser, inkludert sosiale tjenester i NAV. NAV kontaktsenter har innarbeidede systemer for loggføring, samtalenotat og oppfølging av at henvendelser blir fulgt opp innen gitte frister. Henvendelser skal besvares innen 48 timer. Publikumsmottaket er åpent fra kl 09:00-15:00. Nye brukere blir henvist til sosialtjenestens utredningsteam som er bemannet med erfarne veiledere og økonomi-/gjeldsrådgivere. NAV-kontoret tilbyr timeavtale for innbyggere som søker sosiale tjenester samme dag i akuttsaker og for nye brukere innen 3 dager for ordinær timeavtale.

Det arbeides kontinuerlig med å bedre tilgjengeligheten for brukere som har behov for det på NAV-kontoret. Tjenesten har en målsetting om at det skal tas utgangspunkt i brukerens ressurser og medvirkning når det utarbeides tiltak rettet mot økt selvhjelpenhet. Selv om dette vektlegges, har tjenesten fortsatt et potensiale for å nå målsettingen.

Barneverntjenesten har i 2023, i samarbeid med flere andre bydeler, etablert et større brukerråd for ungdom. Ungdomsrådet har 12 medlemmer som samles 4 ganger i året. Den første samlingen handlet om å bli kjent med oppdraget og hverandre. Den andre samlingen hentet innspill i «utviklingen av planer for hjelpetiltak». Den tredje samlingen, hadde temaet «det første møtet med barnevernet». Møte nummer fire, ble avholdt ved årets slutt (2023), og omhandlet temaer som «hvordan møte ungdom med flerkulturell bakgrunn» og «kultursensitivitet». Innspillene fra ungdommen brukes aktivt i utviklingen av nye maler, rutiner og verktøy i barneverntjenesten.

En sentral del av opplæringen og veiledningen i barnverntjenesten omhandler å få frem brukerstemmer i sakene som kommer til barnevernet.

I DigiBarnevern-prosjektet jobbes det kontinuerlig med utvikling av innbyggertjenester innlemmet i fagsystemet Modulus Barn som ble innført i oktober 2023. Målet er digitale tjenester for barn, unge og foresatte som hjelper dem å møte et åpent, tilgjengelig barnevern, hvor de gis gode muligheter til medvirkning. Det er også flere ledd i prosjektet som skal bidra til effektivisering og færre saksbehandlingsledd. Et av hovedmålene er å legge til rette for å øke kvaliteten på tjenestene for innbyggerne, i kontakt med barnevernet.

Avdeling helse, omsorg og mestring har etablert Innbyggertelefon som er betjent alle hverdager mellom kl 10:00 og 12:00. Her skal brukere og pårørende få hjelp og svar på spørsmål eller veiledes videre til ansvarlige om ikke stabens ansatte kan gi svar.

Enhet hjemmetjenester jobber daglig for å best mulig imøtekomme brukers behov og ønsker, slik at de kan påvirke eget hverdagsliv i tjenesteutøvelsen. Enheten oppfordrer alle brukere av hjemmetjenestene til å benytte seg av Innbyggerdialog, en kommunikasjonskanal direkte i dokumentasjonsverktøyet som brukes. Her kan brukere og evt. pårørende kontakte tjenesten direkte, unngå telefonkø, se hvilke tjenester de mottar og når. I tillegg kan de få varsler når tjenesten er mottatt, hvis de ønsker det. Innbyggerdialog sikrer at kommunikasjonen blir arkivert og kanalen ivaretar personvernet. Innbyggerdialogen blir svart på daglig. Alle brukere som mottar tjenester og vedtak, mottar også informasjonsbrev om helsenorge.no.

Flere enheter i avdeling helse, omsorg og mestring har også i 2023 benyttet ulike plattformer for digitale møter med samarbeidspartnere og pårørende. Dette har effektivisert måten å samhandle med bydelens innbyggere som har behov for helse- og omsorgstjenester.

Fritid og nærmiljø har ved sine tjenestesteder minst en voksen i hver sone, slik at terskelen skal være lav for å kunne snakke med trygge voksne. Enheten har tatt initiativet til opprettelse av flere grupper i samarbeid med barnevernet hvor målet er å imøtekomme utsatte barn på trygge arenaer i sin egen bydel.

Enheten bruker sosiale medier som Snap, Instagram, Tiktok og Facebook for å lettere kommunisere med brukerne. Her legges det ut info om hvilke tilbud og aktiviteter som er aktuelle innenfor gitte tidspunkt.

Når det kommer til medvirkning har enheten som policy å rådføre seg med ungdommene før det settes i gang med endringer. Enhetene har et ungdomsråd/klubbråd som et viktig ledd i medvirkning, hvor ungdommene selv kan komme med forslag til aktiviteter, oppgraderinger, innkjøp, arrangementer osv. Enheten har gjennomført flere sosiale lavterskeltilbud for innbyggere i ulike nærmiljø i bydelen. Enheten har også i noen tilfeller hatt anledning til å besørge transport for å sikre at så mange innbyggere som mulig skulle kunne delta. Gjennom samarbeid med frivillige er flere tilbud ved Bjørndal frivilligsentral gjort tilgjengelige med utvidet åpningstid.

4.2 Saksbehandlingstid

Enhet barnehage (inkl. pedagogisk fagsenter)

Følges de veiledende fristene i forvaltningsloven (ja/nei)?	Ja
Følges frister fastsatt i egne særlover?	Ja
– Barnehageloven, kap VII §§31-40	
– Forvaltningsloven KAP III-VI, §§11-36	
– Forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage	
– Forskrift om kommunale barnehager Oslo	
– Forskrift om foreldrebetaling	
Følges frister fastsatt i bystyrevedtak?	Ja - hovedopptak
Har enheten rutine for foreløpige svar (ja/nei)?	Ja
Følges rutine for foreløpige svar (ja/nei)?	Ja
Har enheten restanselister (ja/nei)?	Nei
Har kommunerevisjonen i løpet av året undersøkt saksbehandlingstider (ja/nei)?	Ja ¹⁾

¹⁾ Svar sendt kommunerevisjon 19.01.24 - om spesialpedagogisk hjelp. I tillegg har det høsten 2023 vært tilsyn av Statsforvalter på barnehagelovens §37

Det er til dels lang behandlingstid for redusert foreldrebetaling, men lovverket gir ingen konkret frist for behandling av dette.

Enhet barnevern

Følges de veiledende fristene i forvaltningsloven (ja/nei)?	Delvis
Følges frister fastsatt i egne særlover?	Delvis
– Barnevernloven	Barnevernloven
Følges frister fastsatt i bystyrevedtak?	Ja
– Det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av 2 uker etter mottatt, jfr. bystyrevedtak i sak 43/02, rundskriv 20/02.	
Har enheten rutine for foreløpige svar (ja/nei)?	Ja
Følges rutine for foreløpige svar (ja/nei)?	Ja
Har enheten restanselister (ja/nei)?	Ja
Har kommunerevisjonen i løpet av året undersøkt saksbehandlingstider (ja/nei)?	Nei

Barneverntjenesten har avvik i form av fristbrudd knyttet til avklaring av meldinger og gjennomføring av undersøkelser. Vi rapporterer til Statsforvalter hva dette er hvert kvartal. I 2023 har vi to meldinger med fristbrudd pga. saksbehandlingsfeil. Vi har fristbrudd i 43 undersøkelser. Årsaker oppgitt til fristbrudd, utfordrende å komme i kontakt med familier og komplekse problemstillinger med behov for lenger kartleggingstid, f.eks. sakkyndigutredning, noe er saksbehandlingsfeil og uforutsett fravær. På grunn av overgangen til nytt system er ikke rapporteringsmodulen klar med valide data per i dag. Vi har ikke riktig oversikt over totalt antall mottatte meldinger, og gjennomførte undersøkelser i 2023. Tjenesten har av samme årsak ikke konkrete tall på antall barn som mangler plan.

Beskriv tiltak ift. å redusere evt.restanselister

Tjenesten jobber i disse dager med implementeringen av nytt fagsystem og følgene av den overgangen. Fokuset er hvordan vi kan justere og etablere arbeidsprosesser med påfølgende rutiner for å sikre kvaliteten på våre tjenester, i tillegg til alle lovkrav. Tjenesten samarbeider med prosjektansvarlig for overgangen til nytt fagsystem og stiller med representant inn i arbeidet med maler, standardtekster og rutiner som skal være verktøy for ansatte for å følge opp lovkrav og legge til rette for god forvaltningsskikk. Herunder sikre fokus på lovens vilkår og familienes rettigheter. Det avholdes ukentlige møter med alle seksjoner hvor de kan melde inn behov for endringer i fagsystemet, herav endringer i rutiner, maler osv. Tjenesten har også en rutine for avvik med fremgangsmåte på hvordan ansatte kan melde avvik og eksempler på hva som er avvik. Dette ligger til grunn i vurdering av endringer i rutiner eller opprettelse av nye.

Kommenter evt. oppfølging fra kommunerevisjon

Ingen slik undersøkelse.

Avdeling helse, omsorg og mestring

Følges de veiledende fristene i forvaltningsloven (ja/nei)?	Ja
Følges frister fastsatt i bystyrevedtak?	Ja
Bystyrevedtak sak 43/02, rundskriv 20/02 <i>Det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvare i løpet av 2 uker etter mottatt.</i>	
Har enheten rutine for foreløpige svar (ja/nei)?	Ja
Følges rutine for foreløpige svar (ja/nei)?	Ja
Har enheten restanselister (ja/nei)?	Ja
Har kommunerevisjonen i løpet av året undersøkt saksbehandlingstider (ja/nei)?	Nei

Forvaltningen av helse- og omsorgstjenester har over en tid hatt økt trykk på saksmengde, samtidig som kompleksiteten i mange saker er økende. Dette knytter seg for eksempel til flere innbyggere i samme familie som har behov for mange kommunale tjenester i tillegg til helse- og omsorgstjenester, og som krever stor grad av koordinering, økte krav fra lovgiver om dokumentasjon i enkeltsaker, samt krevende klagesaksbehandling. Videre så utfordres den kommunale helse- og omsorgstjenesten av mangel på plasser på rammeavtaler for kjøp av tjenester, mangel på boliger til utskrivningsklare pasienter som står uten fast bopel og venteliste for plasser på sykehjem som gjør at saksbehandlingstiden pr. sak øker. Enheten har økt saksbehandlerressursene innen habiliteringsfeltet med 1 årsverk, og benyttet 3 tidligere ansatte med forvaltningskompetanse på pensjonistvilkår. Videre jobbes det med å sørge for å sette inn vikarer ved lengre sykefravær og fødselspermisjoner.

Sosialtjenesten

Følges de veiledende fristene i forvaltningsloven (ja/nei)?	Ja
Følges frister fastsatt i egne særlover?	
Sosialtjenesteloven	Ja
Følges frister fastsatt i bystyrevedtak	
Foreløpig svar i løpet av 14 dager	Delvis*
Har enheten rutine for foreløpige svar (ja/nei)?	Ja
Følges rutine for foreløpige svar (ja/nei)?	Ja*
Har enheten restanselister (ja/nei)?	Ja
Har kommunerevisjonen i løpet av året undersøkt saksbehandlingstider (ja/nei)?	Ja

*Kommunerevisjonen avdekket svikt i saksbehandlingsrutiner ved at saker ikke ble behandlet innen ugrunnet opphold etter at frist for innlevering av dokumentasjon var utgått.

Tjenesten har siden september 2022 hatt en økning i antall sosialhjelpsmottakere. Det totale antallet behandlede søknader om økonomisk stønad etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) økte fra 15 991 i 2022 til 17 773 i 2023, og i løpet av 2023 ble 70,6 % av søknadene behandlet innenfor 14 dager. I perioden fra 01.06.23 - 31.12.23 ble 85,14 % av søknadene behandlet innenfor 14 dagers fristen.

Kontoret har siden 2021 hatt flere omorganiseringsprosesser og utskifting av ansattegrupper og ledere. Dette har sammen med sykefravær og vakante stillinger hatt betydning for tjenestens mulighet til å overholde frister for saksbehandling av søknader etter sosialtjenesteloven. Ansettelsesprosessene som ble gjennomført i 2022 resulterte i ansettelser av personale med liten eller ingen erfaring fra sosialtjenesten og med behov for grunnleggende opplæring. Systematisk opplæring av ansatte ble ikke i tilstrekkelig grad prioritert på grunn av økningen i antall sosialhjelpsmottakere. Ansettelsesprosessene ga således ikke forventet effekt i løpet av 2023. Økningen i antall søknader om økonomisk stønad medførte videre at kontroll og kvalitetssikring av arbeidet knyttet til utredning og behandling av søknader ikke ble tilstrekkelig ivarettatt, og til redusert arbeidsrettet oppfølging på grunn av nødvendig omdisponering av ressurser til inntektssikring.

Beskriv tiltak ift. å redusere evt.restanselister

Restanselister på søknad om økonomisk stønad gjennomgås og fordeles daglig. Ved økning i saksmengde omdisponeres personale slik at søknadsbehandling blir prioritert. Fra og med november 2023 har tjenesten leid inn 5 eksterne ressurser på time-basis for behandling av søknader for å møte økningen i antall søknader om økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven. Samtlige har erfaring fra arbeid med saksbehandling etter lov om sosiale tjenester generelt, og tidligere erfaring fra sosialtjenesten i Søndre Nordstrand spesielt. Effekten av innleid personale vil kunne forventes i løpet av første halvdel av 2024. Det er videre rekruttert ytterligere en spesialkonsulent som, i tillegg til de to eksisterende stillingene, skal bistå i arbeid med kontroll og kvalitetssikring av arbeidet knyttet til utredning og behandling av søknader etter gjeldende lovverk. Kontroll og kvalitetssikring dreier seg i tillegg til godkjenning av vedtak etter sosialtjenesteloven om opplæring og faglig oppfølging av personalet i samarbeid med teamkoordinatorer.

Kommentar evt. oppfølging fra kommunerevisjon

At søknader ikke behandles uten ugrunnet opphold etter at frist for innlevering av dokumentasjon er utgått kan knyttes både til stor arbeidsmengde, manglende opplæring og manglende rutine hos den enkelte veileder. Tjenesten er siden siste halvår 2023 i gang med å rekruttere ansatte i flere avdelinger for å møte økningen i antall brukere. På grunn av utfordringene knyttet til å rekruttere personale med erfaring fra sosialtjenesten har tjenesten et kontinuerlig fokus på opplæring i tråd med gjeldende lovverk.

4.3 Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse

Områder fra handlingsplanen	Ja/nei
Har virksomheten utarbeidet handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse?	Ja
Er det utarbeidet konkrete tiltak på handlingsplanens satsingsområder? 1)	Ja
Tiltak gjennomført i 2023	
1. Videreføring av prosjekt knyttet til å få mennesker med utviklingshemming ut i arbeid/aktivitet	Ja
2. Videreføring av prosjekt knyttet til pårørendestøtte/veildning i hjemmet til familier med barn/unge med funksjonsnedsettelse	Ja
3. Videreutvikling av ambulerende team innen habiliteringsfeltet	Ja

4.4 Universell utforming

Bystyret vedtok i april 2022 Byrådssak 282/21 Strategi for universell utforming i Oslo kommune. Oslo kommune legger FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelse (CRPD) til grunn for kommunens arbeid med universell utforming. Universell utforming er derfor en forutsetning i flere av kommunens målområder innen folkehelse, aldersvennlig by, og digital utvikling.

Oslo kommunes mål er å være universelt utformet og tilgjengelig slik at byens innbyggere har mulighet for samfunnsdeltakelse og livsutfoldelse. Oslo kommunes skal, innenfor bærekraftige perspektiver, arbeide kontinuerlig for universell utforming og tilgjengelighet innen 2030. En sektorovergripende handlingsplan for universell utforming er i 2022 på høring i virksomhetene. Viktige tiltak i handlingsplanen er kartlegging av status for universell utforming i virksomhetenes infrastruktur, som grunnlag for prioritering og gjennomføring av tiltak. Videre rettes fokus mot å sikre brukermedvirkning i prosjektgjennomføringer, kompetansebygging og deltagelse i fagnettverk.

Fra 2023 skal virksomhetene rapportere årlig om status for universell utforming med utgangspunkt i at kommunen skal være universelt utformet i 2030. I årsberetningen for 2022 bes virksomhetene bekrefte at byrådssak 282/21 Strategi for universell utforming legges til grunn for virksomhetens arbeid, samt en kort beskrivende tekst som beskriver status for universell utforming i virksomheten.

I 2023 forventes det at virksomhetene følger opp aktuelle tiltak i sektorovergripende handlingsplan for universell utforming.

Bydelens rapportering:

Bydelshuset tilfredsstiller krav om universell utforming, og er tatt i bruk i 2022. For øvrig har bydelen flere eldre bygg, bl.a. barnehager, der full tilrettelegging ikke er mulig eller krever omfattende tiltak. De fleste eies av Oslobygg KF og eventuelle utbedringer skjer i samarbeid med dem. Universell utforming inngår som et kapittel i bydelens trafikkplan.

Åsbråten barnehage ble i 2022-23 rehabilitert og ferdigstilles på nåværende tidspunkt. På bakgrunn av denne rehabiliteringen har de fått tilrettelagt for universell utforming ved blant annet dører som åpnes automatisk, installasjon av heis, nye farger på vegger, gulvbelegg med fargepunkter og rampe utenfor kontor for adkomst med rullestol.

Det er i 2023 iverksatt et tilgjengelighetsprosjekt for Osoulungdommens motorsenter. Prosjektet ledes av Oslobygg KF.

4.5 Likestillingstiltak rettet mot byens innbyggere

		Ja	Nei
Har virksomheten laget en plan for mangfold og likeverd - og mot diskriminering?		x	
Hvis ja - er dette	I en egen plan		
	I overordnede planer	x	
Hvis ja - gjelder plan og mål tiltak for alle diskrimineringsgrunnlag?		x	
Hvis nei, gjelder planen (mulig å krysse av flere)?	Ferkulturelt mangfold		
	Kjønns- og seksualitetsmangfold		
	Funksjonsmangfold /universell utforming		
Har virksomheten gjennomført opplæring for sine ansatte?		x	
Hvis ja - gjelder dette (mulig å krysse av flere)?	Likeverdige tjenester	x	
	Representativ rekruttering	x	
	Holdningsarbeid	x	
Har virksomheten har oppnevnt en OXLO-kontakt?			x
Er muligheten til å klage på diskriminering gjort kjent for ansatte og ledere i virksomheten?			x
Beskriv kort ett (eller flere) eksempel på beste praksis?		x	
I bydelens overordnede HR-strategi har vi satt som mål å være en arbeidsgiver med kultur for mangfold, fellesskap og inkludering. Denne strategien skal underbygge mangfold og inkludering og forhindre diskriminering. Videre har bydelen en jevn fordeling av ansatte med ulike aldre og en livsfasepolitikk som skal ivareta ansatte i ulike faser av livet. I bydelens strategisk kompetanseutviklingsplan legges det til grunn at bydelen skal ha en åpen organisasjonskultur, noe som underbygger mangfold og likeverd. I Bydel Søndre Nordstrands rekrutteringsstrategi har vi inkludert en aktiv innsats for mangfoldsrekruttering for å forhindre diskriminering. Målet er å styrke et inkluderende arbeidsliv og sikre at våre ansatte representerer den befolkningen vi betjener. Vi er også opptatt av å opprettholde kompetansekravene samtidig som vi søker å rekruttere en mangfoldig arbeidsstyrke. I bydelens rekrutteringsstrategi er det fokus på mangfoldsrekruttering for å skape et inkluderende arbeidsmiljø, samt en mangfoldig og kompetent arbeidsstyrke. Bydelen har satt i gang et arbeid med å utvikle en rekrutteringsrutine som tar for seg hele rekrutteringsprosessen. I denne rutinen vil det innarbeides at dersom man har kvalifiserte kandidater som haker av for innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne eller hull i CV, skal minst én av disse innkalles til intervju. Bydelen gjennomfører opplæring i rekruttering for ledere og tillitsvalgte der særlig likeverdige tjenester og representativ rekruttering er viktig. Mangfoldsprosjekt i barnehagene i samarbeid med Oslo Met har hatt fokus på å øke kompetansen til ledere i barnehagene innen mangfoldsledelse.			

4.6 Læringer

Bydelen har i 2023 hatt 14 læringer innenfor fagområdene helse og sosial og oppvekst helsefagarbeiderutdanning og barn og ungdomsarbeider. Av disse har det vært 7 læringer i barnehagene i 2023.

4.7 Rapportering innen HR-området og helse- miljø og sikkerhet (HMS)

Bydelen har den siste tiden hatt økt fokus på å gi opplæring til ansatte i kvalitetsarbeid og avvikshåndtering. Dette for å bevisstgjøre ledere om ansvaret til å følge opp avvik og forbedre bydelens rutiner og retningslinjer.

Bydelen er i gang med et arbeid for å utarbeide en overordnet kompetanseplan for systematisk HMS-arbeid for ledere, verneombud og AMU-medlemmer for å øke kunnskap om hvordan bydelen skal jobbe systematisk med HMS-arbeid. Kompetanseplanen er ment til å øke kunnskap om de ulike rollene ledere, verneombud og AMU-medlemmer har, og hvordan ulike avvik skal registreres.

Bydelen har fortsatt en vei å gå for å etterleve avvikssystemet og i større grad melde avvik når disse oppstår. Bydelen har derfor satt i gang et arbeid med å utvikle et opplæringsløp innen HMS som skal synliggjøre hvordan bydelen rent praktisk skal arbeide med HMS og avvik. Videre har bydelen utarbeidet kompetanseplaner for ledere som blant annet inneholder sentral HMS-instruks. Denne skal alle lederne i virksomheten ha kunnskap om.

Det er også gode rutiner for varsling i bydelen. Det gis opplæring i muligheten for å varsle i en kompetanseplan som nyansatte får tildelt. Varslinger går til lokalt varslingsråd og varslingsrådet har egne retningslinjer for hvordan de håndterer disse.

4.7.1 Likestilling og mangfold

Tilstandsanalyse	Ja	Nei	Hvis nei, hvorfor ikke?
Har virksomheten i løpet av 2023 undersøkt om det finnes risiko for diskriminering eller andre hindre for likestilling?*	x		

Bydelen har en overordnet HR-strategi, strategisk kompetanseutviklingsplan og livsfasepolitikk hvor det er fokus på likestilling og mangfold. Bydelen har i sine strategiske planer et mål om å være en arbeidsgiver med kultur for mangfold, fellesskap og inkludering. Disse strategiene skal underbygge mangfold og inkludering og forhindre diskriminering.

Videre har bydelen med utgangspunkt i lønnspolitisk strategi opprettet et lønnspolitisk utvalg i bydelen som skal forhindre diskriminering og sikre at saker innen lønnsfastsettelse og lønnsvurdering behandles likt.

Bydelen har en rekrutteringsstrategi som strekke seg etter å ha et mangfold av ansatte som representerer den befolkningen og arbeider aktivt med mangfoldsrekruttering for å styrke det inkluderende arbeidslivet. Det arbeides videre med en rekrutteringsrutine som skal sikre at rekrutteringsprosessene blir enda bedre og for å sikre likebehandling av alle kandidater under rekruttering. I denne rutinen vil det innarbeides at dersom man har kvalifiserte kandidater som huker av for innvandrerbakgrunn, nedsatt funksjonsevne eller hull i CV, skal minst én av disse innkalles til intervju.

Kjønn og lønn

Kategori		Kjønnsbalanse			Lønnsbalanse		
		Menn %	Kvinner %	Total (N)	Menn (kr)	Kvinner (kr)	Kvinner andel av menn %
Totalt i virksomheten	2023	27,5	72,5	3 177	365 416	421 663	115,4
	2022	28,8	71,2	3 087	356 736	425 249	119,2
Toppleders ledergruppe inkl. toppler	2023	25,0	75,0	8	1 245 100	1 167 800	93,8
	2022	17,7	83,3	6	1 161 100	1 192 105	102,7
Stillingskategori 1 -0339000	2023	38,5	61,5	135	476 721	477 626	100,2
	2022	29,7	70,3	185	440 434	443 267	100,6
Stillingskategori 2 - 0287000	2023	8,0	92,0	75	526 133	530 694	100,9
	2022	9,2	90,8	65	490 900	500 286	101,9
Stillingskategori 3 - 0105000	2023	11,3	88,7	62	643 586	632 291	98,2
	2022	8,5	91,5	59	618 500	593 832	96,0

Bydelen ivaretar Hovedtariffavtalens krav til likestilling på kjønn og lønn. Ved alle omstillinger lages det risikovurdering av de arbeidsmiljømessige konsekvenser, etter AML og Lov om likestilling. Videre vurderes det ved lønnsfastsetting og lønnsendring ift likestilling i Hovedtariffavtalen, risiko for diskriminering, samt at det kvalitetssikres ved all stillingsutlysning.

Bydelen har i 2023 utarbeidet partssammensatt lokal Lønnspolitikk og har fra mai 2023 behandlet både administrative endringer og forhandling av lønnskrav i partssammensatt lokalt Lønnsutvalg som sikrer transparens og likebehandling i lønssaker.

Heltid, deltid mv.

	Alle ansatte	Heltid			Deltid			Ufrivillig deltid			Midlertidig ansatte		
	Totalt	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %	Totalt	Menn %	Kvinner %
2023	1794	769	18 %	82 %	359	17 %	83 %	(N)	%	%	114	32 %	68 %
2022	1642	729	19 %	81 %	353	14 %	86 %	N/A	%	%	193	21 %	78 %

Andelen heltidsstillinger i bydelen har steget med 9 prosent, som kan være resultat av et stort antall innfridde kravstillinger etter AML, og at ungdommer i Tiltaksavdelingen i 2023 inngår i tallet for faste ansatte. Bydelens andel deltidsstillinger har ligget stabilt i 2023, men andel midlertidig ansatte har gått ned markant. Dette kommer trolig som resultat av en rekke tiltak de senere årene for å øke stillingsbrøker og legge til rette for flere heltidsstillinger. Ved å slå sammen stillingshjemler og benytte langvakter fikk flere ansatte økt sin stillingsprosent samtidig som bemanningsbehovet på helg ble ivaretatt. Dette la til rette for noe økning i gjennomsnittlig stillingsprosent og dermed et redusert antall ansatte som den enkelte bruker måtte forholde seg til.

Andel ansatte som har ufrivillig deltid ble sist undersøkt i 2021 med anonym spørreundersøkelse gjennomført manuelt. Det har ikke vært mulig å gjennomføre tilsvarende undersøkelser i 2022 og 2023 ut fra et ressursperspektiv. Digitalt hadde det teknisk vært en grei undersøkelse, men av hensyn til krav til GDPR og Informasjonssikkerhet er ikke bydelen i stand til å gjennomføre dette.

Bydelen har gjennom 2022 og 2023 gått fra prosjekt til gjennomføring, med etablering av Ressurspool for enhet Hjemmetjenester og enhet Habilitering med tilhørende lederfunksjon. Dette i samarbeid mellom ledere, tillitsvalgte, og HR-enheten. Ved disse opprettelsene har det vært en forventning om at andelen deltidsansatte på sikt kan reduseres og at gjennomsnittlig stillingsprosent kan økes.

Arbeidsgiver har sammen med hovedtillitsvalgte gjennomførte årlige drøftinger jfr. AML § 14-9 og Dok 25 -Fellesbestemmelsene § 2.1. Drøftingene ble innledet med formål og hensikt å øke andel heltidsstillinger ettersom dette styrker stabilitet i bemanning og leveranser. Videre er tiltak i bydelen parallell med Heltidskulturarbeidet i Oslo kommune. Retningslinjer ble partssammensatt oppdatert, og det ble videre strammet inn på; prinsipper for unntak av ansettelser i hel fast stilling, -prinsipper for ledige deltidsstillinger, -samt hvilke forutsetninger for utvidelse av stilling. Partene ble i møte 2. mars 2023 enige om at følgende skal gjelde i BSN:

Prinsipper

- Ansettelser skal foretas skriftlig.
- Ansettelser skal være i tråd med Oslo kommune sin rekrutteringspolitikk.
- Ved ansettelse og opprykk skal det i første rekke tas hensyn til søkerens kvalifikasjoner (formal og realkompetanse samt skikkethet for stillingen).
- Partene er enige om å prioritere arbeidet med heltidskultur i Oslo kommune.
- Det skal som hovedregel utlyses og ansettes i hel fast stilling, med mindre omfanget av arbeidet eller en vurdering av arbeidssituasjonen tilsier noe annet.
- Når forholdene ligger til rette for det gis deltidsansatte, ved ledighet i stilling, fortrinnsrett til å utvide sin arbeidsavtale inntil hel stilling.
- Det forutsettes at den deltidsansatte er kvalifisert for stillingen.

Prinsipper for unntak fra hovedregelen om ansettelse i hel fast stilling

- Ved oppdekking av kortsiktige midlertidig behov pga sykdom, korte permisjoner eller uforutsette hendelser
- Ved turnus virksomhet for å oppnå tilfredsstillende dekking av alle vakter
- Dersom omfang og organisering av tjenesten ikke er forenelig med hele faste stillinger

Deltidsstillinger

- I forkant av utlysning av faste hele stillinger skal det vurderes hvorvidt det er mulig å tilby ansatt med uønsket deltidsstilling utvidelse av stillingen.
- Det forutsettes at ansatte selv formelt har meddelt ønske om utvidelse, for eksempel i medarbeidersamtale.
- Sammenslåing eller utvidelse av deltidsstilling bør vurderes i forkant av utlysning.

Følgende forutsetninger må være til stede ved utvidelse av stilling:

Som utgangspunkt skal ansatte i deltidsstillinger få mulighet til å utvide sin stilling fremfor at det foretas nyansettelser iht Aml § 14-3.

- Ansatt må være kvalifisert til stillingen
- Utvidelse av stilling må ikke medføre vesentlig ulempe for arbeidsgiver (bør si noe mer her om for eksempel driftsmessige utfordringer)
- Ansatt må underrettes om de begrensninger i forhold til annet arbeid som foreligger dersom man velger å utvide stillingen i BSN
- Ansatt må formelt meddele ønske om utvidet stilling til arbeidsgiver
- Ansatt kan ikke inneha flere deltidsstillinger dersom dette medfører sammenfallende arbeidstid i stillingene eller brudd på arbeidstidsbestemmelser
- Ansatt kan ikke inneha mer enn 100% stilling i Oslo Kommune
- Arbeidsgiver skal underrettes om bi-arbeidsgivere ved oppstart og underveis i arbeidsforholdet. Denne skal vurderes og eventuelt godkjennes av hovedarbeidsgiver Oslo kommune.

Arbeidsgiver og arbeidstaker bør i medarbeidersamtalen drøfte mulige kompetansehevende tiltak dersom dette vil medføre større muligheter for ansatt til å få utvidet sin stilling.

Likestillingsredegjørelse

Likestillings- og mangfoldstiltak*	Bakgrunn/tilstand	Mål for tiltaket	Beskrivelse av tiltaket	Status på rapporterings-tidspunktet/måloppnåelse
Like lønns- og arbeidsvilkår for samme type stillinger.	Bydelen ønsker ikke lønnsforskjeller eller forskjeller i arbeidsvilkår	Ingen lønns-forskjeller eller forskjeller i arbeidsvilkår	Lokal lønnspolitikk og lokalt lønnsutvalg som sikrer transparens og likebehandling. Både arbeidsgiver og arbeidstakersiden følger med på lønssituasjonen i bydelen slik at det ikke er forskjell på mann/kvinne/innvandrere/evt. Andre grupper i samme type stillinger.	Løpende.
Rekruttering som ivaretar likestilling og mangfold	Bydelens demografi er preget av mangfold. Mye av rekrutteringen skjer blant egne innbyggere så mangfoldet blir en naturlig konsekvens av dette. Sikre fortsatt god rekruttering som ivaretar mangfold og likestilling.	Mangfold i ansattgruppen	Gode rutiner i rekrutteringsarbeidet for om mulig å ansette arbeidstakere innenfor prioriterte grupper (funksjonshemmede, eldre arbeidstakere og andre minoritetsgrupper)	Løpende.
Ivaretagelse av likestilling og mangfold gjennom bydelens "Livsfasepolitikk"	Bydelen ivaretar personellpolitiske retningslinjer gjennom bydelens "Livsfasepolitikk"..	Formålet med å evaluere livsfasepolitikken oppsummeres enkelt slik: økt tillit, bedre dialog, sikre god kompetanse og økt fleksibilitet.	For best mulig å sikre at Bydelen framstår som en god arbeidsgiver med fokus på å tiltrekke, rekruttere og beholdeviktig arbeidskraft, ønsker bydelen å utvikle en personalpolitikk med fokus på livsfaseperspektiv.	Løpende

4.7.2 HMS

	Ja	Nei	Hvis nei, kommentarer
Er det fastsatt oppdaterte mål på HMS-området for 2023?	x		
Med utgangspunkt i målformuleringene, er det utarbeidet tiltaksplaner/handlingsplaner?	x		
Er handlingsplaner/tiltaksplaner innpasset i de årlige budsjetter og økonomiplaner?	x		
ARBEIDSTID			
Har virksomheten etablert rutiner og internkontroll for å sikre etterlevelse av arbeidsmiljølovens arbeidstids- bestemmelser og som fanger opp og retter eventuelle avvik som fremkommer, jf. rundskriv 31/2020?	x		
Har virksomheten løpende kontroll med arbeidstiden, både for å sikre at rammene for arbeidstid blir fulgt og for å sikre en vurdering av at arbeidstidsordningene er forsvarlig?	x		
Virksomheten bes oppgi antall brudd på arbeidsmiljølovens arbeidstidsbestemmelser i 2023.	Antall: 2059		Kommentar:
Hvordan har virksomheten behandlet bruddene i AMU?	Kommentar: Ja		
Har virksomheten involvert vernetjensten i arbeidet med oppfølging av brudd på arbeidstidsbestemmelsene?	x		
TRAKASSERING			
Hva gjør virksomheten for å hindre trakassering, seksuell trakassering og kjønnsbasert vold?	Bydelen har utarbeidet en overordnet HR-strategi som sier at vi skal være en arbeidsgiver med kultur for mangfold, fellesskap og inkludering. Vi har en rutine for håndtering av konflikt, mobbing og trakassering.		
VOLD OG TRUSLER			
Har virksomheten gjennomført risikovurdering som omhandler vold og trusler ved utførelse av arbeidet?	x		
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner?	x		
Har virksomheten iverksatt tiltak for å redusere risiko for vold og trusler?	x		
Har virksomheten rutiner for å sikre registrering av vold og trusler i HMS-modulen i HR-systemet?	x		Vold og trusler registreres i EQS og skade på HMS-modulen
Har virksomheten etablert rutiner som sikrer nødvendig oppfølging av arbeidstaker som har vært utsatt for vold og trussel om vold?	x		
Har virksomheten rutiner for å sikre varsling av dødsulykker og alvorlige ulykker til Arbeidstilsynet og nærmeste politimyndighet?	x		

4.7.3 Sykefravær

Sykefravær i %	Resultat 2022	Mål 2023	Resultat 2023
Korttid (0-16 dager)	4,2	7,8	4
Langtid (17 - > dager)	9,1		9,4
Totalt	13,3		13,4

Sykefraværet totalt for bydelen i 2023 endte med økning fra foregående år; 13,4% i 2023 mot 13,3% i 2022. Dette kan henge sammen med statistikk fra Corona relatert fravær som ga et lavere utgangspunkt for 2021. Et sykefravær på 13,4 % er likevel 2 % over tall fra årene før corona pandemien.

I 2023 har bydelen fortsatt arbeidet som ble startet i 2022 for å revitalisere fokus på sykefraværsoppfølging. Attføringsutvalgets mandat og medlemmer er gjennomgått, videre er det utarbeidet opplæringsmateriell til ledere for hvordan saker kan meldes og hvilken funksjon attføringsutvalget skal ha. Bydelen har laget en fremdriftsplan for gjennomføring av nærværssamtaler og følgende opplæringsmateriell til ledere som skal gjennomføre nærværssamtaler. Maler og video med instruksjon for bruk for er lagt ut på bydelens intranettside.

4.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

Beredskap

Etter evaluering av Pandemihåndtering i Oslo kommune som forelå høsten 2023, har bydelen satt i gang oppdatering av beredskapsplanen etter ny mal i 2023, et arbeid som skal sluttføres sommeren 2024. Det har vært behov for gjennomgang av planverk for krise og beredskap gjennom at bydelen har lokalt måtte forholde seg til nasjonale og internasjonale kriser; - som flyktninger relatert til Ukraina krigen, ekstremvær med bortfall av vann, kommunikasjon og strøm, og rasjonering av strøm ved risiko for lav kapasitet i vannmagasiner.

Gjennom beredskapsnettverk Syd, som er et nettverk med Bydel Østensjø og Bydel Nordstrand, har bydelene kunnet delta på hverandres øvelser, dele planverk og ha felles erfaringsutveksling i 2023. Videre ble det ved amerikansk hangarskipsbesøk juni 2023 øvd rutiner for rapportering og koordinering av aktiviteter mellom virksomheter i Oslo kommune, samt en lokal gjennomgang av plan for fritidsberedskap for Jodtabletter ved bydelen.

Evaluering av pandemihåndtering i 2022 pekte på utfordring med kommunikasjon med innbyggerne, samt behovet for å mobilisere frivilligheten. Bydelen har i 2023 besluttet etablering av Avdeling for Samfunn og Innbyggerdialog som skal sørge for å sette innbyggerne og deres behov i fokus, samt sørge for bedre samhandling og kommunikasjon mellom bydelen og innbyggere.

Bydelen har også gått aktivt ut i Egenberedskapsuken 2023 gjennom distribusjon av øvingsbrosjyrer på norsk og engelsk, med QR koder til hjemmesider til DSB for egne øvinger og tiltak ift egenberedskap, og egenberedskapsbrosjyrer på til sammen 10 språk, budskap på infotavler og infostands for ansatte. Videre er det satt i gang initiativ til lokale frivillige organisasjoner. Befolkningen ble anbefalt å kjøpe inn og ha lagret jodtabletter hjemme, til alle under 40 år, gravide og ammende (reseptfritt salg på apotek). Målet med Egenberedskapsuka 2023, var å gjøre befolkningen bedre rustet på å stå imot kriser, og at det allerede er en beredskap for at de har det trenger for å klare seg selv i tre dager.

Energisparing

Strømkrisen blir stadig mer alvorlig dag for dag, og det haster med å redusere energiforbruket. I Bydel Søndre Nordstrand tar vi grep for å bruke energi mer effektivt og bærekraftig. Vi planlegger å benytte rimelige og fornybare energikilder som en del av løsningen. Vi har et klart mål om å gjøre våre eldre bygninger mer miljøvennlige, brukervennlige og økonomisk bærekraftige. Vi har allerede satt i gang flere initiativer for å oppnå dette. Et nøkkeltiltak er gjennomføringen av en grundig enøkanalyse for hvert enkelt bygg i vår bydel. Denne analysen vil gi oss innsikt i hvilke energibesparende tiltak som er relevante for hvert bygg.

I tillegg undersøker vi tilgjengelige støtteordninger for å finansiere både enøkanalysen og konkrete energispareprosjekter. Det er viktig for oss å sikre at vi har nødvendig økonomisk støtte for å gjennomføre disse viktige tiltakene.

Selv om vi har en del eldre bygninger i Bydel Søndre Nordstrand, er vi forpliktet til å bruke energi på en effektiv måte. Vi har allerede satt i gang en rekke enkle energieffektiviseringstiltak i disse bygningene. Samtidig følger vi nøye med på energiforbruket ved hjelp av systemet MyEnergyMonitor. Dette gir oss data som vi kan bruke til å sette mål for energieffektivitet og analysere bygningenes strømforbruk.

Hittil har Bydel Søndre Nordstrand gjennomført en rekke vellykkede tiltak knyttet til energieffektivisering. Dette arbeidet har vært pågående siden september 2022.

Omsorgsbygg:

På Hauketoveien 12 er det installert 16-20 helt nye sparedusjer i samtlige boligenheter. Oppgraderingen har resultert i 40% reduksjon i vannforbruk.

I Grensestien avlastningsbolig er det investert i en ny komfyr og en toppmoderne induksjonstopp, komplett med komfyrvakt.

På Spontuveien er alle korridorlampene erstattet med energieffektive LED-lys. Det er også installert en ny list under vinduet med nattsenking for økt energieffektivitet.

I Helga Vaneksvei 2B er utelamper byttet ut til LED- lys (Smartled sensorlys). Det er byttet komfyrer og keramiske platetopper, til induksjonstopper.

Hallagerbakken aktivitetsenter, i regi av OBOS, har nylig fullført omfattende oppgraderinger. Dette inkluderer utskifting av samtlige vinduer, og i løpet av sommeren ble det også lagt nytt gulv.

På Furulia bosenter er det byttet ut 4 LED-lys i korridoren for brukerne, og det er planer om å oppgradere belysningen til LED.

Byttestua Hallagerbakken, etter vannlekkasje, er det lagt nytt belegg i hele huset. Alle lamper er byttet ut til LED- lys (Smartled sensorlys) samt ny varmtvannsbereder med fokus på brannforebygging og energisparende alternativ.

Gårder:

På Søndre Ås gård pågår det oppgraderinger med fokus på energieffektive løsninger. Dette da lysanlegget og varmekilder på hele gården består av eldre ovner, armaturer og lysrør av typen T8 som går ut av produksjon i år (2023) som følge av EU direktivet. På et bad er rehabilitering ferdig med nye Led- lys (Smartled sensorlys) og nye energieffektive varmekabler. Vegger er også foret ut med ny isolasjon.

Ved Lofsrud gård er det gjennomført omfattende oppgraderinger som inkluderer moderne og energieffektive løsninger for hele bygningen.

På Bjørndal gård er det gjennomført flere oppgraderinger. Dette inkluderer utskifting av taklamper i leilighetene og en fullstendig utskifting av lysarmaturene i kjelleren på hovedhuset til LED- lys (Smartled sensorlys), med fokus på brannforebygging og energisparende alternativ. Enova har innvilget et tilskudd fra Klima- og energifondet til energitiltak på Bjørndal gård. Alle yttervegger på boligen skal etterisoleres og det skal monteres varmepumper i hver etasje (totalt 2stk).

Kontor og administrasjonsbygg:

På Helsestasjonen følges det nøye med på energiforbruket og reguleringen av varme og temperatur i bygningen. OBOS har nylig utført en fullstendig utskifting av alle vinduene. Det forventes at dette vil føre til målbare forbedringer, som redusert varmetap og økt isolasjonsevne i bygningen.

Barnehager:

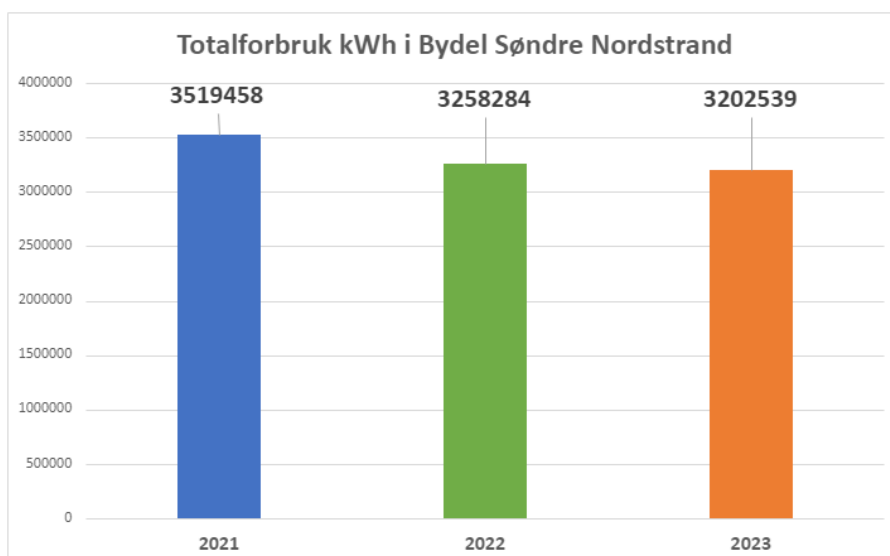
Oslobygg har gjennomført oppgraderinger i barnehagene de siste tre årene. Nordre Ås barnehage har blitt betydelig forbedret med oppgraderte bad, ny belysning og et nytt gulv. Nordskrenten barnehage har også gjennomgått en omfattende modernisering, inkludert installasjon av energieffektive LED-lys, oppgraderte bad og vinduer.

I tillegg har Jettegryte barnehage nylig fått alle inngangsdører byttet ut og uteområdet oppgradert for bedre lekemuligheter.

Fjeldlund barnehage har fått et helt nytt ventilasjonssystem for å sikre bedre luftkvalitet. Oslobygg fortsetter å arbeide med energieffektive løsninger i barnehagene for å redusere miljøpåvirkningen.

Imidlertid tar disse oppgraderingene tid, og det er fortsatt flere eldre barnehager som trenger oppgraderinger. Dessverre har ikke Lia barnehage prioritert dette ennå, men vi mener at en total oppgradering er nødvendig. For tiden er Oslobygg også engasjert i oppgraderingsarbeidet ved Åsbråten barnehage.

Bydelen har også gjennomført flere enkle reparasjoner, for eksempel utskifting av lys til LED, og har sendt informasjon til alle tjenestestedene om å slå av lys i rom som ikke er i bruk, skru av varmen når man forlater bygget, og oppfordret til regelmessig lufting. I tillegg er det investert i oppvaskmaskiner med energiklasse A for barnehagene.

Total forbruk BSN 2021- 2023: Antall bygninger: 71, Totalt målere: 101

4.9 Gjeldsofferassistanse

NAV Søndre Nordstrand har to gjeldsrådgivere og en økonomikonsulent knyttet til gjeldsrådgivning. I 2023 fikk bydelen inn 181 nye saker (en økning på 20% sammenlignet med 2022) hvorav 81 personer henvendte seg selv. 100 ble henvist fra oppfølgingsavdelingene i NAV-kontoret. Kontoret har også en tjeneste med forvaltning av brukers midler, og det er et godt samarbeid mellom disse to tjenestene.

4.10 Språkstimulerende tiltak for barn utenfor barnehage og rekruttering av barn til barnehage

Tiltak gjennomført i 2023:

- Åpen barnehage i Slime gård barnehage og Nordskrenten barnehage
- Innkjøp av Polyino – digitalt bibliotek på flere språk også til foreldre
- Møter med Engasjerte fedre om rekruttering til barnehage, Informasjonskampanjer og materiell til foreldre uten barnehageplass
- Besøksbarnehage i Lofsrud barnehage
- Åpne dager på helsestasjon med besøk av barnehagestyrere

Andel barn utenfor barnehage som er omfattet av midlene og tiltakene:

- Antall unike brukere av åpen barnehage og besøksbarnehage på årsbasis anslås til ca 400.
- Tilgang til Polyino til alle familier som også har barnehagebarn

Effekter av tiltakene:

- Godt besøk på åpen barnehage Nordskrenten og Slime gård
- Dekningsgraden barnehage har hatt en marginal økning fra 80 i 2021 til 80,2% i 2023, ytterligere tiltak vil igangsettes i 2024

4.11 Språkstimulerende tiltak for barn i barnehage

Tiltak gjennomført dette året:

- Ekstra ansatte på språkmidler i utvalgte barnehager med stort hjelpebehov for å styrke muligheten for språkarbeid i grupper
- Økt satsning på NyeLesefrø og nye bokpakker i alle barnehager
- Videreføring av Polylingo – digitalt bibliotek på ulike språk
- Faglig samarbeid med OsloMet og Storbybarn og NAFO om oppfølging av Oslostandard for inkluderende leke- og språkmiljø
- Utarbeidelse av lokal kurspakke Musikk på broen om språk og musikk implementert i alle barnehagene i 2023
- Både kommunale og private barnehager tilbys kurs og oppfølging av flerspråklig rådgiver

Effekter av tiltakene:

- Bedre oppfølging av barn med språkutfordringer gjennom økt bemanningstetthet
- Bedre kompetanse blant barnehageansatte om flerspråklighet og aktivt språkarbeid

4.12 Ledig kapasitet i barnehageavdelinger

Nordskrenten barnehage er midlertidig lukket og brukes som åpen barnehage og kompetansesenter

4.13 Satsingen Oslohjelpa

Bydelen har Oslohjelpa, et lavterskel hjelpetilbud til barn og familier. Oslohjelpa er tverrfaglig sammensatt og tilbyr samtaler til barn og familier, samt foreldreveiledning. Oslohjelpa mottok 421 nye henvendelser i løpet av 2023, hvorav 70 knytter seg til Hjemmeveiledningsteamet.

4.14 Økt bemanning i utvalgte barnehager

Tildelte midler til ekstra grunnbemanning i levekårsutsatte barnehager er i 2023 brukt til å ansette 5 ekstra stillinger samt å redusere barnegruppen på ytterligere 4 avdelinger. Begge tiltak vil altså øke bemanningstettheten i de utvalgte barnehagene. Barnehagene som er omfattet av tiltaket er Blakkens vei, Taranrød, Lofsrud, Bjørnebo og Nyjordet barnehage.

4.15 Rekruttering av barnehagelærere og barne- og ungdomsmedarbeidere

Bydelen arbeider i tråd med grunnbemanningsavtalen for å øke andelen barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere i barnehagene. Status for 2023 er 18,9 % barne- og ungdomsarbeider (inkludert fagarbeiderutdanning) og 45 % barnehagelærere i de kommunale barnehagene hvis man beregner ut ifra antall årsverk i lovpålagt grunnbemanning. Årsstatistikken i BASIL tar dessverre ikke høyde for at bydelen har styrket grunnbemanning slik at denne statistikken gir et feilaktig bilde av status.

Det har vært en klar forbedring på kompetanse de siste årene. Det arbeides systematisk med å rekruttere ansatte til ABLU-utdanning samt et eget rekrutteringsprosjekt innen mangfoldsrekruttering som forhåpentligvis vil få ytterligere effekt i 2024. Det er startet opp egne nettverk med alle praksisstudenter og nyutdannede som del av rekrutteringsarbeidet i samarbeid med OsloMet-Holmlia.

4.16 Vikarbruk i barnehager

Bydelen har en egen bemanningspool hvor overtallige og kravstillinger plasseres i langtidsvikariater i barnehager med behov. Barnehagedriften er fortsatt helt avhengig av vikarbruk og vikarbyrå i den daglige driften da det ikke er økonomi til å ansette faste vikarer i bydelen i dag. Sykefravær og bemanningssituasjonen har vært krevende også i 2023, men det er innledet et arbeid for å redusere innleie og rekruttere flere faste vikarer på kontrakt. Samlet utgift til vikarbruk var i 2023 på 28 mill. kroner hvorav 20,5 mill. kroner gjelder ordinær barnehagedrift (F201) og 7,5 mill. kroner gjelder styrket tilbud til førskolebarn (F211). Vikarutgiftene dekkes hovedsakelig av refusjonsinntekter.

4.17 Barn som kan være utsatt for omsorgssvikt, vold eller seksuelle overgrep

Dette punktet er svart ut under 3.3.5 Mål 1: Barn og unge skal ha et trygt og inkluderende oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring og som er fritt for mobbing, vold og overgrep

4.18 Rapportering Jodberedskap

Bydelen har sikret at det er forhåndslagret jodtabletter i alle kommunale (offentlige) barnehager og institusjoner og i alle ikke-kommunale (private) barnehager og institusjoner lokalisert i egen bydel der barn og unge bor eller oppholder seg på dagtid. Samtidig har bydelen også implementert/iverksatt modell for fritidsberedskap.

Innbyggere som er i bydelens daglig ivaretagelse ivaretas gjennom helsestasjonen og dennes beredskapsplan for utdeling av Jod-tabletter ved Søndre Nordstrand helsestasjon. Videre foreligger en plan for utdeling av jodtabletter i samtlige barnehager i bydelen. Det er også sørget for at jodtabletter er tilgjengelig for brukere som bydelen ivaretar på daglig basis, som del av egenberedskapen.

For barn under 18 år har bydelen en beredskapsplan for fritidsberedskap for utdeling av jodtabletter. Samtlige barnehagebarn blir ivaretatt på fritiden gjennom en av bydelens 15 barnehager som åpnes ved krise. Fritidsberedskapsplanen skal sikre at jodtabletter er tilgjengelige i fritiden for; -barn under 18 år, -gravide og -ammende, og skal ha et beredskapssystem for utdeling av jodtabletter. Fritidsberedskapen for målgruppene gravide, ammende, barn i alderen 0-1 år og barn i alderen 1-6 år uten barnehageplass, ivaretas gjennom planen til Helsestasjonen.

Bydelen har informert Helseetaten om samtlige henteplasser for jodtabletter, som er utgangspunkt for direkte varslings til innbyggerne gjennom media og meldinger. Videre ser bydelen at det er behov for at skoler i området får beskjed gjennom utdanningsetaten om å bringe sin beholdning av jodtabletter til henteplassene hvis det oppstår stor etterspørsel ved hendelse på fritiden.

4.19 Bruk av konsulenter

DRIFTSREGNSKAPET

Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?		Ja		
		Nei		X

Tall i

	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
Kategori av kjøp / Type konsulentttjeneste	2022	2023	2022	2023
Prosjektering				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0,00	0,00	0,00	0,00
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0,00	0,00	0,00	0,00
Kvalitet og kontroll				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0,00	0,00	0,00	0,00
IT				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0,00	0,00	0,00	0,07
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0,00	0,00	0,40	0,63
HMS				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0,00	0,00	0,00	0,06
Andre konsulentttjenester				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0,00	0,00	9,40	3,75

Kommentarer

2023 - Herav knytter ca. 1 mill. kroner seg til ulike prosjekter i bydelen.

INVESTERINGSREGNSKAPET

Har virksomheten utarbeidet en strategi for bruk av konsulenter?		Ja		
		Nei		X
Tall i				
	Pålagt ekstern evaluering / behov for uavhengighet		Øvrig ekstern konsulentbistand i stedet for egenrekruttering	
Kategori av kjøp / Type konsulentttjeneste	2022	2023	2022	2023
Prosjektering				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0	0,00	0,10	0,00
Byggeledelse				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0	0,00	0,00	0,00
Kvalitet og kontroll				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0	0,00	0,00	0,00
IT				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0	0,00	0,00	0,75
Organisasjon og organisasjonsutvikling				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0	0,00	0,00	0,00
HMS				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0	0,00	0,00	0,00
Andre konsulentttjenester				
Regnskap pr. 31.12. i mill kr	0	0,00	0,00	0,00
<u>Kommentarer</u>				
Kjøp av tjenester i 2023 knytter seg til prosjektet ELISE.				

5 Miljø og klimarapportering 2023

Transport

Bydelen benytter i all hovedsak el-biler og vil fortsette å fase ut biler på fossilt drivstoff. Dette har bidratt til reduksjon av CO₂-utslippene og drivstoff fra egen bilpark. Det er kun aktuelt med bensin- eller dieseldrevne biler der det ikke finnes fullgode alternativer eller som beredskap ved eventuelle strømbrudd av en viss varighet. Bydelens bilpark bestod i 2023 av 59 el-biler, 2 hybridbiler og 6 fossilbiler. Bydelen har også 15 el-sykler som ansatte oppfordres til å bruke som transportmiddel og i forbindelse med aktiviteter. Det er sykkelskur med lademuligheter i bydelshuset. Sykkelskuret ble utvidet til dobbel kapasitet i 2023. Det har vært arrangert to sykkelservice dager i bydelshuset i 2023. Totalt har 62 sykler vært inne på service.

Bærekraft og redusert materielt forbruk

Bydelshuset på Holmlia er miljø- og bærekraftsertifisert gjennom sertifiseringsordningen BREAM-NOR og bærekraft har vært en sentral del i byggeprosjektet. I sertifiseringsprosessen er ni kategorier dekket: ledelse, helse- og innemiljø, energi, transport, vann, materialer, avfall, arealbruk og økologi og forurensning. Et bygg kan sertifiseres på fem nivåer: Pass, Good, Very Good, Excellent og Outstanding. For hvert nivå øker bærekraftnivået i bygget. Bydelshuset er sertifisert til Excellent.

Bydelen drifter egen kantine i bydelshuset. Miljøaspekt står i fokus og det jobbes aktivt med blant annet reduksjon av matsvinn, forbud mot bruk av engangsplast, fortrinnsvis bruk av resirkulerbar emballasje i forbindelse med levering/distribusjon og tiltak for å redusere og minimere emballasje på kort og lengre sikt. Kantinen tilbyr et variert og fullverdig tilbud, herunder vegetarmat og veganske alternativer daglig. Møtemat som tilbys er som standard vegetarmat. I 2023 innførte vi et digitalt verktøy som hjelper oss å måle og registrere matsvinn i kjøkkenet. Systemet er en del av IK-mat systemet til kantinen. Vi har innført engangsvgift på take-away emballasje.

Svært mange av bydelens tjenestesteder svarer at de har utført reparasjon/redesign og/eller anskaffet noe brukt som erstatter nyinnkjøp i 2023. Bydelen har et lager med brukte møbler og utstyr som muliggjør gjenbruk og ombruk gjennom året til bydelens tjenestesteder. De aller fleste tjenestestedene har et bevisst forhold til gjenbruk/ombruk. Flere av tjenestestedene er medlem av ombruksgruppen på Workplace.

Avfall

De fleste av bydelens tjenestesteder deltar i ordningen med utvidet kildesortering av matavfall og plast. De aller fleste av tjenestestedene som har matservering jobber også aktivt med å redusere matsvinnet. Alle tjenestestedene kildesorterer i minimum 3 fraksjoner. De fleste tjenestestedene kildesorterer i seks fraksjoner. I bydelshuset er det tilrettelagt for utvidet antall fraksjoner som avfallet skal sorteres i. Det er tilrettelagt for felles avfallshåndtering i bygget, noe som også bidrar til redusert transportbehov av avfallet fra flere av bydelens tjenestesteder når disse nå er samlokalisert i nytt bydelshus.

Lokalt Ruskenkontor har vært i drift ved Senter Syd Mortensrud 1. april – 30. juni. To lokale ungdommer har jobbet der. Det har vært oppsøkende virksomhet i barnehager, skoler og lokalmiljøet for øvrig. Tilbudet videreføres i 2024. Vår-Rusken aksjoner ble gjennomført i Holmliaparken og på Mortensrud i samarbeid med lokalmiljøet og Rusken. I tillegg har det vært flere aksjoner i regi av lag og foreninger andre steder i bydelen, samt barnehager og skoler. Vi har vært med på strandryddedag i Hvervenbukta. Ryddeaksjonene videreføres i 2024.

Bydelen har samarbeidet med Renovasjons- og gjenvinningsetaten, sameie, borettslag og velforening om minigjenbruksstasjoner på flere steder i bydelen. Minigjenbruksstasjonene dekker nå 4 sentrale steder i bydelen: Mortensrud (bak Senter syd, torsdag kl. 14.30-18.30), Bjørndal (Granberg torg, mandag kl. 14.30-18.30), Prinsdal (parkeringsplassen til Hauketo og Prinsdal vel, rett ved handelstilbud, tirsdag kl. 14.30-18.30) og Holmlia (Holmlia boligsameie, rett ved Holmlia senter, onsdag kl. 14.30-18.30).

Miljøledelse og miljøsertifisering

Miljøledelse skal være en integrert del av bydelens drift og systematiske HMS-arbeid. Ved utgangen av 2023 hadde bydelen 1 miljøfyrtårnsertifiserte tjenestesteder. Bydelen har besluttet at hovedkontormodellen skal innføres, hvilket innebærer at bydelshuset på Holmlia skal sertifiseres som bydelens hovedkontor. Bydelens arbeid med miljøfyrtårn har dessverre ikke hatt den ønskede fremdriften i 2023. Samarbeid med grønn kommune-nettverket i regi av Bymiljøetaten og Miljøfyrtårnstiftelsen blir viktig i 2024 for å få fremdrift i sertifiseringen.

Grønne midler - Stimulering til miljø- og bærekraftstiltak i bydelen

Bydelen har de siste årene gjennom budsjettvedtak avsatt midler til miljøtiltak og bærekraftig utvikling gjennom tilskuddsordningen Grønne midler. Dette er en tilskuddsordning der frivillige organisasjoner, innbyggere og bydelens tjenester kan søke midler til miljøtiltak som kommer bydelens innbyggere til gode, og som kan bidra til en bærekraftig utvikling. Det ble i 2023 avsatt kr 200 000 til ordningen. Det kom inn 23 søknader, hvorav 16 fikk innvilget tilskudd. Det er søkt om tilskudd til prosjekter som blant annet "fra jord til bord", gjenbruk og redesign, nabolagsdyrking, parsellhager, kompostering og grønne møteplasser.

Oslotrær ledet og koordinerte treplanteaktivitetene i uke 25 – 32 i samarbeid med Oslo sørsatsingen, Tiltaksavdelingen og Søndre Aas gård. Innsatsen ble særlig rettet mot steder hvor det pågår områdeløft for å skape engasjement, samt involvere lokalmiljøet for å skape grønne og trivelige møteplasser. Det er plantet 70 trær. Det har gitt arbeid til 12 ungdom/unge voksne. Planleggingen av neste års aktiviteter er i gang.

Rapportering

For nærmere informasjon om miljø- og klimautslipp fra bydelen vises det til rapportering fra bydelen til kommunens miljø- og klimarapport. Rapporten legges ved årsberetningen.

6 Oppfølging av verbalvedtak og flertallsmerknader

6.1.1 Utkvittering av bystyret verbalvedtak og flertallsmerknader

Det er ingen saker å utkvittere.

6.1.2 Merknader fra kommunerevisjonen og kontrollutvalget

NAV

Kommunerevisjonen avdekket svikt i saksbehandlingsrutiner ved at søknader om økonomisk stønad ikke ble behandlet innen utgrunnet opphold etter at frist for innlevering av dokumentasjon var utgått. Når søknader ikke blir behandlet uten ugrunnet opphold etter utgått frist for dokumentinnlevering knyttes til flere faktorer: stor arbeidsmengde, manglende opplæring av nyansatte og manglende rutine hos den enkelte veileder. For å møte økningen i antall bruker har tjenesten et økt fokus på rekruttering av ansatte i vakante stillinger i flere avdelinger. På grunn av utfordringer knyttet til å rekruttere personale med erfaring fra sosialtjenesten har tjenesten et kontinuerlig fokus på opplæring i tråd med gjeldende lovverk.

Gjennomgang av restanselister på søknad om økonomisk stønad skjer på daglig basis. Ved økning i saksmengde omdisponeres personale slik at søknadsbehandling blir prioritert. Fra og med november 2023 har tjenesten leid inn 5 eksterne ressurser på time-basis for behandling av søknader om økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven. Samtlige har erfaring fra arbeid med saksbehandling etter sosialtjenesteloven generelt, og tidligere erfaring fra sosialtjenesten i Søndre Nordstrand spesielt. Økning i antall søknader om økonomisk sosialhjelp fører til en økning i godkjenning av vedtak og det er derfor rekruttert ytterligere en spesialkonsulent som, i tillegg til de to eksisterende stillingene, skal bistå i arbeid med kontroll og kvalitetssikring av arbeidet knyttet til utredning og behandling av søknader etter gjeldende lovverk. Den ansatte har oppstart 1. april og skal i tillegg til godkjenning av vedtak i samarbeid med teamkoordinatorer bistå i arbeidet med opplæring og faglig oppfølging av personalet.

Rutiner for å håndtere lederes og ansattes bierverv

Kommunerevisjonen ba desember 2023 bydelen om å svare ut rutiner som bidrar til å sikre at arbeidstaker opplyser arbeidsgiver om bierverv, jf. personalreglementet § 13.

Spørreundersøkelsen var ledd i en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Formålet var å undersøke om kommunen har rutiner som sikrer at den følger føringene for registrering og godkjenning av bierverv, og håndtering av eventuelle interessekonflikter som kan oppstå som følge av ansattes bierverv.

Bydelen svarte at slike rutiner er iverksatt og at det er modulen i HR-web som brukes for registrering og godkjenning av bierverv. Videre svarte bydelen at denne rutinen fungerer og at den er tillitsbasert. Videre svarte bydelen at det foreligger ingen egne skriftlige rutiner for å håndtere inhabilitet og avledet inhabilitet som følge av bierverv, og den sjelden gjør skriftlige vurderinger av situasjoner hvor bierverv kan innebære inhabilitet, og sjelden at den gjør skriftlige vurderinger av konklusjonen av sine habilitetsvurderinger. Bydelen har ingen egne rutiner for å sikre at konsulenter ikke har bierverv som gjør at det kan stilles spørsmål ved deres habilitet.

Generelt

Bydel Søndre Nordstrand har som følge av bemerkninger igangsatt arbeidet med gjennomgang av bydelens rutiner, herav også revidering av eksisterende rutiner og utarbeiding av nye rutiner.